

എല്ലാ ഞായറാഴ്ചയും പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നത്

ഒക്ടോബർ 24, 1982

വില: 1 രൂപ 50 പൈസ

എഡിറ്റർ: എം. എസ്. മണി

സഹപത്രാധിപന്മാർ:

എസ്. ജയചന്ദ്രൻനായർ

എൻ. ആർ. എസ്. ബാബു

ഇലസ്ട്രേഷൻസ്: നന്ദുതിരി

കൗമുദി ന്യൂസ് സർവീസിന്റെ സ്വപേക്ഷ്യൻ റിപ്പോർട്ടുകൾ

വിമർശനം അടക്കമെ

പ്പോരായപ്പോൾ

5

മലയാള സാഹിത്യത്തിലെ വിമർശകർ തമ്മിലുള്ള ചേരിപ്പോരു പ്രകടനപരമാവുകയാണോ? തിരുവനന്തപുരത്തു നടന്ന ഒരു സാംസ്കാരിക സമ്മേളനം അതിലേക്കാണ് വിരൽച്ചൂണ്ടുന്നത്.

ഒളിയമ്പുകൾ

7

കേരള യൂണിവേഴ്സിറ്റി വി. സി. യുടെ പ്രസ്താവനയ്ക്കു പിന്നിൽ പ്രവർത്തിച്ചിരുന്ന രാഷ്ട്രീയ ഉന്നങ്ങളെക്കുറിച്ച്.

ഹിരോഷിമയിൽ

10

ആഗസ്റ്റ് ആറു. മുപ്പത്തേഴു കൊല്ലംമുമ്പ് ഹിരോഷിമയിൽ ഇതു ആറ്റംബോംബിൽ കൊല്ലപ്പെട്ടവരുടെ ഓർമ്മ പുതുക്കുന്നു. ഹിരോഷിമയിൽ നടന്ന ആ ചടങ്ങിൽ പങ്കെടുത്ത ശ്രീ. വറുഗീസ് ജോർജ് എഴുതുന്നു.

ഭീതിയുടെ നിഴലിൽ

ഒരു ഗ്രാമം

13

ജനങ്ങൾക്കിടയിൽ നിന്നും കള്ളവാറ്റിനെതിരെ ഉയർന്നുവന്നിരിക്കുന്ന പ്രക്ഷോഭം വയനാട്ടിലെ ഗ്രാമങ്ങളിൽ പൊലീസ് രാജനെ വിളിച്ചുവരുത്തിയിരിക്കുന്നു.

വികസനത്തിന്റെ പാതകൾ തേടി

16

കേരളം നേരിടുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾ എന്തൊക്കെയാണു്. ലോകപ്രശസ്തരായ ഒരു സംഘം വിദഗ്ദ്ധന്മാർ നടത്തിയ പർച്ചയെപ്പറ്റി ശ്രീ. എം. വിശ്വംഭരൻ എഴുതുന്നു.

യാത്രാവിവരണം

റോമൻ ഹോളിലേ

ശ്രീ. രവീന്ദ്രൻ 18

കവിത

സത്യമായും ഞാൻ സാക്ഷിമാത്രമാകുന്നു

കല്പനം

ശ്രീ. രാമുണ്ണി
ശ്രീ. സന്തോഷ്

21

ലേഖനം

ഒരു തീർത്ഥാടനത്തിന്റെ ഓർമ്മക്കുറിപ്പ്

ആശാനും സമകാലിക രാഷ്ട്രീയവും

ചേട്ടന്റെ നിഴലിൽ

ശ്രീ. മുസാഫിർ
ശ്രീ. എം. കെ. കുമാരൻ

14

32

36

കഥ

യാത്രയുടെ അവസാനം

ഈച്ചകൾ പെരുകുന്ന കാലം

ശ്രീ. ടി. പത്മനാഭൻ

ശ്രീ. യു. കെ. കുമാരൻ

24

26

നോവൽ

കിളിവനം വിളിച്ചപ്പോൾ

ജീവചര്യം

ശ്രീ. എം. മുകുന്ദൻ

ശ്രീ. എം. എം. മേനോൻ

22

29

സിനിമ

കുട്ടികളെക്കൊണ്ടു് വേണ്ടാതിനം

കോഴിക്കോടൻ

38

പലവക

കത്തുകൾ

ചരിത്രരേഖകൾ

നിങ്ങളുടെ വീട്ടിൽ ഒരു ഡോക്ടർ

ഡോ: ജി. വേലായുധൻ എം. ഡി.

4

28

42

മുഖചിത്രം

റോമിലെ കാഴ്ചകൾ

ഫോട്ടോ: കെ. എൻ. എസ്. പികുചർ ഗ്യാലറി

We have been regular subscribers to your esteemed weekly 'Kala Kaumudi', for the last 3 years. It my surprise you that I do not read Malayalam and it is my husband who reads and translates many of the articles in your magazines. Yet I feel 'Kaumudi News Service' has been doing top class journalistic work. It has chosen topics and incidents which are of utmost importance to the country and done incisive analysis and written fearless and impartial articles.

The article about the 'Secrets of the universe and man's quest to unravel them' carried by your issue dated 26th September was not only scientific but exciting and enlightening. In addition to having understood the subject of 'Astronomy' the author is very well versed in the ancient Indian scriptures.

I wish your magazine
all the very best.

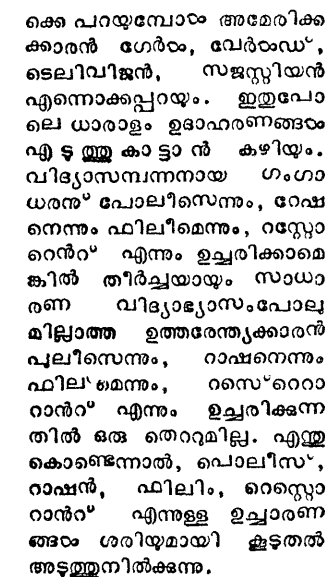
Yours truly,
Satya Krishnan,
Kuwait.

മുത്തരേന്ത്യയിലെ മിക്ക നിരക്ഷരരോ കറഞ്ഞ സ്കൂളാവിദ്യാഭ്യാസമുള്ളവരോ ആയ ജനങ്ങളുടെ ഇംഗ്ലീഷ് ഉച്ചാരണത്തെക്കുറിച്ച് കെ. പി. ഗംഗാധരൻ, ന്യൂഡെൽഹി എഴുതിയ കത്തും (കലാകൗമുദി, സെപ്റ്റംബർ 19) വായിച്ചപ്പോൾ ഇത്രയും എഴുതണമെന്നു തോന്നി.

ഇംഗ്ലീഷുകാരന്റെ നാടായ ബ്രിട്ടനിൽപ്പോലും സാധാരണ വിദ്യാഭ്യാസമുള്ളവനിടയിലും ഉന്നതവിദ്യാഭ്യാസമുള്ളവനിടയിലും ഒരേവാക്ക് ഉച്ചരിക്കണമെന്നതിന് സ്ഥലവ്യത്യാസമനുസരിച്ച് മാറ്റമെന്നറിയിക്കെ, ഇത്തരംതെറ്റിയിലെ തിരക്ഷരണം കാരണവിദ്യാഭ്യാസമുള്ളവരും ആംഗലേയം

വാക്കുകളെ ഹിന്ദുസ്ഥാനീകരിച്ച് ഉച്ചരിക്കുന്നതിൽ ചിരി കൊണ്ടെന്തിനാകുന്നു? ഒരു സംസ്ഥാനത്തെയും സാധാരണക്കാരനെയും ഗ്രീഷ്മിന്റെ കാര്യമോ പോകട്ടെ—അവനവന്റെ സ്വന്തം ഭാഷയ്ക്കുവേണ്ടി സാരിക്കുന്നത് ഭാഷാവിപ്ലവത്തിലാശ്ചര്യം. ഉച്ചാരണശാസ്ത്രവും പഠിച്ചിട്ടില്ലേ!

അംഗീകരിക്കപ്പെട്ട ഇംഗ്ലീഷ് ഉച്ചാരണമായി കരുതപ്പെടുന്ന ആർ. പി. (Received Pronunciation) കേൾക്കലാണുവേണ്ടതെന്ന് വേറെയൊരാൾ സാധാരണയായി സംസാരിക്കുന്നില്ലെന്നുവന്നു. പിന്നെ, ബ്രിട്ടീഷ് ഇംഗ്ലീഷും അമേരിക്കൻ ഇംഗ്ലീഷും തമ്മിൽ എന്തെല്ലാം ഉച്ചാരണാനുഭവങ്ങൾ! ബ്രിട്ടീഷുകാർ ഗേൾ, വേൾ, ടെലിവിഷൻ, സെഷൻ എന്നൊക്കെ

யாதொரு காலிகப്രസ
 ക്തിയുമില്ലാത്ത ഇത്തരം ബാ
 ലിശ വിഷയത്തെ തൊട്ടണ
 ത്തി രസം നണയുന്നതു കാണ
 പോയ ഇദ്ദേഹം പാസ്
 യായ കത്തുകയോട് സഹതാ
 പംതോന്നുന്നു. ഉത്തരേന്ത്യക്കു
 ളുടെ ആചാരനഷ്ടാനങ്ങളിലു
 വേണ്ടത്രഷാഭി കളി ത്തി നെ
 യും വേറെ ഏതയോ പൈവ
 ധ്യമാർന്ന, പാരാർഹമായ
 കാര്യങ്ങൾ കിടക്കുന്നു? അതെ

കൈവിട്ട് നമ്മളെപ്പോലുള്ള വർ ഇങ്ങനെ ചിരിക്കോട്ടി ചിരിക്കുന്നതുകൊണ്ടാണ് ദേശീയോദ്ഗ്രമനമെന്നത് ഒരു ബാലികേറാമലയായി അപരേഷിക്കുന്നതും, ബൃഹദ് ഭാരതത്തിൽ ഏകദേശം രണ്ടു ഡസനോളം കൊച്ചുഭാരതങ്ങൾ നിലനിൽക്കുന്നതും.

രവി മണ്ണെണ്ണ,
പി. ബി. 400,
ഭൂബായ്.

26-9-82-ലെ കലാകരു
ദിയിൽ “താടകാവധം”
കഥകളിയെപ്പറ്റി ശുഭനാട്ടു
കണത്തിപിള്ള എഴുതിയിരുന്ന
ലേഖനം അത്യന്തം ശ്രദ്ധേയ
മായിരുന്നു. അതിൽ ലേഖന
കർത്താവിനെയും കലാകരു

യെയും അഭിനന്ദിക്കുന്നു. നമ്മുടെ പൗരാണിക കലകളിലെ പുനരുജ്ജീവനത്തിനു സഹായകമായി ചിലതെല്ലാം ഇന്നടക്കങ്ങൾക്കെങ്കിലും, സാഹിത്യത്തെ സംബന്ധിച്ചിടത്തേയും കഴിഞ്ഞ തലമുറ വിശിഷ്ടങ്ങളെന്നു കൊണ്ടാടിയിരുന്ന പല ക്ലാസ്സിക്കുകളും അവയുടെ കർത്താക്കന്മാരും പ്രായേണ വിസ്തൃതിയിലേക്കു നീങ്ങിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. ഇപ്രകാരം പത്തൊമ്പതാം നൂറ്റാണ്ടിലാണ് പണ്ഡിതവരേണുന്നത്. അത്തരം പണ്ഡിതങ്ങളെ, പ്രൊഫസർ വി. കൃഷ്ണൻതമ്പി എഴുതിയ പ്രസിദ്ധമായ കഥകളി സാഹിത്യ കളികളുടെ ഓർമ്മയുടെ കൊമ്പെടുത്തിരിക്കുന്നു. ഒരു പ്രക്ഷേപഗ്രന്ഥകർത്താവ് കറച്ചുകാലം കൂടി ജീവിച്ചിരുന്നെങ്കിൽ സാഹിത്യഗുണവും ഇതിവൃത്തം. യോഗ്യം. ചേർന്ന ഈ കഥകളിൽ, അതർഹിക്കുന്ന പ്രചാരം കിട്ടുമായിരുന്നു.

ഈ കഥകളിയെപ്പറ്റി സ്മരകബോധം, അതേ ഇതിവൃത്തം “നാടക അഥവാ ഭാരതത്തിലെ ബോധീന്ദ്രോ” എന്ന പേരിൽ ഒരു നാടകമായ പ്രൊഫസർ കൃഷ്ണൻതമ്പി രചിച്ചിരുന്നു എന്നുള്ളതും ശ്രദ്ധേയമാണ്. 1933-നോടടുത്ത് ഈ നാടകം തിരുവനന്തപുരം നാടകസംഘം

പുറത്തു രാജകീയ കലാശാലയിൽ അരങ്ങേറി. മറ്റു സഭസ്കളിലും അതു പ്രദർശിപ്പിക്കപ്പെട്ടു. ഉദാഹരണത്തിനും കരുവാറാ എൻ, എസ്. എസ്. ഹെംസ്കൂളിൽ അന്നു ഹെംസ് മാസ്റ്ററായിരുന്നു കൈനിക്കര കമാരപിള്ളയുടെ ശിക്ഷണത്തിൽ വിദ്യാർത്ഥികൾ അതേനയിക്കുകയുണ്ടായി. പില്ലാലത്തു രാമനാണത്തെ ഉപജീവിച്ച് സി. എൻ. ശ്രീകണ്ഠനായർ ഏഴുതിയ നാടകങ്ങൾപോലെ രംഗപ്രയോഗക്ഷമമായ ഒരു നാടകമാണതു്. ആദ്യദ്രാവിഡ സംഘടനകാലത്തു് പ്രസിദ്ധമായ ഒരു ദ്രാവിഡരാജ്ഞിയെ “രാമമന്ദമശരണ താഡിത”യാക്കിയ കാളിദാസഭാവനയെ പിൻതുടർന്നു് വിധി നാടകിയ മുളർത്തങ്ങയെ സൃഷ്ടിക്കുവാൻ ക്ലാസ്ക് പാരമ്പര്യത്തിൽ സ്ഥാനനായിരുന്ന പ്രൊഫസർ കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ടു്. കഥകളിയ്ക്കുലാണെങ്കിലും നാടകത്തിലാണെങ്കിലും ആ നാടകീയരനുസാദൃമാണല്ലോ.

കെ. ജനാർദ്ദനൻപിള്ള
പട്ടം, തിരുവനന്തപുരം.

ഒക്ടോബർ 17-ന്റെ ലക്ഷ്യത്തിൽ പത്മരാജന്റെ ചലച്ചിത്ര പ്രവർത്തനങ്ങളിലുള്ള കൗമുദി ന്യൂസ് സർവ്വീസന്റെ ലേഖനം വായിച്ചു. പത്മരാജനിലെ, കഥാകൃത്തിനെ, തിരക്കഥാകൃത്തിനെ, സംവിധായകനെ ഇംഗ്ലീഷിലേഖനത്തിലൂടെ ഉയർത്തിക്കാട്ടിയിരിക്കുന്നു. സിനിമയ്ക്കു ബുദ്ധിപരവും അർത്ഥപരവും വ്യായാസവശത്തു വേണമെന്നു ശരിക്കുന്ന ഈ കലാകാരന്റെ ഓരോ ചിത്രത്തിലും 'മാദ്ധ്യമം' അതിന്റെ ഭാവപ്പെറ്റാലികളെത്തിയിരിക്കുന്നു!

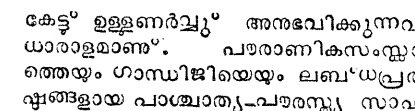
ജീവിതത്തിൽനിന്നും, അദ്ദേഹങ്ങളിൽനിന്നു പകർത്തിയൊരോ വരിയിലും അദ്ദേഹത്തിന്റേതായ ഭാവനയുടെയും വിശ്വാസത്തിന്റെയും ദർശനത്തിന്റെയും നിഴലുകൾ പതിർന്നിരിക്കുന്നു... സ്വാംശീകരണത്തിൽനിന്നുത്തോളമായ ചൈതന്യത്തെ ആവിഷ്കരിക്കുന്നതിൽ, അതുവരെ പക്ഷാഭൂമിയിൽ പ്പെരുക്കപ്പെട്ട മാറ്റം ഉണ്ടായിരുന്നു. നിർമ്മിച്ചയാളാണ് പത്രമാജൻ.

എം. കെ. സുധാകരൻ
കോഴിക്കോട്

മലയാള സാഹിത്യചിമർശകർ തമ്മിലുള്ള ആശയസംഘർഷം തീർത്തു. വ്യക്തിപരമായ അട്ടക്കളപ്പോരായി പരിണമിക്കുകയാണോ? പ്രൊഫസർ സുകുമാർ അഴീക്കോട് ആക്രമിക്കുകയും ആക്രമിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നവരിൽ ശ്രദ്ധേയനാണ്. നവീന നിരൂപണത്തിന്റെ ശക്തിയായമായി ചിലർ വിശേഷിപ്പിക്കുന്ന കെ. പി. അപ്പൻ, ആർ. നരേന്ദ്രപ്രസാദ്, പി. രാജകൃഷ്ണൻ എന്നിവരാണ് സംഘർഷത്തിന്റെ മറ്റുപക്ഷം. എസ്. ഗുപ്തൻനായർ, സി. പി. ശ്രീധരൻ തുടങ്ങിയവർ നവീന നിരൂപകരെ ആശയ കാലുഷ്യത്തിന്റെ വക്താക്കളെന്ന വീളിച്ചു വിലയിരുത്തുന്നു. വാഗ്‌രൂപേണയും ലിഖിതമാധ്യമത്തിലൂടെയും രണ്ടു കൂട്ടരും തമ്മിൽ വാദകോലാഹലം നടത്താറുണ്ട്.

പ്രസംഗവേദിയിൽ നിന്നുകൊണ്ട് ഇഷ്ടജനപാലനത്തിന്റെയും ശത്രുനിഗ്രഹത്തിന്റെയും വാഗ്‌ധോരണി സൃഷ്ടിക്കുന്നവരിൽ പ്രധാനി പ്രൊഫസർ അഴീക്കോട്ടതന്നെ. ആ സത്യാഭ്യർത്ഥനയ്ക്കു

എൻ. ജി. ഒ. അസോസിയേഷൻ—എ സംസ്ഥാനസമ്മേളനത്തിന്റെ ഭാഗമായി നടന്ന സാംസ്കാരിക സമ്മേളനം പ്രൊ: സുകുമാർ അഴീക്കോട് ഉദ്ഘാടനം ചെയ്യുന്നു. കൈനിക്കര കുമാരപിള്ള, പത്മരാജൻ, സി. പി. ശ്രീധരൻ തുടങ്ങിയവരെയും കാണാം.

[illegible]

ഒരേ പ്രസംഗവേദിയിൽപെട്ട് അഴി
ക്കോട്ടമായി രാജകൃഷ്ണനും കുമാരി
കളും ഏറ്റുമുട്ടിയിട്ടില്ല. അതിനായി
പലരും ശ്രമിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലും എതിരാളി
കൾ ഒഴിഞ്ഞുമാറുക പതിവാണു്. തിരു

സാഹിത്യത്തിലെ രണ്ടു തലമുറകൾ തമ്മിൽ ഏറ്റുമുട്ടുന്നു. ആശയങ്ങളെ മുൻനിറുത്തു. ഉണ്ടാകേണ്ട ഈ ഏറ്റുമുട്ടൽ പലപ്പോഴും വ്യക്തികളെ മുന്നിൽ കണ്ടു കൊണ്ടായിപ്പോകുന്നുവെന്നതു ദുഃഖകരമാണ്.

കെ. കെ. സുരേന്ദ്രൻ
കുമ്മുദി ന്യൂസ് സർവീസ്, തിരുവനന്തപുരം

വനത്തുപുറത്തു വച്ച് ഈ 10, 11, 12 തീയതികളിൽ നടന്ന എൻ. ജി. ഒ. അസോസിയേഷൻ-എ.യുടെ സംസ്ഥാന സമ്മേളനത്തോടനുബന്ധിച്ച് അഴീക്കോട്, കൈനിക്കര കമാരപിള്ള, സി. പി. ശ്രീധരൻ, അയ്യപ്പപ്പണിക്കർ, പത്മരാജൻ, നരേന്ദ്രപ്രസാദ്, രാജകൃഷ്ണൻ എന്നിവരെ പങ്കെടുപ്പിച്ചുകൊണ്ട് ഒരു സാംസ്കാരികയോഗവും ഉണ്ടായിരുന്നു. ഒരു ഇടത്തരം സഹൃദയസദസ്സിനെയും സംഘടിപ്പിക്കുവാൻ സമ്മേളനക്കാർക്കു കഴിഞ്ഞു. ശത്രുക്കൾ തമ്മിൽ സംവാദം നടക്കുമെന്നും കേര ന്യായങ്ങൾ കേൾക്കാ നാവുമെന്നും ശക്തിപരീക്ഷണത്തിൽ ഒർബ്ബലർ വഴിനതിനു സാക്ഷിയാകാമെന്നുള്ള പ്രതീക്ഷയോടെ ബിഷപ്പ് പെരോറാ ഹാളിൽ വൈകുന്നേരം കേര ഉൽപ്പതിഷ്ണക്കളും എത്തിയിരുന്നു.

പ്രൊഫസർ സുകുമാർ അഴീക്കോടായിരുന്നു ഉദ്ഘാടകൻ. കടുത്ത ശാരീരികാസ്വാസ്ഥ്യം നിമിത്തം, ഗോപാലകുമാർ അഴീക്കോടായി അദ്ദേഹം ശ്രമിച്ചില്ല. വിപരീതാത്മപ്രയോഗങ്ങളും പരിഹാസവാക്കുകളും ശാന്തിമന്ത്രപാഠങ്ങളും കോർത്തുകൊണ്ട് ഘനശാഠീര്യത്തോടെയുള്ള അവതരണത്തിന് അദ്ദേഹം ശ്രമിച്ചില്ല. ജനതയുടെ അഭിമാനം വലം ഭാഷയും സംസ്കാരവുമാണെന്നും വാക്കുകളാണ് മനുഷ്യന്റെ ഏറ്റവും ശക്തിയുള്ള ആയുധമെന്നും സമർത്ഥിക്കാൻ പ്രൊഫസർ അഴീക്കോട് തന്റെ പ്രസംഗത്തിൽ ശ്രമിച്ചു. അന്യോപാധികം—വിശേഷിച്ചും ഇംഗ്ലീഷ്—നമ്മുടെ ഭാഷയുടെ ശുദ്ധിയെയും നശിപ്പിക്കുകയാണ്. കടംകൊള്ളുന്നവയല്ല, സ്വന്തമായുള്ളവയാണ് സ്വത്തെന്നും നാം മനസ്സിലാക്കണം. സ്വന്തം അടിവേരുകളെ ഉപേക്ഷിക്കുന്ന യാതൊന്നും നിലനിൽക്കത്തക്കതല്ല. ഹനമാൻ എന്ന വാനരന്റെ ഭാഷയെപ്പോലും മധുരവും സാരവത്തും ഉൾക്കൊള്ളിയ വാലു കിയെ ആദരിക്കുക. സ്വച്ഛമായ ആലാളിത്തത്തിൽ നിന്ന് നാം നമ്മുടെ അവബോധത്തിന് ഹരിശ്രീ കുറിക്കുക—അഴീക്കോട് പറഞ്ഞു.

മനുഷ്യന്റെ പ്രശംസനീയമായ കലാവൈഭവത്തെയും സഹജവാസനകൾക്കു പുറത്തേക്കു അതിന്റെ ആത്മാവിനെ സംക്രമിപ്പിക്കേണ്ടുന്നതിന്റെ ഉൽക്കൃഷ്ട ആവശ്യത്തെയും ചൂണ്ടിക്കാട്ടാൻ മാത്രമേ അദ്ധ്യക്ഷനായ കൈനിക്കര ശ്രമിച്ചുള്ളൂ.

എൻ. ജി. ഒ. മാരുടെ ചിത്തവൃത്തികളിലൂടെ മനുഷ്യ ജീവിതത്തെക്കുറിച്ച് ആലോചിക്കാനാണ് തുടർന്ന പ്രസംഗിച്ച അയ്യപ്പപ്പണിക്കർ തുനിഞ്ഞത്. വിവാഭൂതാഭാവവായമായിരുന്നില്ല, അദ്ദേഹത്തിന്റെ വാക്കുകൾ.

നിരൂപകന്റെ പ്രസക്തിയെപ്പറ്റിത്തന്നെ സന്ദേഹമുണ്ടെന്ന് പത്മരാജൻ പറഞ്ഞു. അദ്ദേഹം ഇങ്ങനെ തുടർന്നു: നിരൂപകവർഗ്ഗത്തോടു എനിക്കു മതിപ്പില്ല. സാഹിത്യത്തിന്റെ അന്തിമ വിധികർത്താക്കൾ അവരാണ് തോന്നുന്ന മിസ്റ്റർ. എനിക്ക് ഇനി അവരുടെ ആവശ്യമില്ല. അനവാചകന്റെ കാര്യഗ്രഹണശേഷിക്കുമ്പോൾ പ്രസ്തുത വക്കാലത്തു കാർ വർത്തമാനങ്ങളാണ്. രാഷ്ട്രീയ

ക്കാലനിമിത്തം ഒട്ടും ഭിന്നമായ ഒരു വ്യക്തിത്വം ഇവിടുത്തെ സാഹിത്യകാരനിലുണ്ട്. വ്യക്തികളുടെ പേരിലുള്ള ഗൃഹിതം സാഹിത്യത്തിൽ അസംഭവ്യതയല്ല. അധമവികാരങ്ങളുടെ പാതാളമാണ് നമ്മുടെ സാഹിത്യമണ്ഡലം. ഭാഷയുടെ മഹത്വം മാനിക്കാതെ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നത് കുറ്റമാണെന്ന അഴീക്കോടിന്റെ അഭിപ്രായത്തോടു യോജിക്കുന്നു. സ്വന്തം സംസ്കാരത്തിലധിഷ്ഠിതമായ ജീവിതമുഖ്യങ്ങളോടു തീക്ഷ്ണമായ ഗൃഹാതുരത്വം പ്രകടിപ്പിക്കുന്ന അദ്ദേഹത്തിന്റെ വാക്കുകൾ ശ്രദ്ധാർഹമാണ്. മദ്ധ്യവർഗ്ഗത്തിന്റെ സ്ഥാനം നിർണ്ണായകമാകുന്നു. അവരുടെയും അവരിലും താഴ്ന്ന സാമൂഹ്യസ്ഥിതിയിലുള്ളവരുടെയും ഭാഷാപ്രയോഗങ്ങളെ സഹാനുഭൂതിയോടെ കാണുകയാണ് വേണ്ടത്. കാരണം, നമ്മുടെയ്ക്ക് ഒരു പക്ഷാസമൂഹമല്ലല്ലോ. പത്മരാജൻ തുടർന്നു വിശദമാക്കി.

അഴീക്കോടിന്റെ പ്രസംഗത്തിനിടയിലാണ് അയ്യപ്പപ്പണിക്കരും നരേന്ദ്രപ്രസാദും രാജകൃഷ്ണനും സ്റ്റേജിലെത്തിയത്. നരേന്ദ്രപ്രസാദിനെയും രാജകൃഷ്ണനെയും തേടിക്കുന്ന തരത്തിലായിരുന്നില്ല അഴീക്കോടിന്റെ പരാമർശങ്ങളെങ്കിലും അവർ തങ്ങളുടെ പ്രസംഗങ്ങളിൽ അഴീക്കോടിനെ ഏറ്റക്കുറച്ചും പ്രകടമായിത്തന്നെ ആക്രമിച്ചു. അവരുടെ പ്രസംഗങ്ങൾക്കു മുമ്പേ അഴീക്കോട് സ്ഥലംവിട്ടിരുന്നു. നിരൂപകന്മാർ നടത്തിയിട്ടുള്ള ഉപദേശപ്രസംഗങ്ങളാണ് സാംസ്കാരികരംഗത്തെ അധഃപതനത്തിനു വഴിതെളിച്ചതെന്ന ഉഭയസമ്മതം കൊണ്ടായിരുന്നു നരേന്ദ്രപ്രസാദ് തുടങ്ങിയത്. പത്മരാജനെപ്പോലുള്ള എഴുത്തുകാർ നിരൂപകനെ ഉടനിലക്കാരനായും മാർഗ്ഗതടസ്സക്കാരനായും കാണുകയും വികലമായ അഭിപ്രായപ്രകടനങ്ങൾക്കു മുതിരുകയും ചെയ്യുന്നതിനും ആ മൂല്യത്തകുപ്പിനെ കാരണം. സാഹിത്യത്തിന്റെ പ്രചാരകരായി വേണം കെട്ടി നടക്കുന്ന ബ്രോക്കർമാരാണ് പ്രസ്തുത ഉപദേശപ്രസംഗക്കാർ. സ്റ്റേജ് ഇഫക്ട് തന്നെ അവരുടെ പരമമായ ലക്ഷ്യവും സായുജ്യബിന്ദുവും. വായനയിൽത്തോന്നിയതെന്തും ജനങ്ങളുടെ കൈയടിക്കുവേണ്ടി ആ നിരൂപകന്മാർ വിളിച്ചുകൂവുന്നു. അട്ടഹാസങ്ങളും ആഹ്വാനങ്ങളും സുലഭമായി ചൊരിയുകയാണ്. അവ മലയാളത്തിലെ വേദികളിൽ മുഴങ്ങാൻ തുടങ്ങിയിട്ടുണ്ടെന്നു പതിറ്റാണ്ടുകളായിരിക്കുന്നു. ജനത്തിനു ചെടിച്ചു തുടങ്ങിയിട്ടും കാലമേറിയായിരിക്കുന്നു. ആഹ്വാനങ്ങളെ അവർ പച്ചത്തോടെ കേട്ടുനിൽക്കുന്നു. മുമ്പ്, കേസരിയും കട്ടിക്കുപ്പണ്ണിമാരും പ്രവഹിച്ച ശക്തിചൈതന്യത്തെ ജേർണലിസ്റ്റ് നിരൂപണക്കാരായ ഈ കൂട്ടിക്കൊടുപ്പുകാർ വ്യഭീചരിക്കുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്; തന്റെ അനുഭൂതി മണ്ഡലത്തെ അന്തർമുഖനായിരുന്നു രേഖപ്പെടുത്തിവയ്ക്കുന്നവനാണ് യഥാർത്ഥ നിരൂപകൻ. സങ്കീർണ്ണതയാണ്, ലാളിത്യമല്ല ഉത്തമകലാസൃഷ്ടിയുടെ മുഖമുദ്ര. അത്ഭുതം നഷ്ടപ്പെട്ട ജീണ്ണപദങ്ങളെ പുതിയ എഴുത്തുകാർ ഉപേക്ഷിക്കുന്നത് അനി

വാര്യതയാണ്. ലാളിത്യമെന്ന ഒറ്റശ്വാസം പാലിച്ചിരുന്നെങ്കിൽ ഒരു ഉപനിഷത്തോ ഒരു ഗുർണിക്കയോ രൂപപ്പെടുമായിരുന്നില്ല. പോപ്പുലർ അപ്പീലിനെ ലക്ഷ്യമാക്കുന്നവരുടേതാണ് വികലമായ ലാളിത്യവാദം. നരേന്ദ്രപ്രസാദ് പറഞ്ഞുനിറുത്തി.

രാജകൃഷ്ണന്റെതായിരുന്നു അടുത്ത ഉദ്ദേശം. അദ്ദേഹത്തിന്റെ വാദവും അഴീക്കോടിനെ ഒന്നാം പ്രതിയാക്കിക്കൊണ്ടുള്ളതായിരുന്നു. പ്രസംഗവേദികളിൽ കപടജല്പനങ്ങളുമായി നിന്നുകൊണ്ട് ആത്മാർത്ഥത തരംപോലെ മാറുന്ന നിരൂപകനെ നേരെ നിഴിക്കുന്നത് നടത്തിക്കൊണ്ടായിരുന്നു തുടക്കം. വേദികളെ കിടിലംകൊള്ളിക്കുന്ന ജോലി നിരൂപകന്മാർക്കുവേണ്ടി എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ട് രാജകൃഷ്ണൻ തുടർന്നു. ജി. ശങ്കരക്കുറുപ്പ് കവിയല്ലെന്നു പറയുന്ന നിരൂപകൻ തന്നെ പിന്നീട് മഹത്തായ അനുഭൂതി പ്രപഞ്ചമൊരുക്കിയ കവിയാണ് ജി. എന്ന് യാതൊരു ഉള്ളും കൂടാതെ പറയുന്നു. രണ്ടോ മൂന്നോ കാവ്യശകലങ്ങളെഴുതിയ കട്ടമത്തിനെ മഹാകവിയായി പ്രതിഷ്ഠിക്കാനും നൈമിഷികമെടുത്തുക്കുവേണ്ടി ആ നിരൂപകൻ തയ്യാറാകുന്നു. ഇതാണ് യഥാർത്ഥ വ്യഭീചാരം. അവരുടെ അന്ത്യം ദയനീയമായിരിക്കും. കേരളവും ഈ സ്റ്റേജിൽ കണ്ടത് ആ മരണപ്പിടിച്ചിലാണ്—ചോരയിറുന്നനഖമുനകളുള്ള വാക്കുകളോടെ രാജകൃഷ്ണൻ കൂട്ടിച്ചേർത്തു: ആഗയസംഘർഷത്തിനായി രസവിജ്ഞം വിതരിയ യുവനിരൂപകരെ അനുമാദിക്കുന്നതിനും പ്ലം അവരുടെ വ്യക്തിവിരോധസംബന്ധിയായ പരാമർശങ്ങളെ ഒർത്തു ദുഃഖിക്കുന്നതിനാണ് സി. പി. ശ്രീധരൻ തന്റെ പ്രാരംഭവാക്കുകൾ ഉപയോഗിച്ചത്. വ്യക്തികളെയല്ല, ആഗയങ്ങളെയാണ് മാനദണ്ഡമാക്കേണ്ടതെന്ന് അദ്ദേഹം തുടർന്നു അഭിപ്രായപ്പെട്ടു.

അഴീക്കോടിനും 'പഴഞ്ചു'ന്മാർക്കും വേണ്ടി മറുപടി പറയാനാണ് പിന്നീട് ശ്രീധരൻ ശ്രമിച്ചത്. പ്രസംഗം കലയാണ്. നിരൂപകൻ വാഗ്മിയായാകുന്നത് അപൂർവ്വസിദ്ധിയാണ്. നിരൂപകന്റെ വാഗ്മിത്വത്തെ മഹാപാതകമായി വ്യാഖ്യാനിക്കുന്നത് വ്യാഖ്യാതാക്കളുടെ ആ കലയിലുള്ള കഴിവില്ലായ്മയാണെന്ന ജനങ്ങൾ കരുതുകയുള്ളൂ. ആ കലയെ അതിന്റെ ധർമ്മത്തിനു വീടുക. നിരൂപകൻ സാഹിത്യം മാത്രമേ കൈകാര്യം ചെയ്യാവൂ എന്ന നിഷ്പക്ഷിതയ്ക്ക് വകത്താണ്. ബ്രഹ്മത്തിനെയും സാർവത്രികതയെക്കുറിച്ചുവായോരതെ പറഞ്ഞു നടക്കുന്നവർ ഇങ്ങനെ 'ചന്ദ്രമാന'ക്കാരാകരുത്. സാഹിത്യകാരൻ ഒന്നുപോലുമില്ലാത്തവർ മാത്രമാകരുത്. തന്നിരിക്കാവുന്ന മണ്ഡലങ്ങളിലെല്ലാം അയാൾ പ്രവർത്തിക്കണം.

എല്ലാ കലയും സാഹിത്യവും സമൂഹത്തെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ആഹ്വാനങ്ങളാണെന്ന വസ്തുത, ആഹ്വാനക്കാരെ പച്ചിക്കുന്നവർ മനസ്സിലാക്കുന്നില്ല. (ശേഷം 12-ാം പേജിൽ)

ചരിത്രത്തിലും പുരാണങ്ങളിലും ധാരാളം യുദ്ധകഥകളുണ്ട്. ഈ യുദ്ധകഥകളിലെല്ലാം തന്നെ ഉഭയസമ്മതങ്ങളെപ്പറ്റിയുള്ള വിവരണങ്ങൾ കാണാം. ഉഭയിരുന്ന അന്യവിട്ടുന്ന യുദ്ധമുഖമല്ലാതിരുന്ന കാലത്തു ഉഭയസമ്മതത്തിനു നിന്ദയായ അർത്ഥമായിരുന്നു. യുദ്ധം തന്നെ 'ഉഭവിദ്യ' ആയിട്ടുള്ള നമ്മുടെ കാലത്തു ഉഭയസമ്മത സമ്പൂജ്യമായ ഒരു കോമളകലയത്രേ.

ഹൈന്ദവ പുരാണങ്ങളിലെ ഏറ്റവും വലിയ ഉഭയസമ്മതങ്ങളിലൊന്നാണിത് കാര്യം സാധിച്ചത് പുണ്യാത്മാവായ ഭഗവദ്പുത്രനായിരുന്നു. രണ്ടു സാലമരങ്ങൾക്കിടയിൽ ഉഭയിരുന്ന രാമൻവിട്ടു ബാണം ബാലിയെ വീഴ്ത്തി. സുഗ്രീവൻ താരയെ വേട്ട; രാജ്യം വേട്ട!

ഇവിടെ ഇപ്പോൾ ചില ഉഭയസമ്മത പ്രയോഗങ്ങൾ നടന്നിരിക്കുന്നു. ലക്ഷ്യം രാജ്യഭാരകാര്യം. രാഷ്ട്രീയ വൈരനിരോധനം.

ഇക്കഴിഞ്ഞയാഴ്ച കേരള സർവകലാശാലയുടെ സെനറ്റു യോഗമുണ്ടായിരുന്നു. ചട്ടപ്രകാരം, നേരത്തേ നോട്ടീസു നൽകി വിളിച്ചുകൂട്ടപ്പെട്ട യോഗം. ആ യോഗത്തിൽ ഒരു ചോദ്യത്തിനു മറുപടിയില്ലാത്ത വൈസ് ചാൻസലർ ഒരു പ്രസ്താവം നടത്തി. അതിന്റെ ഏകദേശസംഗ്രഹം ഇങ്ങനെയാണ്:

നിയമസഭാസംഘർഷം വക്കം പുരുഷോത്തമന്റെ മകളുടെ മാർക്കുലിസ്സിനെക്കുറിച്ചുണ്ടായ ആരോപണത്തെപ്പറ്റി അന്വേഷിക്കാൻ, ഒരു ഡി. ഐ. ജി. യെ നിയോഗിച്ചതായും ആ ഡി. ഐ. ജി. യുണിവേഴ്സിറ്റി ഓഫീസിലെത്തി ബന്ധപ്പെട്ട രേഖകളെക്കുറിച്ച് പരിശോധിച്ചു, ആരോപണത്തിൽ കഴമ്പൊന്നുമില്ലെന്ന ബോധ്യപ്പെട്ടതായും ഗവണ്മെന്റ് പറഞ്ഞിരുന്നതിനെപ്പറ്റി എനിക്കു യാതൊരുവിമർശനവും. അങ്ങനെ ഒരു ഡി. ഐ. ജി. എന്ന വന്നു കണ്ടിട്ടില്ല. അങ്ങനെയൊരു ഡി. ഐ. ജി. അന്വേഷണം നടന്നതായി യൂണിവേഴ്സിറ്റിക്ക് അറിഞ്ഞുകൂടാ.

ഇവിടെ പരാമർശിച്ച കേസിൽ അന്വേഷണം നടത്തിയതായി കേട്ടിരുന്നത് ഡി. ഐ. ജി. ശാസ്ത്രിയാണ്. ശാസ്ത്രി അന്വേഷണം നടത്തിയതായും കഴപ്പമൊന്നുമില്ലെന്ന ബോധ്യപ്പെട്ടതായും ഗവണ്മെന്റിനുവേണ്ടി നിയമസഭയിൽ പറഞ്ഞത്, കോൺഗ്രസ്—എ നേതാവ് ഉമ്മൻചാണ്ടി ആഭ്യന്തരമന്ത്രിയായിരുന്ന കാലത്തു അദ്ദേഹം തന്നെയാണ്.

അന്നത്തെ ആ ആഭ്യന്തരമന്ത്രി പറഞ്ഞതുപോലെയാണു് അന്ന് നടന്നതായി തന്നിരിക്കാറില്ലെന്ന് വൈസ് ചാൻസലർ പറയുമ്പോൾ, അദ്ദേഹം ഉദ്ദേശിച്ചത്,

കൗമുദി ന്യൂസ് സർവീസ്

ഉഭയസമ്മത പ്രയോഗത്തിൽ മുഴുകിക്കഴിയുകയാണ് ഭരണകക്ഷി കൾ. മർമ്മഭേദിയായ അമ്പുകൾ എയ്തുവിടാൻ അവർ ആളുകൾ ഉഭയം കണ്ടെത്തുന്നു.

ഉമ്മൻചാണ്ടി പറഞ്ഞത് അസത്യമായിരുന്നു എന്നതാണ്. ഇതൊരു ദുർവ്യാഖ്യാനമാണെന്നു പറയാവതല്ല. എന്തെന്നാൽ വൈസ് ചാൻസലറുടെ ആ പ്രസ്താവം സെനറ്റിനു മുമ്പാകെ വരുന്നതിനു തലേദിവസം, "ഞാൻ നാളെ വളരെ സെൻസേഷൻ

ഉഭവാക്കുവാൻപോകുന്ന ഒരു കാര്യം സെനറ്റിൽ പറയും" എന്ന് അദ്ദേഹം അടുത്ത ചിലദിവസം പറഞ്ഞിരുന്നു! ഈ "അടുത്ത" ചിലദിവസം അപ്പോഴുള്ള മറ്റു ചിലദിവസം സെനറ്റം യോഗത്തിലെ 'സെൻസേഷൻ' കാത്തിരിക്കാൻ സൂചനയും നൽകി.

വൈസ് ചാൻസലറുടെ പ്രസ്താവമെന്ന ഉഭയസമ്മത വക്കം പുരുഷോത്തമൻ എന്ന കോൺഗ്രസ്—എ നേതാവിനുനേരെയല്ല. അദ്ദേഹത്തിനും മുകളിലുള്ള ഉമ്മൻചാണ്ടി എന്ന കോൺഗ്രസ്—എ നേതാവിനു നേരേയാണ്.

ഭരണകക്ഷികളിലൊന്നായ കോൺഗ്രസ്—എ.യുടെ നിയമസഭാ കക്ഷിനേതാവിനുനേരെ ഒരു ഉഭയസമ്മതത്തിൽ സാധാരണനിലയിൽ ഒരു വൈസ് ചാൻസലർക്കു യൊര്യം വരുന്നതല്ല. അതിനർത്ഥം ഇപ്പോഴത്തെ ഉഭയസമ്മതം യഥാർത്ഥത്തിൽ വി. സി. യുടെ കൈയിൽനിന്നുവന്നു വെന്നതേയുള്ളൂ! ആ ശര വേഗത്തിനു പിന്നിൽ മറ്റൊരാൾ പ്രവർത്തിച്ചിരിക്കുന്നു.

ചിത്ത കാടകയറുന്നു. കാടാണല്ലോ ഇന്നിപ്പോൾ ഫാഷൻ. അതിനാൽ കാടുകയറട്ടെ.

കോൺഗ്രസ്—എ ജൂ നേരെ ഉഭയസമ്മതമെങ്കിൽ അതു പ്രതിപക്ഷത്തുനിന്നുവാൻ വഴിയില്ല. അവർക്കു നേരെ അമ്പെയ്യാൻ ലൈസൻസ് ഉണ്ട്. അതിനാൽ ഭരണപക്ഷത്തുനിന്നുതന്നെ യാവാണം.

ഭരണപക്ഷത്തു കോൺഗ്രസ്—എ യോടു പ്രത്യേക വിദ്വേഷം തോന്നാൻ കോൺഗ്രസ്—എ ഉണ്ട്. (ഫർ: ലയനം.) കോൺഗ്രസിലെ മറ്റൊരാൾക്കു വിഭാഗമായ കേരളം—ഒരു യു മുണ്ട്.

കേരളം—ഒരു യെസ്? വൈ?

'കേരളം—ഒരു യെസ്' ഇന്ന് കേരളത്തിൽ ഭരണകക്ഷികളിൽ ബുദ്ധിപൂർവ്വം കരുക്കൾ നീക്കുന്നത്. ആ കക്ഷിയുടെ നേതാവായ പി. ജെ. ജോസഫ്, രാഷ്ട്രീയചതുരംഗത്തിൽ മറ്റൊരാളെയും പിന്നിലല്ലെന്ന് കഴിഞ്ഞ രണ്ടുവർഷത്തെ ചരിത്രം വ്യക്തമാക്കുന്നു. 'ആദർശം' എന്ന ലേബലുമിട്ട്, യാതൊരാൾക്കുമില്ലാത്ത കറേപ്പർ കേരള രാഷ്ട്രീയത്തിൽ കറേക്കാരായി നടത്തിവരുന്ന അഭ്യോസനങ്ങൾ നല്ലവണ്ണം അപഗ്രഥിച്ചുപറിച്ച ഒരാളാണ് ജോസഫ്. സൈമറിയത്തോടെ, ബുദ്ധിയോടെ നീങ്ങിയാൽ, തനിക്കും അനുയായികൾക്കും കേരളരാഷ്ട്രീയത്തിലെ സുപ്രധാന സ്ഥാനം കരസ്ഥമാക്കാമെന്ന ജോസഫ് കണ്ടു. കേരളം—എം. കോൺഗ്രസ്—എ, കോൺഗ്രസ്—എ. എന്നീ കോൺഗ്രസ് സംസ്ഥാനങ്ങളെക്കൊണ്ട്, തനിക്കു മെച്ചപ്പെട്ട ഭാവി കേരളത്തിൽ പിടിച്ചുപറ്റാമെന്നിരിക്കെ, താല്പാലിക ലോഭങ്ങളുടെ കഴിയിൽപ്പാടാതെ, ഒരേ ലക്ഷ്യം വച്ചു നീങ്ങാൻ ജോസഫ് തീരുമാനമെടുത്തു ഇന്നത്തെ ഭരണകക്ഷിയിൽ ഇടയ്ക്കിടെ ജോസഫ് കരുണയും തന്റെ രാഷ്ട്രീയകക്ഷിയുടെ ലൈൻ അസർട്ട്

ചെയ്യുന്നത് അതിന്റെ തുടർച്ചയാണ്. കോൺഗ്രസ്-എയുടെ അവസരവാദ രാഷ്ട്രീയം ജോസഫ് നന്നായി മനസ്സിലാക്കിയിട്ടുണ്ട്. കോൺഗ്രസ്-എയുടെ സുഗമവ്യവസ്ഥകളും അദ്ദേഹത്തിന് സഹധർമ്മം ചെയ്യുന്നയാളിന്റെ രാഷ്ട്ര നിയമനപോലെ തീട്ടുണ്ട്. കേരള-എമ്മിന്റെ ശക്തിശുദ്ധിയും മനഃപാമാണ്. ഇതെല്ലാം നിശ്ചയമുള്ള കേരള-ജെ. യിൽ നിന്നല്ല, കേരള സർവ്വകലാശാലാ വൈസ്-ചാൻസലർക്ക് മുൻപറഞ്ഞ ഒളിയമ്പ ലഭിച്ചത്? കേരള-ജെയിലെ ഒരു നേതാവാണ് അഗസ്തി. അദ്ദേഹത്തെ ആഭ്യന്തരവകുപ്പ് കാർ അറസ്റ്റുചെയ്തു; കൈയോർത്തു; അപമാനിച്ചു. കാര്യം വൈപ്പിൻകരയിലെ മദ്യഭരണം. പണ്ട് പുനലൂർ മദ്യഭരണമുണ്ടായപ്പോൾ ചില കോൺഗ്രസ്-എ. അനുഭാവികൾക്കു ലഭിച്ച പ്രത്യേക സൗകര്യമൊന്നും ഇപ്പോൾ അഗസ്തിക്ക് ആഭ്യന്തരവകുപ്പ് ഭരണം നോക്കുന്ന കോൺഗ്രസ്-എ-യിൽനിന്നു ലഭിച്ചിട്ടില്ല. ഈ 'രാഷ്ട്രീയ ചതി'ക്കു പകരംവീട്ടലായി കോൺഗ്രസ്-എ യുടെ നേരെ ചെന്നതാണ് സെനറ്റ്-യോഗത്തിലെ ഒളിയമ്പ്.

"വൈസ്-ചാൻസലർ പറഞ്ഞത് സാങ്കേതികമായി ശരിയാകും." എന്നൊക്കെ ഇപ്പോൾ മന്ത്രിതലവ്യായ്വാനങ്ങൾ വന്നിട്ടുണ്ടെങ്കിലും, ആ 'സാങ്കേതികശാസ്ത്ര' സൃഷ്ടിച്ചിരിക്കുന്ന ഉൾമുറിവുകൾ വെറുതെയെടുത്ത് കരിഞ്ഞുപോകാൻ പോകുന്നില്ല. കരിഞ്ഞാലും കരിഞ്ഞില്ലെങ്കിലും കേരള-ജെ. അതിന്റെ മനസ്സിന്റെ ഒരു

രാജ്യത്തെ ക്രമസമാധാന നില അതിവേഗം തൃപ്തികരമെന്ന പ്രസംഗിച്ചുകൊണ്ടു നില്ക്കുമ്പോഴായിരുന്നു സംഭവം നടന്നത്.

ക്ഷണം പുറത്തു കാണിച്ചു കഴിഞ്ഞു. 'മെസ്സേജ്' ബന്ധപ്പെട്ട കക്ഷികൾക്കെല്ലാം വ്യക്തമാവുകയും ചെയ്തു. കേരള-ജെ. മറ്റു ചില കാര്യങ്ങൾ

കൂടി തുറന്നു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ഒന്ന്, അഴിമതിക്കാരായ കക്ഷികളോടു ലയനമില്ല. രണ്ടും, ഭരണകക്ഷികളിലെ ചില പോഷകസംഘടനകൾ നടത്തുന്ന സമരപ്രക്ഷോഭങ്ങൾ തെറ്റു്. ജെ-യോടു് ലയിക്കാൻ നിന്നതു് എം. തന്നെ. അഴിമതിക്കാരോടു് ലയനമില്ല എന്നുവെച്ചാൽ 'എം' അഴിമതിക്കാർ എന്നു തന്നെ. "ഭരണകക്ഷികളിലെ പോഷകസംഘടനകൾ" കോൺഗ്രസ്-എ. യുടെ പോഷകസംഘടനകളാണ്. 'എ' യുടെ യുത്ത് വിഭാഗവും 'എ'യുടെ എൻ. ജി. ഒ. അസോസിയേഷനും സമരപഥത്തിലാണ്. യുത്ത് കോൺഗ്രസ് എ. യുടെ യുത്ത് വിഭാഗം സമരവുമായി രംഗംവേഗം ചെയ്യുകയുണ്ടു്. തൊഴിലില്ലായ്മവേതനപ്രശ്നം മുൻനിറുത്തിയാണ് അവരുടെ സമരം. എൻ. ജി. ഒ. അസോസിയേഷൻ-എയ്ക്കുകൾ സേവന-വേതന വ്യവസ്ഥാ പരിഷ്കരണമെന്ന ആവശ്യം മുൻനിറുത്തി അനിശ്ചിത കാലത്തേക്കു പണിമുടക്കിന് ആഹ്വാനവും നൽകിയിരിക്കുന്നു. കേരള-ജെ യുടെ അഭിപ്രായം ഇതൊക്കെ തെറ്റാണെന്നാണ്. ഭരണകക്ഷികളെ നിലയ്ക്കു് സമരമാർഗ്ഗം ആരും അവലംബിക്കരുതായിരുന്നു. പർച്ചവഴി തീക്കാൻ വയ്യാത്തതു വല്ലതുമുണ്ടോ എന്നു നോക്കണമായിരുന്നു.

ഇതെല്ലാം ഒന്നാംതരം കൂരമ്പുകൾ.

രണ്ടാം നമ്പർ ഒളിയമ്പ് കോൺഗ്രസ്-എ.യിൽ നിന്നുയർന്നു് കോൺഗ്രസ്-എയ്ക്കായിലേക്കു തന്നെ ചെന്നു താച്ചു. കോൺഗ്രസ്-എയ്ക്കിലെ ഒരു വിഭാഗത്തിൽ നിന്നു് മറ്റൊരു വിഭാഗത്തിന്റെ നേതാവിലേക്കു്. കോൺഗ്രസ്-ലയനത്തെ കലക്കമാറു് പി. സി. സി-എ. ആക്ടിംഗ് പ്രസിഡൻ്റ് ഡോക്ടർ കെ. ജി. അടിയോടിയിൽ നിന്നു് ഒരു കവിതാശകലം വീണ കാര്യം കഴിഞ്ഞ തവണ പറഞ്ഞിരുന്നതു് ഓർമ്മയുണ്ടല്ലോ. ഡോക്ടറുടെ ലക്ഷ്യം പി. സി. സി. എ. പ്രസിഡൻറുപദം തന്നെയായിരുന്നു. ഡോക്ടർക്കു് ആ പദം നൽകാതിരിക്കാൻ പാർട്ടിയിലെ പരമാധികാര്യക്കാർക്കു് നന്നായിരാം. പി. സി. സി.-എ. പ്രസിഡൻറ സ്ഥാനത്തേക്കു നോട്ടുള്ളവരാണ് എ. എൽ. ജേക്കബ്, എം. എം. ജേക്കബ് എന്നിവർ. രണ്ടുപേർക്കും ശക്തമായ പിൻബലമുണ്ടു്. ലത്തീൻ കത്തോലിക്കാ അമർഷത്തിന്റെ പിൻബലം ആദ്യത്തെ ജേക്കബിനു്. മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ പിൻബലം രണ്ടാമത്തെ ജേക്കബിനു്. അപ്പോൾ ഡോക്ടർ? ഇതുകണ്ടാണ് ഡോക്ടർ കോൺഗ്രസ്-എ ഒരു കടലാണെന്നു്. ആ കടലിലേക്കു് മഴത്തുള്ളികളെന്നവണ്ണം മറ്റുള്ളവർ ചെന്നു ലയിക്കണമെന്നു് പറഞ്ഞു് കോൺഗ്രസ് എ-യുടെ ആസ്ഥാനകവിതാനാണെന്നു വരുത്താൻ ശ്രമിച്ചതു്. ഇതിനുപുറമേ മറ്റൊരു ഒളിയമ്പ പ്രയോഗംകൂടി നടന്നു. കഴിഞ്ഞ തിരഞ്ഞെടുപ്പുകാലത്തു് പ്രചരണച്ചെലവിനുവേണ്ടി കോൺഗ്രസ്-എയിൽ നിന്നു് കോൺ

"ഭീഷണി മുഴക്കിയും താക്കീതുചെയ്തും ഉണ്ടാകേണ്ടതല്ല ഐക്യം. യോജിച്ചു സന്നേഹിച്ചും ഉണ്ടാകേണ്ടതാണ്" - കരുണാകരൻ

ഗ്രസ്-എ യിലേക്കു ചെന്ന പണം മുൻപറഞ്ഞ രണ്ടു ജേക്കബുമാരിൽ ആരോരോൾ എന്തോ ഒക്കെച്ചെയ്തു എന്ന് ചില പത്ര ലേഖകർവഴി പുറത്തുവിട്ട 'രഹസ്യ'മായിരുന്നു അതു്. അതു കൊണ്ടോ, കൊണ്ടില്ലയോ എന്നറിഞ്ഞുകൂടാ. ഡോ. അടിയോടിയാവുമോ അടുത്ത പി. സി. സി-എ-പ്രസിഡൻ്റ് എന്നു ചോദിച്ചപ്പോൾ മുഖ്യമന്ത്രി പറഞ്ഞതു്, "ആകാം, ആകാതെയുമിരിക്കാം." എന്നാണല്ലോ. പിന്നാലെ വന്ന വാർത്ത എ. എൽ. ജേക്കബ് എം. എൽ. എ.യാണ് പി. സി. സി.-എ പ്രസിഡൻറാവുക, എം. എം. ജേക്കബ് എം. പി. അല്ല എന്നതാണ്. ലത്തീൻ കത്തോലിക്കാ പ്രശ്നവും അടിയോടി പ്രശ്നവും ഒരൊറ്റ അമ്പിൽത്തീർന്നു.

അടുത്ത ഒളിയമ്പ്, വേഷപ്രച്ഛന്നമായ തിനാൽ ഒളിക്കാതെ വന്നു. ദേശരക്ഷാ നിയമത്തിന്റെ വേഷത്തിൽ. കേന്ദ്ര സർക്കാർ രൂപംനൽകി വച്ചിരിക്കുന്ന ഈ നിയമം, കേരളത്തിലും നടപ്പാക്കാൻ സംസ്ഥാന സർക്കാർ തീരുമാനിച്ചു. ഇതിനുമുമ്പാകെ ഈ നിയമം ഇവിടെ നടപ്പാക്കാൻ തുനിഞ്ഞിരുന്നതാണ്. ഇന്ത്യയ്ക്കുനിയൻ മുസ്ലീംലീഗ് അതിനെ ചെറുത്തു; അന്നു നിയമം നടപ്പാക്കൽ

നടന്നില്ല. ഇപ്പോൾ യൂണിയൻ ലീഗിന്റെ എതിർപ്പു് എവിടെപ്പോയെന്നറിയുന്നില്ല; നിയമം നടപ്പാക്കൽ തീരുമാനം വന്നു.

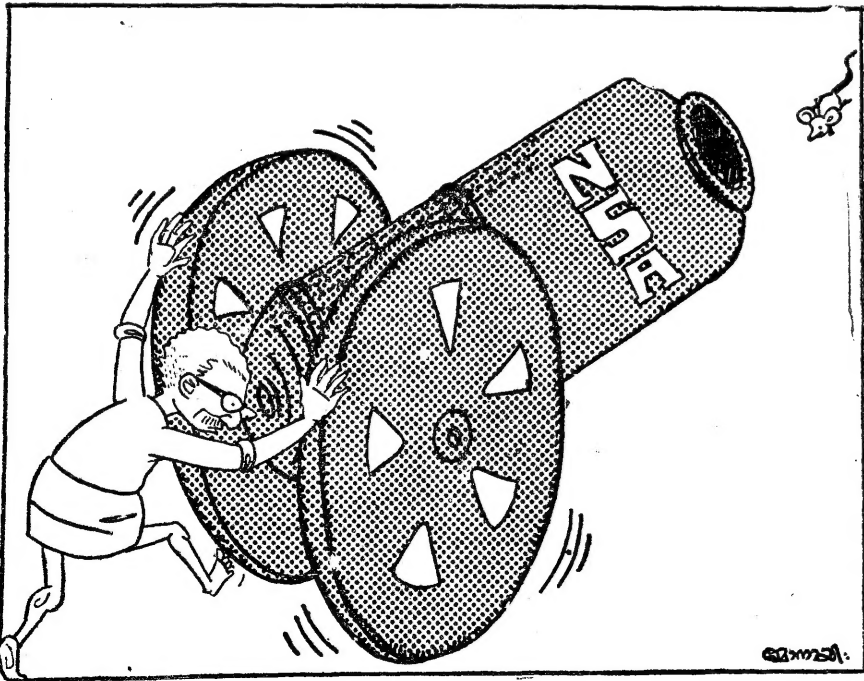
ദേശരക്ഷാനിയമം ഇപ്പോൾ ഇവിടെയെന്തിനു്? ക്രമസമാധാനത്തിനു് കാര്യമായ തകർച്ചയെന്തെങ്കിലുമുള്ളതായി ആഭ്യന്തരവകുപ്പ് കൈകാര്യം ചെയ്യുന്ന കോൺഗ്രസ്-എ പറയുന്നില്ല. മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ കക്ഷിയായ കോൺഗ്രസ്-എ പറയുന്നില്ല. മുഖ്യമന്ത്രിതന്നെയും പറയുന്നില്ല. ക്രമസമാധാനനില വളരെ മെച്ചവും സമഗ്രഭദ്രവുമാണെന്നു് അവർ പറയുന്നുണ്ടുതാനും. പിന്നെന്തിനു് ദേശ. നിയമം?

ദേശരക്ഷാക്ഷേമം ഒരൊന്നാത്തരം ആഗോളമാണു്. ദേശരക്ഷയെന്ന പേരിൽ, സ്വന്തം ഭരണാധികാര രക്ഷചെയ്യാനുള്ള ഘോരമായ ആയുധം. നല്ലതൊരു കളുടെ ഭീഷണി ഇപ്പോൾ ഒരു ഭീഷണിയല്ലെന്നാണ് 'ഔദ്യോഗികമായ' അനുമതി. ആർ. എസ്. എസ്സിനാകട്ടെ, ഒളിഞ്ഞ രൂപത്തിൽ കേരളത്തിലെ അധികാരസ്ഥാനങ്ങളുടെ ആശീർവാദവുമുണ്ടു്. ആ നിലയ്ക്കു് ദേശ. നിയമം തലയുമേൽ തൂക്കിയിട്ടിരിക്കുന്നതു് മറ്റു ചില ഗൂഢലക്ഷ്യങ്ങളോടെയാണ്. അതു് ഇനിയേ പുറത്തുവരികയുള്ളൂ.

താങ്കളുടെ ഓർഡറുകൾ നടപ്പിലാക്കുന്ന പതിവു് തുടരാൻ നിർവ്വാഹമില്ല-സർ, താങ്കൾ നാളെയും മുഖ്യമന്ത്രിസ്ഥാനത്തു് കാണുമെന്നതിനെക്കുറിച്ചു് എന്താണു് ഓർപ്പ്

അക്രമങ്ങളെ നേരിടാൻ ദേശരക്ഷാനിയമം കൊണ്ടുപരന്നു - വാർത്ത

ഹിരോഷിമയിൽ

ഹിരോഷിമയെപ്പറ്റിയുള്ള ഒരു 16 എം.എം. ഫിലിം ഫൗണ്ടേഷനിൽ വെച്ചു കണ്ടു. ബോംബിങ്ങിനെക്കുറിച്ച് എടുത്ത ഒരു ചിത്രമാണിത്. അമേരിക്കൻ അധിനിവേശക്കാലത്ത് ഈ ചിത്രത്തിന്റെ പ്രദർശനം തടഞ്ഞിരുന്നു. ബോംബ് ഏറ്റാക്കിയതിനുശേഷം തകർന്നുനിൽക്കുന്ന ആശുപത്രി

“വിമാനത്തിന്റെ ഇരമ്പൽ കേട്ട് ഞാൻ ആകാശത്തേക്ക് നോക്കി. നൂറു സൂര്യൻ ഒരുമിച്ചു ഉദിച്ചു വെളിച്ചം കണ്ടുമാത്രം ഓർമ്മയുണ്ട്. പെട്ടെന്ന് എനിക്കു ബോധം നഷ്ടപ്പെട്ടു. ഉണർന്നപ്പോൾ എന്റെ മുഖത്തും ശരീരമാകെയും മുറിവും ചതവുമായിരുന്നു. വീട്ടിൽ പോകാനിറങ്ങി. കഴിഞ്ഞില്ല. കഠിനമായ ചൂട് തോന്നിയതിനാൽ ഞാൻ പുഴയുടെ കരത്തേക്ക് ഓടി. നിരവധി പേർ അവിടെ എത്തിയിരുന്നു. ഞങ്ങൾ അന്ത്യോന്ത്യം പേരുകൾ ഉറക്കെ വിളിച്ചു. വേദനകൊണ്ടു പുളയുകയായിരുന്നു ഞാൻ. എന്നെ തിരിച്ചറിഞ്ഞ ഒരാൾ, അസ. ബ്ലിങ് പോയിന്റിലേക്ക് എന്നെ കൊണ്ടുപോയി. ഞങ്ങൾ 250 വിദ്യാർത്ഥിനികളിൽ 55 പേരെ രക്ഷപ്പെടുത്തി. പിന്നീട് എട്ടാംസം തുടർച്ചയായ ചികിത്സയിലായിരുന്നു ഞാൻ. വീട്ടിലെത്തിയശേഷം രക്തപ്പൊട്ടം കണ്ണാടിയിൽ നോക്കാൻ അമ്മ എന്നെ അനുവദിച്ചിരുന്നില്ല. ഒരിക്കൽ വീട്ടുമുറ്റത്തു നിന്നും ഒരു കണ്ണാടി മുറി കിട്ടി. അതിൽ നോക്കിയ എന്റെ മാനസികനില പറയാൻ എനിക്കറിയില്ല. അടുത്ത അഞ്ചുവർഷം ഞാൻ സ്കൂളിൽ പോയില്ല. പത്തുവർഷം കഴിഞ്ഞു പത്തുവട്ടം എനിക്കു പ്ലാസ്മാറ്റിക് സർജറി നടത്തി. എന്റെ അച്ഛനും അമ്മയും മൂത്ത സഹോദരനും ഭാര്യയും എന്റെ സഹോദരിയും അണുപ്രസരമോറ്റ് ക്യാൻസർ പിടിച്ചുമരിച്ചു. എന്റെ അനാഥനായ അനന്തരവനെ ഞാൻ വളർത്തിക്കൊണ്ടുവരികയായിരുന്നു. അവൻ ഇപ്പോൾ 22 വയസ്സുണ്ട്. ഒരു മെഡിക്കൽ വിദ്യാർത്ഥിയാണ്. എന്നാൽ അവനും ക്യാൻസർ പിടിച്ചു എന്ന സംഗതത്തിൽ ഇപ്പോൾ ആശുപത്രിയിലാക്കിയിരിക്കുകയാണ്. അവനെയെങ്കിലും എനിക്കു കിട്ടുമെന്ന ഞാൻ ആഗിച്ചു. ഇതു പറഞ്ഞ് അവർ പൊട്ടിക്കരഞ്ഞു.

“1962-ൽ ഞങ്ങൾ അമേരിക്ക സന്ദർശിക്കുകയുണ്ടായി. ഈ കഥകൾ പറയാൻ. എന്നാൽ ഇക്കാര്യം ചെന്നപ്പോൾ സ്ഥിതി വ്യത്യസ്തമായിരുന്നു. ഞങ്ങളെ കാണാനും ഞങ്ങൾ പറയുന്നതു കേൾക്കാനും എവിടെയും വമ്പിച്ച ജനക്കൂട്ടമായിരുന്നു. അന്നാട്ടിലെ അണുശക്തികേന്ദ്രങ്ങളിലെ അപകടങ്ങളും റീഗന്റെ ‘പരിമിതമായ ആണവയുദ്ധം’ എന്ന ആശയവും അവരെ കഠിന യുദ്ധപ്പട്ടത്തിയിട്ടുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നു.”

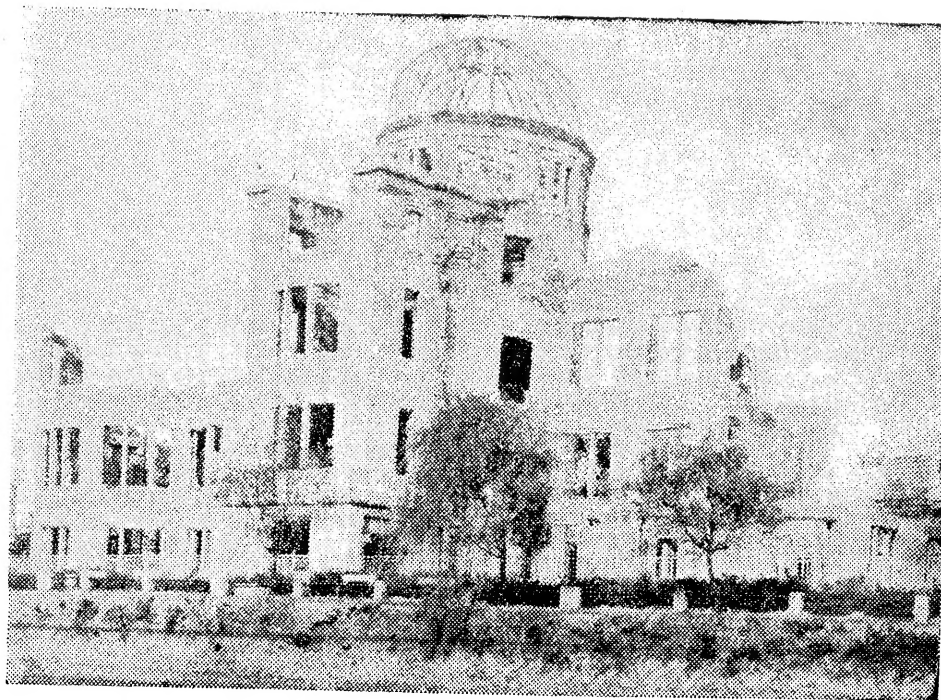
നാലുത്തിനാലുകാരിയായ മിയാക്കോ മറ്റ് സുബാല, തന്റെ കഥ പറഞ്ഞു. “മനുഷ്യന്റെ ക്രൂരതയുടെ നിത്യസ്മാരകമായിത്തീർന്ന ഹിരോഷിമയിൽ ആറ്റം ബോംബിട്ടതിന്റെ മൂപ്പത്തോം വാഷി

കമായിരുന്ന ആഗസ്റ്റ് ആറാം തീയതി. അന്ന് നടക്കുന്ന ഓർമ്മച്ചടങ്ങിൽ പങ്കെടുക്കാനെത്തിയതായിരുന്നു ഞാൻ. ‘കൊച്ചുപയ്യൻ’ എന്ന ആ ആറ്റംബോംബു പൊട്ടി നാലുത്തിനാലുകാരിയായിരുന്നു അഞ്ചുകോടി ഡിഗ്രി സെൻറിഗ്രേഡ് ചൂടാണു് അവിടെ ഉല്പാദിപ്പിക്കപ്പെട്ടത്.” ആ ദിവസത്തിന്റെ ഓർമ്മയും പേരി

വറുഗീസ് ജോർജ്ജ്

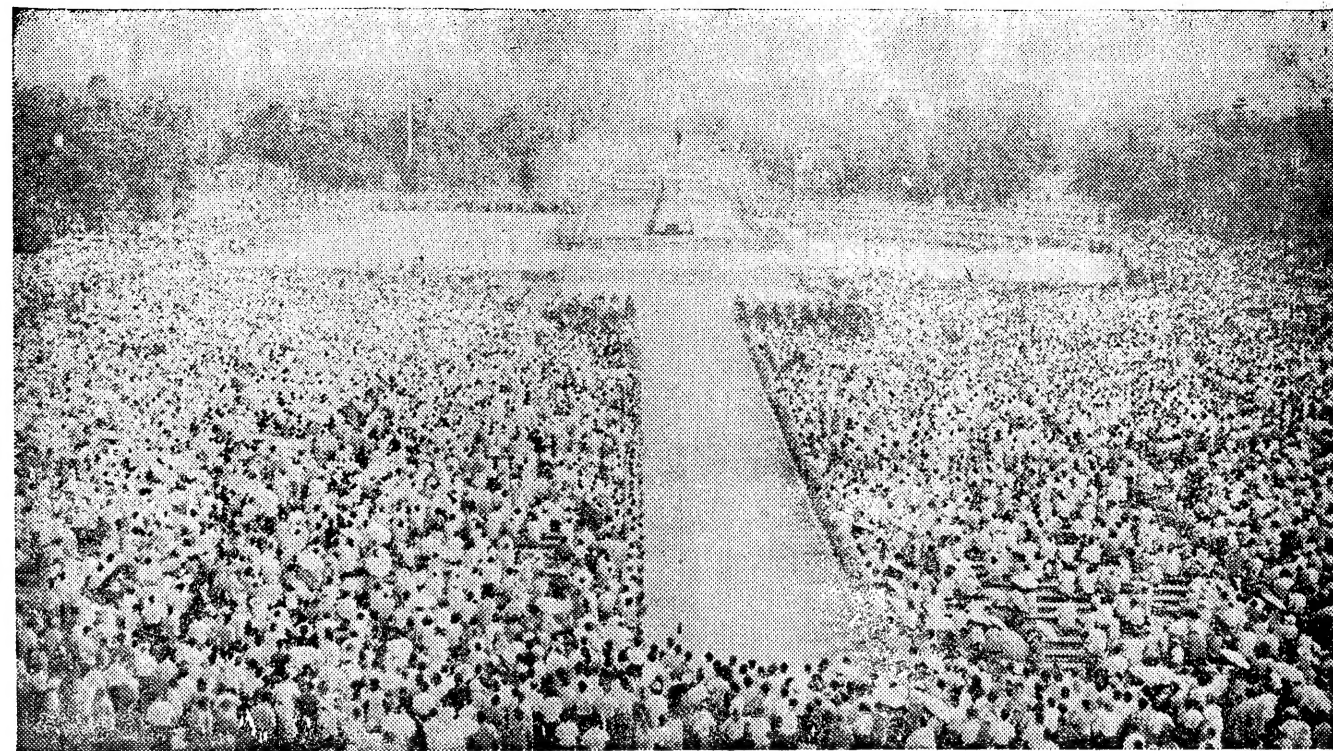
ജീവിക്കുന്നവരിൽ ഒരാളായിരുന്ന മിയാക്കോ. ഹിരോഷിമ പീസ് കൗച്ചർ ഫൗണ്ടേഷനിൽ ജോലിചെയ്യുകയാണ് മിയാക്കോ. “ഈയിടെ ഞങ്ങൾ ഇരുപത്തഞ്ചുപേരെ അമേരിക്കയിൽ ചികിത്സയ്ക്കു അയച്ചു. ക്യാൻസർ പിടിച്ചു അവരിൽ നാലുപേർ മരിച്ചു. ഒരാൾക്ക് ന്യൂനത്തിൽ കാൻസർ. മറ്റൊരാൾക്ക് വയറിൽ. എന്റെ ഒരു സഹോദരൻ ആറ് വർഷമായി ആശുപത്രിയിലാണ്.” മിയാക്കോയുമായി സംസാരിച്ചശേഷം

ആറ്റംബോംബിട്ട ഹിരോഷിമയിലെ ഈ മന്ദിരം, മനുഷ്യന്റെ ക്രൂരതയ്ക്കുള്ള നിത്യസ്മാരകമാണ്

കളുടെ പരിസരങ്ങളിൽ പ്രേതങ്ങളെപ്പോലെ അലയുന്ന ദൃശ്യം അത്യന്തം ഭീകരമായിരുന്നു. ഹിരോഷിമയിലെ 18 ആശുപത്രികളും തകർന്നുപോയിരുന്നു. 90 ഗതമാനം ഡോക്ടർമാരും നഴ്സുകളും കൊല്ലപ്പെട്ടു. മരുന്നിനും ഗുരുതരമായ ക്ഷാമമുണ്ടായി. ആഗസ്റ്റ് 8-ാം തീയതി മാത്രമാണ് ഏതെങ്കിലും തരത്തിൽ വൈദ്യസഹായം എത്തിക്കാൻ കഴിഞ്ഞത്. കടൽവെള്ളത്തിൽ പൊട്ടാസ്യം പെർമാംഗനേറ്റ് കലക്കി പഴുപ്പുകൾ കഴുകിക്കൊണ്ടിരുന്നു. എത്രയും ഗുരുതരമായി പൊള്ളലേറ്റവർക്കുമാത്രം സിങ്ക് ഓക്സൈഡും അക്രിനോർ സൊല്യൂഷ്യനും വെച്ചുകെട്ടിയിരുന്നു. കാരണം അത് തിരെ കറവായിരുന്നു. വിശ്രമമില്ലാതെ ഈ രോഗികളെ ചികിത്സിക്കുന്നതായി ഫിലിമിൽ കണ്ട ഒരു ഡോക്ടറും അണുപ്രസരമോറ്റ് പിന്നീട് മരിച്ചുവെന്നും കമന്റററർ അറിയിച്ചു.

തുടർന്ന് പ്രസിദ്ധമായ ഹിരോഷിമ മ്യൂസിയത്തിലേക്കാണ് പോയത്. ബോംബിങ്ങിനു മുൻപുള്ള ഹിരോഷിമയിലെ ജീവിതത്തിന്റെ ചില മാതൃകകൾ ഇവിടെ കാണാം. അക്കാലത്തെ പാത്രങ്ങൾ, ക്ലോക്ക്, ഷർട്ട്, കോട്ട്, പഴം, പുസ്തകങ്ങൾ, പടങ്ങൾ ഇവയെല്ലാം. ബാങ്ക് ഓഫ് ജപ്പാന്റെ ഒരു

ആഗസ്റ്റ് ആറാംതീയതി ഹിരോഷിമയിൽ നടന്ന ഓർമ്മച്ചടങ്ങ്

മുപ്പത്തേഴുകൊല്ലം മുമ്പ് ജപ്പാനിൽ നടന്ന ആ കൊടുംക്രൂരത ഓർമ്മിക്കാൻ

കൽപ്പവും അവിടെക്കാണ്. ആ പടിഞ്ഞാറേ അല്ലാഹു മാത്രം വെളുത്തിരിപ്പുണ്ട്. ബോംബ് വീണ സമയം അവിടെ ആരോ ഇരിപ്പുണ്ടായിരുന്നു എന്ന വ്യക്തമാണ്. ബാക്കി ഭാഗമെല്ലാം കരിപുറങ്ങളുപോലെ.

മ്യൂസിയത്തിൽ നിന്ന് ഇറങ്ങിവന്നപ്പോൾ നാലുമണിയായിരുന്നു. അപ്പോഴേക്കും വമ്പിച്ച ഒരു യുദ്ധവിരുദ്ധരാലി പീസ് പാർക്കിൽ നിന്നും പുറപ്പെട്ടു കഴിഞ്ഞിരുന്നു. കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പാർട്ടിയിലേയും സോഷ്യലിസ്റ്റ് പാർട്ടിയിലേയും അംഗങ്ങൾ, ട്രേഡ് യൂണിയൻ പ്രവർത്തകർ, ട്രെയ്ഡ് യൂണിയൻ ഷിഫ്റ്റിയിലെ വിദ്യാർത്ഥികൾ, ന്യൂലഫ്റ്റർകൾ, യുദ്ധവിരുദ്ധ ജനകീയ പ്രസ്ഥാനക്കാർ എന്നിവർ ഈ രാലിയിൽ പങ്കെടുത്തു. ഫൗണ്ടേഷന്റെ വലത്തേ അറ്റത്ത് ഗായകസംഘംഗങ്ങൾ ഏഴു നിരയായി നിന്ന്, പീസ് സോംഗ് പരിശീലിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു.

ആഗസ്റ്റ് 6. അന്നാണ് പീസ് മെമ്മോറിയൽ ചടങ്ങ്. രാവിലെ 6 മണിക്കു തന്നെ താമസസ്ഥലത്തുനിന്ന് ഞങ്ങൾ ഒരു സിറ്റിബസ്സിൽ ഹിരോഷിമയിലേക്ക് പുറപ്പെട്ടു. സസുമി നദിക്കു സമാന്തരമായി

രമായുള്ള ഒരു റോഡിലൂടെയാണ് ഞങ്ങളുടെ ബസ്സ് പോയത്. 37 കൊല്ലം മുമ്പ് തകർന്നുവീണ ഹിരോഷിമയുടെ അവശിഷ്ടങ്ങൾ ആ നദിയുടെ കരയിൽ അടിക്കിടപ്പുണ്ട്. അന്ന് ഹിരോഷിമയിലെ എല്ലാ വഴികളും പീസ് ഫൗണ്ടേഷനിലേക്കായിരുന്നു. പ്രധാന വീഥികളിൽ വാഹന ഗതാഗതം തടഞ്ഞിരുന്നു. വഴിയരികിലെങ്ങും ആളുകൾ പുഷ്പചക്രങ്ങളുമായി നിൽക്കുന്നതുകണ്ടു. നിലയും വെള്ളയും അണിഞ്ഞ കട്ടികൾ പീസ് സോംഗും പ്രോഗ്രാം ഷീറ്റും വിദേശികൾക്കുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങളും വിതരണം ചെയ്യുന്നതായിരുന്നു. ഏഴു മണി ആയപ്പോഴേ സിറ്റിബസ്സ് നിറഞ്ഞു കവിഞ്ഞിരുന്നു. നടുവിലത്തെ നായുടെ മുൻപിൽ മന്ത്രിമാരും പാർലമെൻ്റംഗങ്ങളും കറുത്ത കോട്ടണിഞ്ഞു ഉപവിഷ്ഠരായി. അവരിൽ മിക്കവരുടേയും അച്ഛനോ അമ്മയോ മക്കളോ സഹോദരങ്ങളോ ഇതുപോലെ ഒരാറ്റംതീയതി അണുബോംബ് ഏറ്റു മരിച്ചവരാണ്. വെള്ളയും കറുപ്പും യൂണിഫോം ധരിച്ച ഗായക സംഘം പ്രഭാതംമുതൽ ഗിതങ്ങൾ ആലപിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. 7-45 മുതൽ യോഗത്തിൽ സം

ഞങ്ങൾ രണ്ടുപേരും വന്ധ്യകരണത്തിന് റെഡി, ഇനാമായി കളർ ടെലിവിഷൻ തരാനോ?

ബന്ധിക്കുന്നവർക്ക് മൈക്കിലൂടെ നിർദ്ദേശങ്ങൾ തന്നുകൊണ്ടിരുന്നു. ചടങ്ങുകളുടെ ഇംഗ്ലീഷ് പരിഭാഷ ഇതരർ ഫോണിലൂടെ ലഭ്യമാക്കിയിരുന്നു.

എട്ടു മണിയായപ്പോൾ പീസ് ബെൽ മുഴങ്ങി. ഹിരോഷിമയിലെ 15 കിണറുകളിൽനിന്നു എടുത്തവെള്ളം 15 പൗൻഡർ ഓർ ഓരോ തൊട്ടിയിലേക്കുമായി ഓർമ്മപ്പെടുത്തിയപ്പോൾ വെള്ളം പൊങ്ങി. ബോംബ് സ്ഫോടനത്തെത്തുടർന്ന് ആളുകൾ ചുറ്റുമായി പലായനം ചെയ്തപ്പോൾ പലർക്കും തീ കെട്ടത്താൽ ദാഹംഗമിപ്പിക്കാൻ ഹിരോഷിമയിലെ നദികളിൽ എടുത്തു ചാടി. എന്നാൽ നദി അവരെ കടലിലേക്കു കൊണ്ടുപോയി. അങ്ങനെ ആയിരങ്ങൾ മൃതരായി. അത് ഓർമ്മിപ്പിക്കുന്നതാണ് ഈ ചടങ്ങ്. അർദ്ധവൃത്താകൃതിയുള്ള ഈ ഓർമ്മപ്പെടുത്തലിൽ 'സമാധാനത്തോടെ വിശ്രമിക്കുക, ഇനി ഈ തെരുവ് ആവർത്തിക്കപ്പെടുക' എന്ന് ആലേഖനം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. പിന്നെ കറേ നേരത്തേക്ക് ശാന്തതയായിരുന്നു. തുടർന്ന് ആറംബോംബിൽ അന്തരിച്ച രണ്ടുലക്ഷം ആളുകളുടെ പേരുകൾ റെക്കർഡ് ചെയ്ത ഓർമ്മപ്പെടുത്തലിൽ സമർപ്പിക്കപ്പെട്ടു. ഹിരോഷിമയിലെ മേയറാണ് പേരുകൾ സമർപ്പിച്ചത്. അതിനുശേഷം പ്രിഫക്ടർ അസംബ്ലിയുടെ ചെയർമാൻ ഉദ്ഘാടനപ്രസംഗം നടത്തി. പിന്നീട് ലോകത്തിന്റെ വിവിധ ഭാഗങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള സന്ദേശങ്ങൾ വായിച്ചു. ഇനി ഓർമ്മപ്പെടുത്തലിൽ പങ്കെടുത്തവർക്ക് അർപ്പിക്കുകയായി. ആദ്യം ഹിരോഷിമയിലെ മേയർ. പിന്നീട് ദുഃഖിതരായ കുടുംബാംഗങ്ങളുടെ പ്രതിനിധികൾ, മിസസോറ, ഹസസ് ഫെക്ടറുടെ സിബിൾ സ്പീക്കർ, ഹിരോഷിമാ പ്രിഫക്ടറുടെ ഗവർണർ, അസംബ്ലി അദ്ധ്യക്ഷൻ, നാഗസാക്കിയിലെ പൗരന്മാരുടെ മൂന്നു പ്രതിനിധികൾ, സമ്മേളനത്തിൽ സംബന്ധിക്കുന്നവരുടെ പ്രതിനിധികൾ. ഇപ്പോൾ സമയം 8.15 ആയി. ക്ലോക്കിന്റെ മണിമുഴങ്ങി. സ്മാരക ന്യൂനതയെ പിന്നിൽ അപ്പോൾ വലിയ ജാലകം കണ്ടു. ബോംബ് വീണതിനെ ഓർമ്മിപ്പിക്കുന്നതാണ് അത്. അപ്പോൾ ജനങ്ങൾ എഴുന്നേറ്റു നിന്ന് നിശ്ശബ്ദമായി പ്രാർത്ഥിച്ചു. പീസ് ബെൽ മുഴങ്ങി. തുടർന്ന് മേയർ തക്കേഷി അരികി സമാധാന പ്രഖ്യാപനം വായിച്ചു. നിരായുധീകരണത്തിലേക്കു നിങ്ങൾ അദ്ദേഹം ലോകത്തെ ആഹ്വാനം ചെയ്തു. എന്നാൽ അമേരിക്കൻ സാമ്രാജ്യത്വത്തിന്റെ അണയായ യുദ്ധശ്രാന്തിനെതിരെ ഒരക്ഷരവും അദ്ദേഹം ഉറിയോടാഞ്ഞത് എന്ന് അന്വർത്ഥമാക്കി. അദ്ദേഹം സമാധാനപ്രഖ്യാപനം വായിക്കുമ്പോൾ അമേരിക്ക നേവിയുടെ ഒരു അണുസ്ഫോടനപരീക്ഷണം കൂടി നടത്തുകയായിരുന്നു. പീസ് പ്രഖ്യാപനം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഓർമ്മപ്പെടുത്തലിന്റെ ഇടത്തേ അറ്റത്തു നിന്ന് നൂറുകണക്കിന് പ്രാവുകളെ പറപ്പിച്ചു. തുടർന്ന് പ്രധാനമന്ത്രി സസ്യക്കിയുടെ സന്ദേശം വായിച്ചു. ഇതു കഴിഞ്ഞാൽ പീസ് സോംഗാണ്

താക്കിയോ ഷിഗേസോനോയുടെ വാക്കുകൾക്ക് മിനോർ യമമോടോ സംഗീതം കൊടുത്തത്. ഈ ഗാനം ആലപിച്ചപ്പോൾ അന്തരീക്ഷം വലിഞ്ഞു മുറുകിയതുപോലെ. പലരും പൊട്ടിക്കരയുന്നതു ഞാൻ കണ്ടു. ഗാനം അവസാനിച്ചപ്പോൾ ചടങ്ങ് അവസാനിച്ചതായി പ്രഖ്യാപനമുണ്ടായി. ഇതു കഴിഞ്ഞപ്പോൾ മരിച്ചവരുടെ ബന്ധുക്കളും സ്നേഹിതരും അണിയണിയായി നിന്ന് ഓർമ്മപ്പെടുത്തി റീത്തുകൾ സമർപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു.

ചടങ്ങുകൾ കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഞങ്ങൾ വീണ്ടും പാർക്കിൽ ചുറ്റി നടന്നു. കെൻസോ താൻഗെയോണ് ഈ പാർക്ക് ഡിസൈൻ ചെയ്തത്. അവിടെ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പാർട്ടിയിലെ യുവാക്കളുടെ ഗായകസംഘം അതിമനോഹരമായി അണയായുപവിരുദ്ധ ഗാനങ്ങൾ ആലപിക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. അന്നു രാവിലെ നേവിയുടെ അമേരിക്കയുടെ അണുപരീക്ഷണം അറിഞ്ഞ ചിലർ പുറത്തെ വഴികളിൽ പ്രതിഷേധപ്രകടനം നടത്തി.

ഉച്ചകഴിഞ്ഞ് കവാമന ആശുപത്രിയിൽച്ചെന്ന്, ഞങ്ങൾ കൊറിയൻ ഹിബാക്കുഷാക്കളെ കാണുകയുണ്ടായി. യുദ്ധകാലത്ത് ജപ്പാൻ കൊറിയയിൽ നിന്ന് ആളുകളെ ബലമായി പിടിച്ചു കൊണ്ടുവന്ന് ഇവിടെ പണിചെയ്തിട്ടിരുന്നു. 30,000 കൊറിയക്കാർ ഹിരോഷിമയിൽ കൊല്ലപ്പെട്ടവർ കണക്കാക്കപ്പെടുന്നു. അന്നു രക്ഷപ്പെട്ടവർ ഇന്നും അശരണരായിക്കഴിയുന്നു. ശ്രീ. യു.ഗ്. ജിൻ കിം, ശ്രീമതി ഇഹ്. സുൽ-കിം എന്നിവരാണ് ഞങ്ങൾ കണ്ടത്. ഇവർ രണ്ടുപേരും കഠിനമായ പ്രയാസത്തോടെയാണ് സംസാരിച്ചത്. കൊറിയക്കാരായ ഹിബാക്കുഷാക്കൾക്ക് ജപ്പാനിൽ യാത്രാത്ത അനുകൂല്യങ്ങളില്ല, ചികിത്സാസൗകര്യങ്ങൾ പോലും. അവർ കടംബത്തെ പോറ്റണം. പണിയെടുക്കാനും വയ്യ. ഇപ്പോൾ ഒരു സ്വകാര്യ ഡോക്ടറുടെ ക്ഷണപ്രകാരമാണ് അവർ ജപ്പാനിൽ ചികിത്സയ്ക്കു വന്നത്. തലേന്ന് നാഷണൽ ടെലിവിഷൻ ഇൻറർവ്യൂ ചെയ്തപ്പോൾ ഇക്കാര്യങ്ങൾ അവരോട് കോപാകലയായി സംസാരിച്ചുകൊണ്ട് മിസസ് കിമിൻ നന്നെ പണിപിടിച്ചിരുന്നു. അതിനാൽ ഡോക്ടർമാരുടെ നിർദ്ദേശപ്രകാരം, കൂടുതൽ സംസാരിക്കാൻ ഞങ്ങൾ നിർബന്ധിച്ചില്ല.

ഹിരോഷിമയിൽനിന്ന് ടോക്കിയോയിൽ തിരിച്ചെത്തിയ ഞങ്ങളിൽ ചിലരെ അയാക്കോ സെക്കിയ എന്ന പ്രശസ്ത ചിത്രകാരി മരുക്കി ഗാലറിയിൽ കൊണ്ടുപോകാൻ സന്തസ്സ കാണിച്ചു. ആസ്ട്രേലിയക്കാർ ഹിലിപ്പ് ന്യൂസിലാൻഡുകാരി സാറാ റീവ്സ് നാഗപ്പരിൽനിന്നുള്ള മോസസ് ഞാനും കൂടി സെക്കിയായോടൊപ്പം സെസ്സ് പ്രിഫക്ടറിലെ ഈ ഗാലറി കണ്ടു. അണുസ്ഫോടനത്തിന്റെ പിറേറാണ് ഇരിയം തോഷി മരുക്കിയും കൂടി ഇരിയുടെ അമ്മയെത്തേടി ഹിരോഷിമയിലൂടെ അലഞ്ഞു. അന്ന്

അവിടെക്കണ്ട കാഴ്ചകൾ അവരെ ഉലച്ചു കളഞ്ഞു. ആദ്യം അവർ ചിത്രത്തിൽ പകർത്തി. പതിനാറു ക്ലാസ് വാലുകൾ. വാട്ടർ, ബോയ്സ് ആൻഡ് ഗേൾസ്, ഹോസ്സ് എന്നിവ അവരുടെ പ്രസിദ്ധ ചിത്രങ്ങളാണ്.

മരുക്കി ഗാലറിയിൽ നിന്നു മടങ്ങുമ്പോൾ മുതലാളിത്തം എത്ര മനുഷ്യനിഷേധിയായ ഒരു പ്രത്യയശാസ്ത്രമാണെന്ന് ഞാൻ ഓർത്തു. ഓവിയൽ കമ്മ്യൂണിസത്തെ തടയാനുള്ള ആയുധം തങ്ങളുടെ കൈവശമുണ്ടെന്ന കാണിച്ചുകൊടുക്കാനും അതിന്റെ ശക്തി പരീക്ഷിക്കാനും ഹിരോഷിമയിലും നാഗസാക്കിയിലുമായി മുന്നരലക്ഷത്തോളം പേരെ കൂട്ടിക്കൊല്ല ചെയ്യാൻ അതു മടിച്ചില്ലല്ലോ.

വിമർശനം

അടുക്കളപ്പോരായപ്പോൾ

(6ാം പേജിൽ നിന്നു തുടർച്ച)

രാമായണവും മഹാഭാരതവും ടാഗോർ കൃതികളും ആഹ്വാനങ്ങളാണ്. സ്റ്റേജിൽ സത്യബലത്തിൽ ഊന്നിനിന്ന് ആഹ്വാനം നടത്തുന്നതും കലാധർമ്മം തന്നെ. നിരൂപകന്മാർ ബ്രോക്കർമാരാണ് ഗരിയാണ്. കട്ടിക്കുപ്പുമാരാർ കാളിദാസന്റെ ബ്രോക്കറായിരുന്നു. ഇന്നു നമ്മുടെ മനസ്സിൽ ജീവിക്കുന്ന കാളിദാസനും ഷേക്സ്പിയറുമൊക്കെ തേജസ്വാർത്ഥ നിൽക്കുന്നത് ചില ബ്രോക്കർമാരുടെ വൈഭവം കൊണ്ടു കൂടിയാണ്. ആശയങ്ങളുടെ ബ്രോക്കർമാർ തന്നെ നിരൂപകന്മാർ.

മുണ്ടശ്ശേരിയെ വെറും അട്ടഹാസക്കാരൻ എന്നു വിളിച്ചു നരേന്ദ്രപ്രസാദ് വിസ്മയിതയുടെ ലോകത്തിലാണ്. മയൂരസന്ദേശം മലയാളത്തിലെ ഏറ്റവും മഹത്തായ കൃതിയാകുന്ന ദുരവസ്ഥ മാക്കരുത്. ആ അവസ്ഥയുണ്ടാകാതിരുന്നതിന് നാം മുണ്ടശ്ശേരിയോട് കടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ സിംഹശർജ്ജനമാണ് കമാരനാശാണെ ഇന്നുള്ള നിലയിലേക്കുയർത്തിയത്.

ഇന്ത്യയിൽ ഇന്ത്യക്കാരനെ വിദേശപാരന്മാരാക്കിയിരിക്കുകയാണ്. പുതിയ സാഹിത്യോദ്ധാരകർ. ഹെർബർട്ട് റീഡിന്റെ 'മീനിങ് ഫെ' ആർട് പോലുള്ളവ മലയാളികളുടെമേൽ അടിച്ചേല്പിച്ചുകൊണ്ട് അവർ ഇവിടേക്കെ വിഷമയമാക്കുന്നു. ആകാശത്തിൽ പൊട്ടിമുളയുന്നതല്ല സാഹിത്യം. സ്വന്തം പൈതൃക സംസ്കാരത്തിൽനിന്ന് വേറിട്ടതിൽക്കുന്നവയെ മഹാ സാഹിത്യമായി കാണുന്നവർ തിമിരരോഗികളാണെന്നുകൂടി പറയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ശ്രീധരൻ കൂട്ടിച്ചേർത്തു.

ശ്രീധരന്റെയും നരേന്ദ്രപ്രസാദിന്റെയും രാജകുപ്പന്റെയും അഴീക്കോടിന്റെയും പ്രസംഗങ്ങൾക്കിടയ്ക്കു സദസ്സിൽ നിന്ന് കൈയടിശബ്ദം ഉയരുകയുണ്ടായി. നരേന്ദ്രപ്രസാദിനും രാജകുപ്പിനും മറുപടി പറയാൻ അഴീക്കോട് വേദിയിലുണ്ടായിരുന്നെങ്കിലെന്ന് സദസ്സിൽ പലരും ആശിച്ചുപോയി.

വയനാട്ടിലെ നന്നെച്ചെറിയൊരങ്ങാടിയാണ് നടവയൽ. കേണിച്ചിറയ്ക്കു തുളള ഈ കടിയേറാ ഗ്രാമത്തിലാണ് വയനാട്ടിലാദ്യമായി മദ്യവിരുദ്ധ പ്രക്ഷോഭം സംഘടിതരൂപം കൈവരിച്ചത്. വിദ്യാലയങ്ങൾക്കും ദേവാലയങ്ങൾക്കും അടുത്തുള്ള അംഗീകൃത ഷാപ്പുകൾ മാറ്റിസ്ഥാപിക്കുക, ലൈസൻസി ലാഭിച്ച ഷാപ്പുകൾ അടച്ചുപൂട്ടുക എന്നിവയായിരുന്നു തുടക്കത്തിൽ ഗ്രാമീണർ ഉന്നയിച്ച ആവശ്യങ്ങൾ. സ്ത്രീകളുടെ നേതൃത്വത്തിലാകട്ടെ ഈ സമരം വ്യാപകമായ ജനപിന്തുണ നേടിയെടുക്കുകയും വയനാടിന്റെ വിവിധ ഭാഗങ്ങളിലേക്കു വ്യാപിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതു കണ്ടപ്പോഴാണ് അബ്കാരി കോൺട്രാക്ടർമാർ ഗവൺമെന്റ് മെഷിനറി ഉപയോഗിച്ച് അതടിച്ചമർത്താനാരംഭിച്ചത്. പൊലീസ് മന്ത്രി വയലാർ രവി വയനാട്ടിൽ വന്നപ്പോൾ, നിയമം കൈയിലെടുക്കാൻ ജനങ്ങളെ അനവധി കില്ലെന്നും എന്തു വിലകൊടുത്തും അതിനെ നേരിടമെന്നും മദ്യവിരുദ്ധസമരങ്ങളെ പരാമർശിച്ചുകൊണ്ടു പറയുകയുണ്ടായി. നിയമം കൈയിലെടുക്കാനും അതു ജനങ്ങൾക്കെതിരെ ഉപയോഗിക്കാനും ചാരായ മുതലാളിമാരേക്കാൾ യോഗ്യന്മാർ വേരേയില്ലെന്ന് മുന്നറിവു സന്ദേശിക്കുക വയനാട്ടിലെമ്പാടും നടന്ന അറസ്റ്റുകളും ലാത്തിച്ചാർജ്ജ് കണ്ണീർവാതകപ്രയോഗവും ചാരായക്കടകൾക്കു മുമ്പിലെ വമ്പിച്ച പൊലീസ് കാമ്പും തെളിയിക്കുകയും ചെയ്തു.

നടവയലിലും കോളേരിയിലും പൊലീസ് സൃഷ്ടിച്ച ഭീകരാവസ്ഥ ഇനിയും നീങ്ങിയിട്ടില്ല. ഒരു വലിയ സംഘം സായുധ-ലോക്കൽ പൊലീസ് നടവയലിൽ താവളമുണ്ടാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ആയിരത്തിലേറെ പേർ വിവിധ കേസുകളിൽ പ്രതികളാക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. പലരും പൊലീസിനെ ഭയന്ന് ഒളിവിൽപോയിരിക്കുന്നു. വനിതാ സംഘടനകളുടെ പ്രവർത്തനങ്ങളും ഒളിവിലാണ്. അർദ്ധരാത്രിയിൽ പൊലീ

പ്രകടനത്തിനെത്തിയ സ്ത്രീകളുടെ നിര

കുമുദി ന്യൂസ് സർവീസ്, കോഴിക്കോട്

സ് ഇവരുടെ വീടുകൾ വളഞ്ഞ് വാതിൽ ചവിട്ടിപ്പൊളിച്ചു സ്ത്രീകളെയും കുട്ടികളെയും ഹിഷണിപ്പെടുത്തുകയുണ്ടായെന്നു പലരും പറഞ്ഞു. കോളേരി ഹൈസ്കൂളിലെ വിദ്യാർത്ഥികളിൽ ചിലരുടെ വീടുകളിലും നടവയലിലെ കർഷകഗൃഹങ്ങളിലും 24, 25, 26 തീയതികളിൽ ഈ ക്രൂരനാടകം അരങ്ങേറുകയുണ്ടായി. കേന്ദ്ര ചുമത്തപ്പെട്ട ആളെ കണ്ടില്ലെങ്കിൽ വീട്ടിലെ മറ്റംഗങ്ങളെ കസ്റ്റഡിയിലെടുക്കുന്നു. അടിയന്തരാവസ്ഥയുടെ കറുത്തനാളുകൾ തിരിച്ചുവന്നിരിക്കുമോ എന്ന് ഗ്രാമീണർ ഭയപ്പെടുന്നു.

മദ്യവിരുദ്ധപ്രക്ഷോഭങ്ങൾക്കു പിന്നിൽ തീവ്രവാദികളാണുള്ളതെന്ന ഒരു പ്രചരണം ഭരണരാഷ്ട്രീയക്കാരുടെ അധികൃതരും നടത്തുന്നുണ്ട്. ഇത് ഈ സമരങ്ങളോടുള്ള സാമാന്യജനങ്ങളുടെ അനഭാവം ഇല്ലാതാക്കാനും പൊലീസിന്റെ കിരാതവാഴ്ചയെ ന്യായീകരിക്കാനുമാണെന്ന് സമരമുന്നിയിൽ പ്രവർത്തകർ ആരോപിക്കുന്നു. വാസ്തവത്തിൽ ഏതെങ്കിലുമൊരു രാഷ്ട്രീയകക്ഷിയുടെ നേതൃത്വം മദ്യവിരുദ്ധസമരങ്ങൾക്കുണ്ടായിരുന്നിട്ടില്ല. വ്യത്യസ്ത രാഷ്ട്രീയ പാർട്ടികളിലുള്ളവരും തൊഴിലാളികളും അദ്ധ്യാപകരും വിദ്യാർത്ഥികളും സ്ത്രീകളും യുവാക്കളുമെല്ലാം ഒരു പൊതുതാല്പര്യത്തിനുവേണ്ടി ഏകോപിതരായിരുന്നു. തീവ്രവാദികളെന്നു പറയപ്പെടുന്നവരും അകൂട്ടത്തിലുണ്ട്. മദ്യത്തിനെതിരെയുള്ള പ്രചരണത്തിലും പ്രകടനങ്ങളിലും വനിതകളാണു മുൻപന്തിയിൽ. ഇവരിൽ ആഭി

വാസിവിഭാഗങ്ങളിൽനിന്നുള്ള സ്ത്രീകളും ഉൾപ്പെടുന്നു. മുറക്കാൻകടകൾപോലെ ഗ്രാമത്തിന്റെ മുക്കിലും മൂലയിലും ഭിന്നപ്രതിയുക്തവരുന്ന ചാരായക്കടകൾക്കൊണ്ടുള്ള വേിഷ്യത്തുകൾ ഏറ്റവും കൂടുതൽ അനുഭവിക്കുന്നതും ഈ വനിതകളാണല്ലോ.

സമ്പൂർണ്ണ മദ്യനിരോധനം അപ്രായോഗികമായിരിക്കാം. എന്നാൽ അനധികൃതമായി നടത്തുന്ന ചാരായക്കടകൾ നിറത്തലാക്കുന്നതിൽനിന്ന് സർക്കാരിനെ തടയുന്ന കാരണമെന്താണ്? അനധികൃത ചാരായക്കടകൾ ലൈസൻസുള്ള കടകളുടെ പത്തിരട്ടിയെങ്കിലുമുണ്ടാവും. വയനാട്ടിൽ. ഒരു ഷാപ്പു നടത്താനുള്ള ലൈസൻസുകിട്ടിയാൽ കോൺട്രാക്ടർ ആപ്രദേശത്തു നാലാം കൂട്ടനിടത്തേല്ലാം ഉപഷാപ്പുകൾ തുറക്കുന്നു. സ്കൂളുകൾക്കും ദേവാലയങ്ങൾക്കും പൊതുസ്ഥാപനങ്ങൾക്കുമെല്ലാമറിയിൽ ഇത്തരം മദ്യഷാപ്പുകൾ പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ട്.

നടവയലിൽ വെട്ടു മദ്യഷാപ്പുകളാണുണ്ടായിരുന്നത്. നാട്ടുകാർ അടച്ചിട്ട ഷാപ്പുകളിൽ പലതും എന്തെങ്കിലും സഹായത്തോടെ പിന്നീട് തുറന്നു. നീർവാറും, ചെറുകാട്, ഏച്ചോം, അഞ്ചുകുന്ന്, കായക്കുന്ന്, പാതാരിയമ്പം, പനമരം, മാന്തവാടി, തവിത്താൽ എന്നിവിടങ്ങളിലെല്ലാം സ്ത്രീകൾ അനധികൃതഷാപ്പുകൾക്കുമുന്നിൽ മാസങ്ങളോളമായി പിടിക്കുറിപ്പും പ്രകടനവും നടത്തിവരുന്നു. അനധികൃതഷാപ്പുകൾക്ക് വ്യാജനമ്പരങ്ങൾ നൽകി എന്തെങ്കിലും ഷാപ്പുകൾക്കു മുമ്പെത്തിക്കുകയുണ്ടാകുന്നു. നാട്ടുകാർ പറയുന്നു.

കോളേരി ഗവൺമെന്റ് ഹൈസ്കൂൾ (ശേഷം 3.1.60, പേജിൽ)

ഒരു തീർത്ഥാടനത്തിന്റെ ഓർമ്മക്കുറിപ്പ്

അയ്യായിരം കൊല്ലങ്ങൾക്കു മുമ്പ് ഭക്തിയുടെ കണ്ണീർ വീണു കതിന്ന മണ്ണിലാണ് ഞങ്ങളുപോൾ നിൽക്കുന്നത്-മെക്കയിലേക്കുള്ള തീർത്ഥാടനത്തെപ്പറ്റി

പുലർകാല വെളിച്ചം കൂടാരത്തിനടുത്തു കൊക്കുരുത്തിയപ്പോൾ ചങ്ങാതി തട്ടിയുണർത്തി. വെളുത്ത പൊങ്ങിയ ആകാശത്തിന്റെ ഗിരസ്സിന് അതിർഭാവമില്ലാത്ത പർവ്വതസന്ധികളുടെ പാറേൻ നോക്കത്തൊന്നാവാത്തവിധം പരന്നുകിടന്നു. മിനാമലയുടെ നാലായിരം അടി ഉയരത്തിലുള്ള ശുശ്രൂഷാലയം ഞങ്ങളുപോൾ. അറേബ്യൻ മിനുക്കം വിസ്മയത്തിന്റെ ആത്മമുത്തംകൊടുത്തുകൊടുത്ത മിനാമല. മിനയുടെ മോടിയിൽ ഉഷസ്സുറൻ മെല്ലെമെല്ലെ ഉടഞ്ഞുകിളിച്ചപ്പോൾ എണ്ണമറ്റ കൂടാരങ്ങൾ വെട്ടിത്തിളങ്ങി. കൂടാരങ്ങളിലെ മനുഷ്യർ ദേവഗീതം ചൊല്ലിയിരുന്നില്ല. ലക്ഷക്കണക്കിനു തമ്പുക്കളിൽ നിന്നും ആലാപനങ്ങൾ പൊങ്ങി. അപ്പോഴും മിനയുടെ നിരവധി പാർശ്വങ്ങളിലൂടെ അറംകൊണ്ടു വാഹനപ്രവാഹം. മെക്കയിൽ നിന്നുള്ള തീർത്ഥാടകരെയും വഹിച്ചുവരുന്ന അസംഖ്യം കാറുകളും വാനുകളും അവയിലെ മനുഷ്യരും മിനയുടെ സീമകളെ സാഗരമാക്കി. ഹജ്ജിന്റെ പടയോട്ടം ആരംഭിക്കുകയാണ്.

മിനായിൽനിന്നും പന്ത്രണ്ടുകിലോമീറ്റർ അകലെ അറഫാമലയാണ് ഞങ്ങളുടെ ലക്ഷ്യം. വെളുത്ത ഉടുമുണ്ടും വെളുത്ത മേൽവസ്ത്രവും ചുറ്റി അങ്ങോട്ടൊഴുകുന്ന ഇരുപതുലക്ഷം വിശ്വാസികളുടെ ഉത്സവപ്പെരുമയിൽ ഒരു ബിന്ദുക്കണക്കെ ഞാനും. മിനയും അറഫാമലയും കഅബായും സംസദൃശമല്ല. എന്റെ കൗമാരചിന്തകളെ ഏറെ വളർത്തിയപ്പോഴാണ് പ്രവാചകന്മാരുടെയും മലക്കുളങ്ങളുടെയും ജിന്നിന്റെയും ഇഹ് രീതിയിലുള്ള മെല്ലെ മെല്ലെ മായിരം അറിയാക്കഥകളുടെ അടർച്ചപ്പെട്ട് തുറന്നുതന്നിരുന്ന മറ്റേതെങ്കിലും മൊല്ലാക്കയുടെ മുമ്പിൽ പേടിപടർന്ന മനസ്സുമായി കാതോർത്തിരുന്ന ഏറനാൻ ബാലന്റെ മുഖം മുമ്പിൽ തെളിയുന്നു. അറിവുകളും വിസ്മയങ്ങളും അക്ഷയ

മായി പടർന്നു കിടക്കുന്ന സുജലയും സുമലയുമായ ഈ ഇതിഹാസ ഭൂമിയിലേക്ക് വാങ്ങാൻ കഴിയാത്ത നടന്നെത്തിയ ആ ബലന്റെ റുളംകൊത്തുകളിൽ, കേട്ടുമാറുന്ന ചരിത്രഗാഥകളുടെ പുതിയ വെളിപാടുകൾ.

ലബ്ബെക്കല്ലാത്ത ലബ്ബെക്കല്ലാത്ത

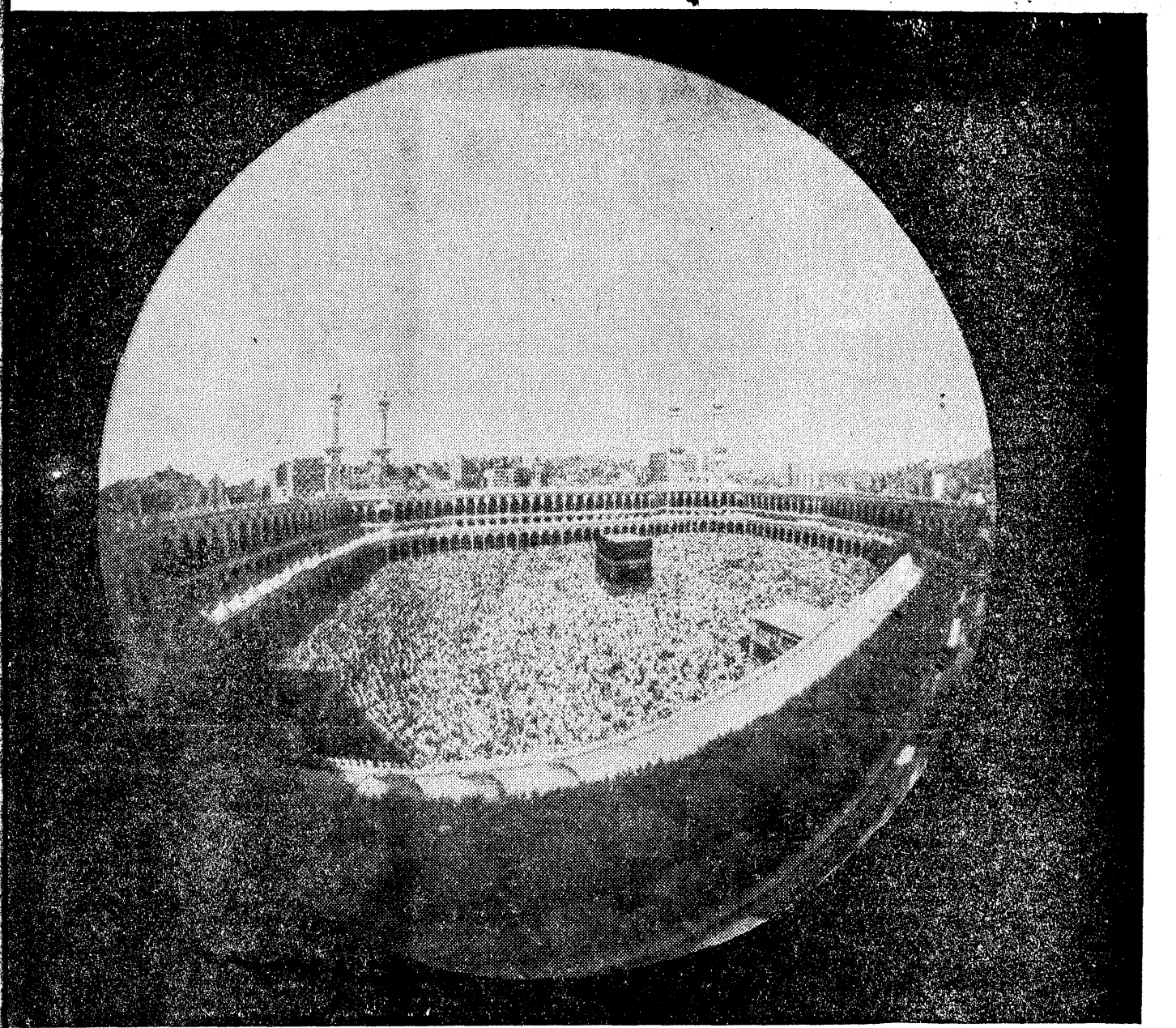
മുസാഫിർ

ലബ്ബെക്കല്ലാത്ത ലബ്ബെക്കല്ലാത്ത... പ്രപഞ്ചത്തിന്റെ സ്പന്ദനങ്ങൾ നിയന്ത്രിക്കുന്ന ദൈവത്തിന്റെ മുമ്പിൽ ആത്മീയ നഗ്നതയുടെ മുളർത്തങ്ങൾ എണ്ണിസ്വരൂപിച്ചു. ഇറക്കിവയ്ക്കാൻ ഒരു കെട്ടുപാപമുണ്ടായി ലോകത്തിന്റെ വിവിധ ഭാഗങ്ങളിൽ നിന്നെത്തിയ മൃഗങ്ങളും അറഫാമലയുടെ താഴ്വരയിലേക്ക്. മെക്കയിൽനിന്നും പതിനാറു കിലോമീറ്റർ അകലെയാണ് അറഫാമല. മാനം മടിയിലെടുത്തുവെച്ച ഈ മലനിരകൾക്കു താഴെ വരെയായ വസ്ത്രധാരം തീർത്ഥാടകരുടെ തലയ്ക്കുകൾക്ക് അനേകം സൂര്യൻ ജ്വലിച്ചുനിന്നു. പർവ്വതത്തിന്റെ പാദം തുരന്നുണ്ടാക്കിയ വീഥിയിലൂടെ കഠിനമായ ചുരം യാത്ര തുടരവേ ഓഹം പെരുക്കിവന്നു. വിഭിന്നസംസ്കാരങ്ങളും വ്യത്യസ്ത ജീവിതരീതികളും പുലർന്നുവരുന്നതും സവയം സമർപ്പിക്കാനുള്ള സന്നദ്ധതയിൽ എല്ലാം മുന്നോട്ടു കുന്ന ജനപദത്തിന്റെ ആവേശത്തിനു സാക്ഷിനിൽക്കുകയായിരുന്നു ഞാൻ. കറുത്തവരും വെളുത്തവരും മിവിടെ. അറബികളും ആഫ്രിക്കക്കാരും മിവിടെ. യൂറോപ്യന്മാരും അമേരിക്കക്കാരും ഏഷ്യക്കാരും മിവിടെ. ഒരേ താളസമരങ്ങൾ. എന്തിനോടും നിസ്സംഗതയോടെ പ്രതികരിക്കുന്ന ഇന്തോനേഷ്യൻ തീർത്ഥാടകർ; സമരഭൂമിയിൽ നിന്നും ദൈവസന്നിധിയിൽ

ലേക്കു വന്ന ലബ്ബനൻകാരും പലസ്തീനികളും; പെട്രോഡോളിന്റെ പ്രതാപത്തിലും ദൈവത്തെ വിസ്മരിക്കാത്ത എണ്ണരാജ്യങ്ങളിലെ ഹാജിമാർ; ഭക്തിജ്വാലാക്കിയ പാകിസ്ഥാനികളും അഹംഗാനിസ്ഥാനികളും; കൈകൾ തുറന്നു പോലെ കോർത്തുപിണച്ച് ചാടിപ്പോയി വരുന്ന നൈജീരിയയിലെ കറുത്ത കുതിരകൾ; രാത്രിപോലെ ഇരുണ്ട സോമാലിയെപ്പോലെയും വെളുത്തുകൊഴുത്ത ഈജിപ്ഷ്യൻ പെണ്ണുങ്ങളും.

ഉച്ചക്കുറേയ്ക്കിന്റെ ഉദാരതയിൽ ഇരുവശങ്ങളിലും പർവ്വതനിരകൾ ഏതോ രാഗ താളങ്ങൾക്കൊക്കത്തോർത്തു. വഴിനിളെ വാണിജ്യം. ഇപ്പോൾ നാലു മണിക്കൂർ കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. നടത്തമാരംഭിച്ചിട്ട്. അനങ്ങാൻ ഒരലംപാലമില്ലാത്ത വഴി. പർവ്വതവും മാനവും അവരുടെ വ്യഥകളും പിന്നെ ഞങ്ങൾ തീർത്ഥാടകരും. കറുത്തവർ ഉയരത്തിൽ തെറ്റിപ്പിരിയുന്ന ഒരു മാടം. കുന്നിന്റെ അരയിൽ കെട്ടിത്തൂങ്ങിയ ഏലസ്സുപോലെ മാടം വിറച്ചുനിന്നു. ചുട്ടുപൊങ്ങിയ തെറ്റിപ്പിരിയുന്നതോടെ ഒരു തൊപ്പിക്കുടവട്ടം തന്നെലേക്കിടം കിട്ടണം. ഞങ്ങൾ മാടത്തിനു നേരെ കയറി. ശബ്ദം കേൾക്കേണ്ടതിന്റെ നിശ്ശബ്ദതയിൽനിന്നും ഒരു ബുദ്ധിമുട്ടായിരുന്നു. മരുഭൂമിയുടെ മടിയിൽ ജനിച്ച കലർപ്പുശാന്ത അറബി. കാഡിപ്പാക്കായും തിരിച്ചറിയാൻ കൂട്ടാക്കാത്ത ക്യാമലിന്റെ സഹയാത്രികൻ. ഗീലങ്ങളൊന്നും പരിചയമില്ലാത്ത അയാൾ ഒരു കൊച്ചുകുഞ്ഞിനെപ്പോലെ നിഷ്കളങ്കമായി ചിരിച്ചു തകർത്തു. അറബികളുടെ പ്രാചീനമായ പാരമ്പര്യത്തിന്റെ സൂക്ഷിപ്പുകാരൻ.

താൽ യാ ഹാജ്, ഫീമോയ, ഫീബാരിദ് വരു പ്രിയ ഹാജി, ഇതാ തന്നെത്ത വെള്ളം... ദാഹിച്ചവലത്തെ ഞങ്ങൾക്ക് ആവശ്യം അകന്നിറങ്ങു സൽക്കരിച്ചു

ക അബ-ലോകത്തിലെ വിശുദ്ധമായ ഒരു തീർത്ഥാടനകേന്ദ്രം

വെള്ളം അനേകം അളവായി. അദ്ദേഹം ഏതോ കഥയുടെ പഴയ അറ തുറക്കാൻ തുടങ്ങുകയായിരുന്നു. അപ്പോഴാണ് ഒരുപറ്റം ആടുകളെയും തെളിച്ച് വൃദ്ധന്റെ മകനാവാം, താഴ്വരയിലൂടെ ചാടിയിറങ്ങി. ഈണപ്പനകളും മരുപ്പച്ചകളും മരുഭൂമിയുടെ കീർത്തനങ്ങളും-ഇല്ല, അയ്യുടെ വാതിൽ അടഞ്ഞു കിടന്നു. ചെറുക്കൻ ബാപ്പയുമായി ശബ്ദമുറയ്ക്കുവാൻ തുടങ്ങിയിരുന്നു. വീണ്ടും ഞങ്ങൾ ഒഴുകിപ്പോയി. ഞങ്ങളെ വകഞ്ഞുമാറ്റി ഒരു കുട്ടം ഇറാനി ഹാജിമാർ. അവരുടെ കൈയിൽ ഖൊമൈനിയുടെ ചിത്രം. അവർ അലറുകയായിരുന്നു. "അള്ളാ വാഹദ് ഖൊമൈനി വാഹദ്"- ഗൈത്താൻ അറിക്കിയ, ഗൈത്താൻ ഇസ്രായിൽ..."

അള്ളാഹു ഏകൻ. ഖൊമൈനി ഏകൻ. അമേരിക്കയും ഇസ്രേലും ചെങ്കുത്താൻ. ആകാശത്തിന്റെ തുവെള്ളപ്പടവ വലിച്ചുകീറി വിമാനങ്ങളും ഹെലികോപ്റ്ററുകളും ഞങ്ങൾക്കു മുകളിൽ തലങ്ങും വിലങ്ങും പറന്നു. സെക്യൂരിറ്റി നടപടികളുടെ ഭാഗമായി ഗവണ്മെന്റ് ഏർപ്പെടുത്തിയതാണ് അവയെല്ലാം. അറഫാപള്ളിയുടെ മിനാരങ്ങൾ സൂര്യ വെളിച്ചമേറു തിളങ്ങി. ലക്ഷക്കണക്കിനു കറുത്ത അറബികൾ സന്ധിച്ചിരിക്കുന്നു. സൂര്യാലാതത്തിൽനിന്നും രക്ഷപ്പെടാൻ എല്ലാവരും കൊച്ചുകൊച്ചു തമ്പുക്കൾ അറഫായിലും ഉയർത്തിയരിക്കുന്നു. നിസ്സാരം കഴിഞ്ഞു വീണ്ടും ഞങ്ങൾ യാത്ര തുടർന്നു. അറഫാമലയുടെ 'ജബൽറഹ്മ' എന്ന മലയാണ് അടുത്തലക്ഷ്യം. മലമുകളിൽ വെയിൽ ശാന്തമായ ഒരു സാന്ത്വനം പോലെ കനത്തുകിടന്നു. ജനത്തിരക്കു

വർദ്ധിച്ചു. ജബൽറഹ്മയുടെ താഴ്വാരത്തിൽ നിൽക്കെ അജ്ഞാതമായ ഒരു മിസ്സികും അനൂഭൂതി ഉള്ളിൽ ഉദിച്ചുപൊങ്ങി. ഈ സ്ഥലത്തുനിന്നും മുഹമ്മദ് നബി നിസ്കരിച്ചിരുന്നു. അതിന്റെ ഓർമ്മയ്ക്കായി സ്ഥാപിച്ച സ്മാരകത്തിനു സമീപം നിന്ന് തീർത്ഥാടകർ പ്രാർത്ഥനാ മന്ത്രങ്ങളുടെ ഉരുക്കുഴിക്കുന്നു. അവിടെ മാത്രം അപൂർവ്വമായി ഹരിതചാമരം വീശിനിൽക്കുന്ന കൊച്ചുകൊച്ചു പുച്ചെടികൾ. ഉരുക്കിയൊലിക്കുന്ന വെയിൽ. മന്ത്രാക്ഷരികൾ ഉയർന്നുപൊങ്ങി. എവിടെനിന്നോ ഓടിച്ചുവരുന്ന മഴക്കാറ്റ് ജബൽറഹ്മയ്ക്കു മേൽ തെല്ലനേരം വിങ്ങിനിൽക്കുകയും പിന്നെ വീണ്ടും യാതെ തിരിച്ചുപോവുകയും ചെയ്തു. പർവ്വതങ്ങൾക്കു താഴെ സന്ധ്യയുടെ ചിപ്പ് തിളങ്ങി. അറഫാപള്ളിയിലെ മുകൾശേഷം 39-ാം പേജിൽ)

കൂടുതൽ കൂടുതൽ ആർഭാസഭാവം കൊമ്പരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന കേരളത്തിലെ കൊച്ചി നഗരങ്ങൾ, കൂണപോലെ മുളച്ചുപൊയുന്ന പഞ്ചനക്ഷത്ര ഹോട്ടലുകൾ. ഇവ വിനോദസഞ്ചാരികളെ ആകർഷിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും എന്നാൽ ടൂറിസത്തിന്റെ ഭൂഷ്യവശങ്ങൾ കണ്ടില്ലെന്നു നടിക്കുക വയ്യ. അർദ്ധപട്ടിണിയിലായ കേരളഗ്രാമങ്ങളിലെ കമ്പോളങ്ങളിൽ അവശ്യ സാധനങ്ങളുടെ സ്ഥാനം ആഡംബര വസ്തുക്കൾ കൈയടക്കിയിരിക്കുന്നു. അതിന്റെ ഉപഭോക്താക്കളാവാട്ടെ—ഗൾഫ് പണത്തിൽ കൊഴുത്ത ഒരു മദ്ധ്യവർഗ്ഗം—മണിമാളികകൾ ഒന്നൊന്നായി പണിതുകൂട്ടുന്നു. ഇവയൊക്കെക്കൊണ്ടാൽ തോന്നിപ്പോവു കേരളത്തിലെ ഗ്രാമങ്ങൾ സാമ്പത്തിക പുരോഗതിയുടെ പാതയിലാണ്—ഡോക്ടർ മ്യൂസൻ ബർഗ് പറഞ്ഞു. കേരള ഗ്രാമങ്ങളുടെ സ്പന്ദനം തേടി പലവട്ടം ഇവിടെ വന്നിട്ടുള്ള ഇൻഡോ-ഡച്ച് ഗവേഷണ പദ്ധതിയുടെ ഡയറക്ടറാണ് മ്യൂസൻ ബർഗ്. യാഥാർത്ഥ്യം എന്താണ്? പുറംമാടിക്കു പിന്നിലെ പരക്കൻ സത്യങ്ങൾ ആസറർഡ് യൂണിവേഴ്സിറ്റിയിലെ ആ സോഷ്യോളജി ആക്രൂപ്പോളജി പ്രൊഫസർ വിശദീകരിച്ചു. കേരളത്തിന്റെ പരമ്പരാഗത വ്യവസായ രംഗത്തെ തൊഴിലാളികൾ ഇന്നു മുഴപ്പട്ടിണിയിലാണ്. ചെറുകിട കർഷകരും കൃഷിത്തൊഴിലാളികളും അനുഭവിക്കുന്ന പാപ്പരായിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. തൊഴിലില്ലായ്മയുടെ ത്രാസാസമൂഹത്തെ തെക്കി തെക്കുക്കുന്നു. ഉദ്യോഗങ്ങൾ ഒരു പിടി സമ്പന്നവർഗ്ഗത്തിന്റെ ജന്മാവകാശമായിത്തീർന്നു. തൊഴിൽക്കമ്പോളങ്ങളിൽ പാവപ്പെട്ടവൻ ഇന്നു നിരാശനാണ്.

കേരളീയ ജീവിതത്തിന്റെ ഈ പതക്കൻ ചിത്രം വരയ്ക്കപ്പെട്ടത് ഇന്ത്യൻ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഫോർ റീജിയണൽ ഡവലപ്മെൻ്റ് സ്റ്റഡീസിൽ വെച്ചാണ്. കോട്ടയം നഗരത്തിന്റെ തിരക്കിൽ നിന്നൊഴിഞ്ഞ് മന്യാന്തരത്തിലെ പുല്ലരിക്കുന്നിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ടിൽ നടന്ന ഒരു സെമിനാറിൽ ഡോക്ടർ മ്യൂസൻ ബർഗ് ഉദ്യോഗസ്ഥ സാർവ്വഭൗമ തലത്തിൽ പ്രശസ്തരായ അറുപതോളം സാമ്പത്തിക, സാമൂഹ്യ ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ പങ്കെടുത്തിരുന്നു. സി. അച്ചുതമേനോൻ ഉദ്ഘാടനം ചെയ്ത ഈ സെമിനാറിൽ പങ്കെടുത്ത പ്രമുഖരിൽ ചിലർ ഇവരാണ്. കേരളത്തിൽ വ്യവസായ മൂലധനത്തിന് പകരം കച്ചവട മൂലധനമാണ് വളരുന്നതെന്ന് സെമി

നാർ അഭിപ്രായപ്പെട്ടു. ചൈനീസ് കമ്മ്യൂണിക്കളയും അവിടത്തെ സ്ത്രീകളുടെ പ്രശ്നങ്ങളും പറ്റി പഠിക്കാൻ സാംസ്കാരിക വിപ്ലവകാലത്ത് ചൈനയിലെ കേരളീയരെക്കാൾ കേരളത്തിന്റെ പ്രശ്നങ്ങൾ വിദേശികൾ കണ്ടെത്തുന്നു. ഇന്ത്യൻ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഫോർ റീജിയണൽ ഡവലപ്മെൻ്റ് മെൻ്റും സംഘടിപ്പിച്ച സെമിനാർ അതാണ് തെളിയിക്കുന്നത്.

എം. വിശ്വംഭരൻ

ഡോ: മ്യൂസൻബർഗ്, ഓൾഗാ ന്യൂവെൽഹ്യൂ, ടൂൺഷാംപേഴ്സ് എന്നിവർ സെമിനാർ വേളയിൽ

നീസ് ഗ്രാമങ്ങളിൽ ചുറ്റിക്കറങ്ങിയ ലൂസ് ഷെക് 1979-ൽ കേരളം സന്ദർശിച്ചിരുന്നു. ആലപ്പുഴയിലെ കടംബി സമുദായത്തിൽപ്പെട്ട സ്രീകുളൈ നീറ്റന ജീവിതത്തെപ്പറ്റിയാണ് സെമിനാറിൽ അവർ പ്രതിപാദിച്ചത്.

കൂലിപ്പണിക്കാരായ പുരുഷന്മാർ. വീടുവേലയ്ക്കു പോകേണ്ടിവരുന്ന സ്ത്രീകൾ. അന്തിച്ചുപുലുവരെ പാടപെട്ടാൽ സ്ത്രീകൾക്കു കിട്ടുന്ന കൂലി അവരുടെ കുട്ടികൾക്ക് ഒരു നേരത്തെ അന്നത്തിനുപോലും തികയില്ല. ട്രേഡ് യൂണിയനുകളാണെങ്കിൽ ഈ രംഗത്തു വേണ്ടത്ര ശ്രദ്ധ ചെലുത്തിയിട്ടില്ല. ജോലിസ്ഥിരത, ജോലിക്കുമുമ്പായ കൂലി, ബദൽജോലി സാദ്ധ്യതകൾ കണ്ടെത്തൽ ഇവയെക്കുറിച്ചും ശ്രദ്ധിക്കാതിരുന്നത് നിത്യഭാരിതൃത്തിന്റെയും അടിമത്വത്തിന്റെയും പിടിയിൽനിന്ന് അവരെ മോചിപ്പിക്കുക അസാദ്ധ്യമാണ്—അവർ പറഞ്ഞു.

സ്രീകുളൈ പ്രശ്നങ്ങളെപ്പറ്റി മുമ്പു മായും സംസാരിച്ചത് മറിയോൺ ഡെൻ ഉൽ ആണ്. ഹോളണ്ടിലെ മുൻപ്രധാന മന്ത്രിയായ, ഇപ്പോഴത്തെ അവിടത്തെ പ്രതിപക്ഷ (ലേബർ പാർട്ടി) നേതാവായ വാൻ ഡെൻ ഉൽന്റെ പുത്രിയാണ് മറിയോൺ. കേരളത്തിലെ കർഷകത്തൊഴിലാളി സ്രീകുളൈയിലെ പഠിക്കുന്നതിന് ഇതിനുമുമ്പു കേരളത്തിലെത്തിയിട്ടുള്ള ഇവർ ഹരിജൻ സ്രീകുളൈയും കർഷകത്തൊഴിലാളി സ്രീകുളൈയും കുറിച്ചു ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു:

സ്രീകുളൈയുള്ളത് പുരുഷിയെ തൊഴിൽ കമ്പോളം; ജോലിയോടൊപ്പം സ്വന്തം വീട്ടിലെ മറ്റു ജോലികളും ചെയ്യാൻ വിധിക്കപ്പെട്ടവർ. തന്റെ സർവ്വോപദേശമായ കുറിച്ചിയിലെ അന്നവേങ്ങും ആസ്സർഡാം യൂണിവേഴ്സിറ്റിയിൽ ഗവേഷണം നടത്തുന്ന മറി

യോൺ സെമിനാറിനുമുമ്പാകെ നിരത്തി വയ്ക്കുകയുണ്ടായി.

സെമിനാറിൽ പങ്കെടുത്ത മറ്റൊരാൾ പ്രമുഖ വ്യക്തിയാണ് ഇംഗ്ലണ്ടിലെ യോക്ക് യൂണിവേഴ്സിറ്റി പൊളിറ്റിക്കൽ സയൻസ് പ്രൊഫസർ ഡോക്ടർ സത്യമൂർത്തി. ജന്മം കൊണ്ട് തമിഴ്നാട്ടുകാരൻ. സിംബാബ്വെയെക്കുറിച്ച്, കസ്യച്ചിയെയെക്കുറിച്ച്, നിരവധി തെക്കൻ ആഫ്രിക്കൻ രാജ്യങ്ങളെക്കുറിച്ച്, അവിടത്തെ പുരോഗമന പ്രസ്ഥാനങ്ങളെക്കുറിച്ച് പഠനങ്ങൾ നടത്തിയിട്ടുള്ള ആൾ.

കേരളത്തിലെ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുമന്ത്രിസഭകളുടെ കാലത്തെ കേന്ദ്രസംസ്ഥാനബന്ധങ്ങളായിരുന്ന ഡോക്ടർ സത്യമൂർത്തിയുടെ പ്രബന്ധത്തിന്റെ ആധാരം.

ഇന്ത്യ ഒരു ഫെഡറൽ സംസ്ഥാനമായിരിക്കണം എന്നൊക്കെയായിരുന്നു ഭരണഘടനാസമിതിയുടെ വേളയിലെ നിർദ്ദേശം. എന്നാൽ കേന്ദ്രത്തിന് കൂടുതൽ അധികാരങ്ങൾക്കുവേണ്ടി കോൺഗ്രസ് ആഭ്യന്തരമേ മുറവിളിക്കൂ. സ്വാതന്ത്ര്യാനന്തരഇന്ത്യചരിത്രത്തിലെ ആദ്യശാഖ്യത്തിൽത്തന്നെ സംസ്ഥാനങ്ങളുടെ രാഷ്ട്രീയത്തിൽ കേന്ദ്രം അവിഹിതമായി കൈക്കടത്തിത്തുടങ്ങി. കേരളത്തിലെ ആദ്യത്തെ രണ്ടു കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുമന്ത്രിസഭകളേയും മറിച്ചിട്ടുന്നതിന് കേന്ദ്രം കൂട്ടുനിന്നു. ഗവർണ്ണർമാരെ കേന്ദ്രത്തിന്റെ പാവകളാക്കി മാറ്റി.

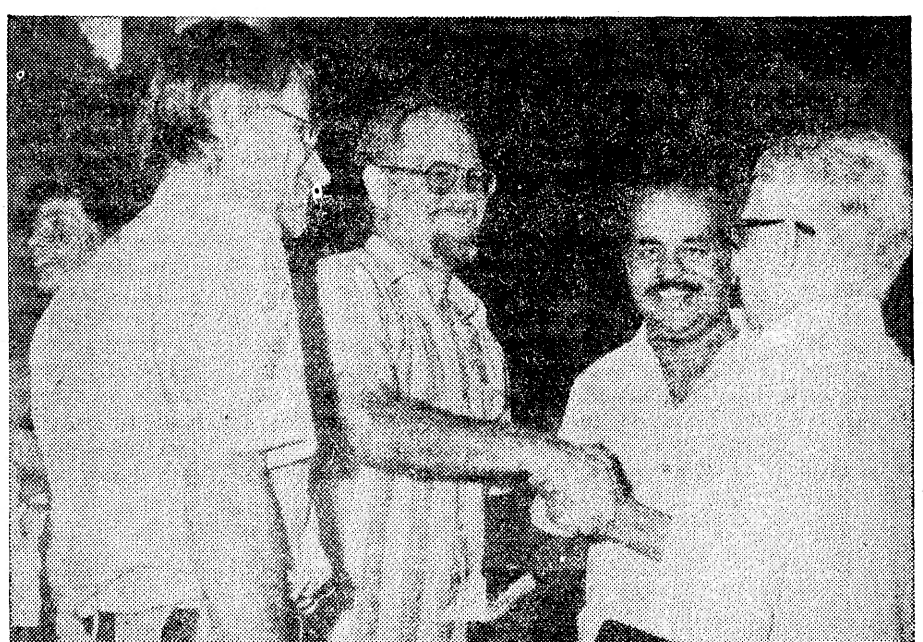
കേന്ദ്രത്തിലുള്ള ഈ അധികാരകേന്ദ്രീകരണം സംസ്ഥാനങ്ങളുടെ സാമ്പത്തികനിലയെ തകർക്കുന്നു. അങ്ങനെ കത്തുകൾ കൊഴുക്കുന്നു. കമ്പോളങ്ങൾ അവർ കൈയടക്കുന്നു. കേരളത്തിന്റെ വികസന പ്രക്രിയയിൽ കേന്ദ്രത്തിന്റെ നിക്ഷേപ നയങ്ങൾ വൈയവസായിക പുരോഗതിയെ പ്രതികൂലമായി ബാധിച്ചിട്ടുണ്ട്. കേന്ദ്രത്തിന്റെ കർഷക ദ്രോഹ നടപടികൾ കാർഷിക മേഖലയെ തകർത്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. കേന്ദ്രസംസ്ഥാനബന്ധങ്ങളുടെ സമൂലമായ അഴിച്ചുപണി സംസ്ഥാനങ്ങളുടെ പുരോഗതിക്കു് അനിവാര്യമാണ്.

ചിത്രകലയിലെ 'കോബ്രാമൂവ്മൻ'ന്റെ സ്ഥാപകൻ എന്ന നിലയിൽ വിശ്വവിഖ്യാതനായ കോൺസ്റ്റാൻറ് എന്ന രൂപകാണാമതിൽ അറിയപ്പെടുന്ന കോൺസ്റ്റാൻറിൻ ന്യൂവെൽഹ്യൂസിന്റെ പുത്രിയാണ് ഓൾഗാ ന്യൂവെൽഹ്യൂസ്. കേരളത്തിൽ ശിശുക്കളെക്കൊണ്ടു നടത്തുന്ന പണികളെക്കുറിച്ച് പഠിക്കുവാൻ ഇവർ മുമ്പൊരിക്കൽ കേരളം സന്ദർശിച്ചിട്ടുണ്ട്. തന്റെ ജീവിതസഖാവിനെ നമ്മുടെ നാട്ടിൽനിന്നും തിരഞ്ഞെടുത്ത ഓൾഗ, തൃക്കുന്നപ്പുഴയിലെ തന്റെ പഠനത്തിലൂടെ ഉരുത്തിരിഞ്ഞ നിഗമനങ്ങൾ സെമിനാറിൽ അവതരിപ്പിച്ചു. ഭാരിതൃമാണ് ഇതിന്റെയൊക്കെ അടിസ്ഥാനം. മത്സ്യബന്ധന-കയർ മേഖലകളിലാണെങ്കിൽ സ്രീകുളൈ കട്ടികളും പുരുഷന്മാരേക്കാൾ കൂടുതൽ സമയം ജോലി ചെയ്യേണ്ടിവരുന്നതെങ്കിലും അവർക്കു ലഭിക്കുന്ന കൂലി തുലോം തുച്ഛമാണ്—അവർ ചൂണ്ടിക്കാട്ടി.

സെമിനാറിനെത്തീയ ടൂൺഷാംപേ

ലൂസ് ഷെക് സെമിനാറിൽ സംസാരിക്കുന്നു

പീറ്റർ വാൻഡെർ വെർഫ്, ഡോ: ബുഡൻബർഗ്, ഡോ: മാത്യു കര്യൻ, അച്ചുതമേനോൻ—സെമിനാറിൽ

ഴ്സ് ഹോളണ്ടിലെ ഒരു ബീഡിതെരുവുകാരന്റെ മകനാണ്. വളരെ ചെറുപ്പത്തിൽത്തന്നെ വൈദിക പഠനത്തിന് സൊസൈറ്റി ഫെ് ജീസസിൽ ചേർന്നുവെങ്കിലും ടൂണിം അദ്ദേഹത്തിന്റെ നാലു കൂട്ടുകാർക്കും അവരുടെ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ സംശയം തോന്നി. തുടർന്നു സഭ പട്ടം നൽകിയില്ല. (അവരിലൊരാൾ ഇന്ന് ഡച്ചുകമ്മ്യൂണിസ്റ്റുപാർട്ടി സെൻട്രൽ കമ്മിറ്റി മെമ്പറാണ്.) അങ്ങനെ പുരോഹിതനാവാൻനിശ്ചിതമായിട്ടു് സാമൂഹ്യ പ്രവർത്തനമായിത്തീർന്ന ആളാണ് ടൂൺഷൻ കയർവ്യവസായത്തെക്കുറിച്ച് കാർഷികമേഖല കഴിഞ്ഞാൽ കൂടുതൽ തൊഴിൽസാദ്ധ്യത കയർ വ്യവസായ

രംഗത്താണ്. ഈ രംഗത്തെ തൊഴിലാളികളെ അസംഘടിതരാക്കുന്നതിന് അവിടത്തെ കത്തുകവ്യവസായികൾക്ക് ഒട്ടൊക്കെ കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ഇങ്ങനെ അവർ തൊഴിലാളികളുടെ അവകാശങ്ങൾ നിഷേധിക്കുന്നു. ഈ രംഗത്തെ ശോചനീയാവസ്ഥയ്ക്ക് ഒരു പരിഹാരമേയുള്ളൂ, കയർ കയറ്റുമതിയുടെ ദേശസാല്ക്കരണം.

ഒരു ഹസ്തരേഖാ ശാസ്ത്രജ്ഞന്റെ പുത്രനായി ജനിച്ച പീറ്റർ വാൻഡെർ വെർഫ് ആന്ത്രോപ്പോളജിയിൽ ഗവേഷണം നടത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. പൊന്തൻപുഴ വനങ്ങളിൽ നിന്നും കടിച്ചിറക്കപ്പെട്ടു് നിരാലംബരായിത്തീർന്ന കർഷകരുടെ കരളുലിയിക്കുന്ന ജീവിതാവസ്ഥയെ നേരിട്ടു കണ്ടറിയാൻ, അവിടത്തെ ഹരിജൻ കോളനികളിൽ അവരോടൊപ്പം കഴിച്ചുകൂട്ടിയിട്ടുള്ള പീറ്റർ കാർഷികമേഖലയെക്കുറിച്ച് ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു:

വൈയവസായികമേഖലയെ താലോലിക്കുന്ന സർക്കാർ നയം. തിരുത്തിക്കുറിക്കണം. കാർഷികരംഗത്തിന് കൂടുതൽ ഊന്നൽ നൽകണം. രാഷ്ട്രീയപ്രസ്ഥാനങ്ങളുടെ സംഘടിതപ്രവർത്തനം, ഭൂപരിഷ്കരണംപോലെയുള്ള പുരോഗമന നടപടികൾ ഇവ കേരളത്തിലെ ദുബ്ബല വിഭാഗങ്ങളുടെ രാഷ്ട്രീയബോധത്തെ ഒട്ടൊക്കെ ഉളിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. എങ്കിലും കാർഷികമേഖലയുടെ അസംഘടിത സ്വഭാവം, ശ്രദ്ധയോടെക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന തൊഴിലില്ലായ്മ, തൊഴിൽരംഗത്തെ കിടമത്സരം, തൊഴിൽനിയമങ്ങളുടെ അപര്യാപ്തത ഇവ തൊഴിലാളികളുടെ സംഘടിത മുന്നേറ്റത്തെ ചെറുക്കുന്നു.

റോമൻ ഹോളിഡേ

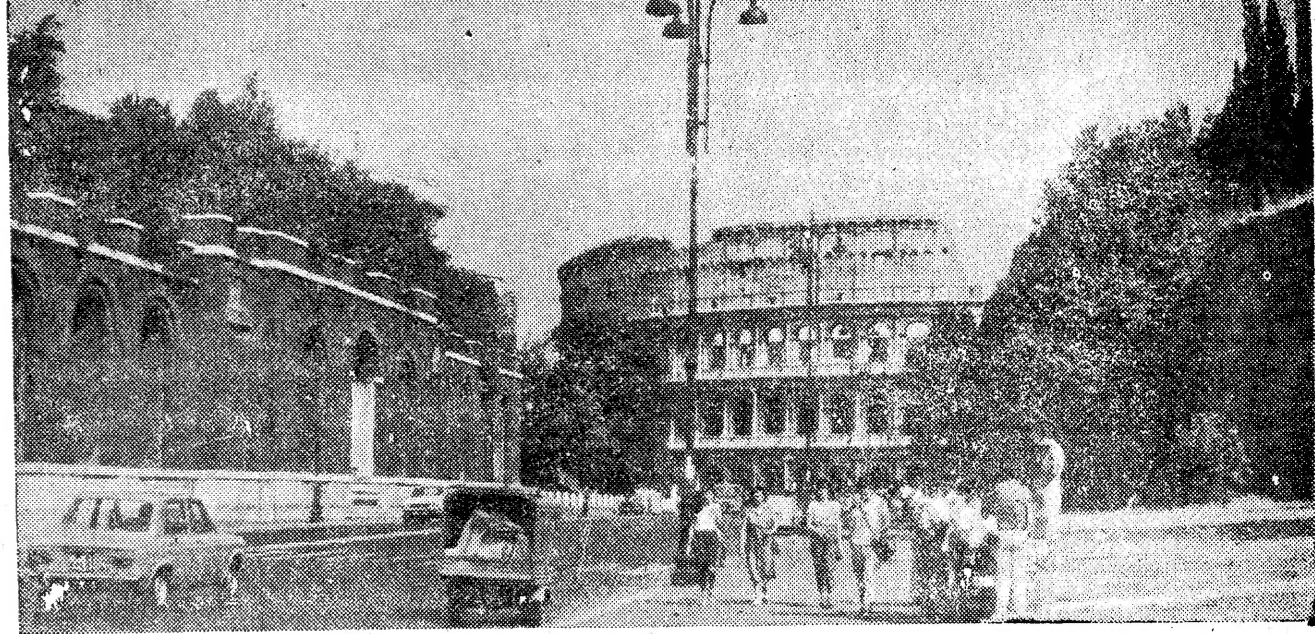
റോമിലെ റെയിൽവേ ടെർമിനസ്സിൽ വച്ച് എന്റെ തവിട്ടുനിറമുള്ള തൊലിയെ സംബന്ധിച്ച സ്വാഭാബോധത്തിന് നേരെ ഗർഭിണിയായ ഒരു ഇറ്റാലിയൻ സ്ത്രീ കൈനീട്ടി. ചുരുങ്ങിയ ചെലവിൽ താമസിക്കുവാൻ ഒരു 'പെൻഷ്യോൺ' കണ്ടെത്തണമെന്ന ഉദ്ദേശ്യത്തോടെ ടൂറിസ്റ്റ് ഇൻഫർമേഷൻ കൗൺസിൽ മുനിലെ ആളുകളിൽ നിന്ന് പരിഭ്രമിക്കുകയായിരുന്നു ഞാൻ. പിടിച്ചെടുത്ത ഒരു യൂറോപ്യൻ സ്ത്രീ. എനിക്കുവേണ്ടത് വലിയ കൃത്യത്തോടെ തോന്നി. ഭക്ഷണം കഴിക്കാൻ കഴിയുന്ന ഒരു അപൂർവ്വ സന്ദർഭം.

യാചകവൃത്തി പരസ്പരവലംബത്തെക്കുറിച്ചുള്ള അടിസ്ഥാനപരമായ മനപ്പൂർവ്വ വികാരങ്ങളെയാണ് ഉപജീവിക്കുന്നത്. മാനുഷിക നന്മകളിലുള്ള മഹത്തായ ഒരു ശുദ്ധീകരണം. ഉഷവും കാത്തു കഴിഞ്ഞു എന്നതിൽ നിൽക്കുമ്പോൾ ഞാൻ ഈ യാചനയെ തത്വവൽക്കരിക്കാൻ ശ്രമിച്ചു. എന്റെ ഇന്ത്യൻ ഭാരിദ്ര്യത്തിന് നേരെ നിർവ്വചാരമായി നീട്ടിയ ആ കൈകൾ എനിക്കു പ്രശംസയുടെ ഒരു

ഉള്ളംകൈയായി അനുഭവപ്പെട്ടു എന്നതാകാം യാഥാർത്ഥ്യം. 'ദേർ ആർ മെനി ഇൻ ഇറ്റാലി, യു ഡോണ്ട് ഹാവ് ടു ബെ'ളൈജ്'ം'— സിഗി ഓർമ്മപ്പെടുത്തി. 'ഇറാ' പ്ലാറ്റോ 'മി', ഞാൻ അവനോടു പറഞ്ഞു 'എൻ'മെയ്'ക'മിഫിൽ എറാ' ഹോം.' എന്റെ ബാലിശവും കടിലവുമായ സമ്പ്രദായത്തെക്കുറിച്ച് അവനെക്കുറിച്ച് അറിയാൻ.

ഇറ്റാലിയിലേക്കു പുറപ്പെട്ടു മുൻപ് കറുപ്പുകാലം. ഞാൻ സ്വിറ്റ്സർലാൻഡിലായിരുന്നു. അവിടെ ജീവിതം ആശ്രയങ്ങളുപേക്ഷിച്ച് അതിവേഗം ഒരു വൈയക്തികകാര്യ (Individual concern)മായി സങ്കോചിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. യാചകനെപ്പോലുള്ള നിരവധി ബന്ധങ്ങൾ ആ സമൂഹം ഏതാണ്ട് അഗാധമായി കാണുന്നത്. ഇറ്റാലി പല കാര്യങ്ങളിലും ഒരു 'തേഡ് വേഡ്' കണ്ടിടിയെപ്പോലെ വഷളാണെന്ന് അവർ പറയാറുണ്ട്. ഇപ്പോൾ യൂറോപ്പിലെ ഒരു തരം പുത്തൻ അരിസ്റ്റോക്രസിയായ സ്വിസ് ജനതയ്ക്ക് ഇറ്റാലി പറയുന്നത്. സ്വിറ്റ്സർലാൻഡിലെ നീചജോലികൾ ചെയ്യാൻ ചെല്ലുന്നവ

രിൽ ഒരു നല്ല ശതമാനം ഇറ്റാലിക്കാരാണ്. തേഡ് വേഡ് സ്വഭാവം സ്വിസ് അതിർത്തിവിട്ട് ഇറ്റാലിയിൽ പ്രവേശിക്കുന്നതോടെ ബോധ്യമാകും. ഞങ്ങൾ എത്തിയ ദിവസം ഇറ്റാലിയിൽ രാജ്യവ്യാപകമായ ഒരു റെയിൽവേ പണിമുടക്കം നടക്കുകയായിരുന്നു. പല വണ്ടികളും ഓടുന്നില്ല. ഓടുന്നവണ്ടികളിൽ ഇന്ത്യൻ റെയിൽവണ്ടികളിലെന്നപോലെ ഉഷ്ണവും തിരക്കും. മിലാനിലെ റെയിൽവേസ്റ്റേഷനിൽ ഞങ്ങൾ കാത്തിരുന്ന ട്രെയിൻ നാലുമണിയ്ക്കുൾക്കുറേയൊന്നിനായി. ക്ഷമ നശിക്കുമ്പോഴെല്ലാം സിഗി ഇറ്റാലിയിൽ ജീവിതത്തിന്റെ അച്ചടക്കമില്ലായ്മയെക്കുറിച്ച് പറഞ്ഞുകൊണ്ടിരുന്നു. സ്വിറ്റ്സർലാൻഡിലെ കല്ലിച്ചുണ്ടാക്കിയ പ്രകൃതിയുടേയും ഉയർന്ന കാലനിഷ്പയും പണിമുടക്കുപോലും അനുഭവിക്കാത്ത പൗരധർമ്മബോധമുള്ള അച്ചടക്കത്തിന്റെയും ഇടക്കാലാനുഭവത്തിന് പിന്നീട് ഇറ്റാലിയിലെ പ്രകൃതിയുടെ വന്യതയും പുരുഷാരത്തിന്റെ നിർബാധമായ ഉദാസീനതയും ഒരു ഊഷ്മളസ്മൃതി പോലെ എനിക്കു ഹൃദയമായിത്തീർന്നു. മുസ്സോളിനിയെയാണ് ആദ്യമായി ഇറ്റാ

കൊളോസിയായിലേക്കുള്ള വഴി

ലിയൻ റെയിൽവേകളിൽ വണ്ടിസമയത്തിനാടിച്ച് എന്ന് ഞാനോർത്തു. മുസ്സോളിനിയുടെ അഭിമുഖീകരണത്തിൽ ട്രെയിനുകൾ തെല്ലുവൈകിയാലേയ്ക്കു?

ടെർമിനസ്സിൽ നിന്ന് അകലെയല്ലാതെ പുറം റിപ്പബ്ലിക്കിന് പിന്നിലെ ഉൾവഴികളിലൊന്നിൽ ഒരു പെൻഷ്യോണിൽ ഞങ്ങൾ മുറിയെടുത്തു. വാടക പ്രാതലുൾപ്പടെ ഒരു ദിവസം മുപ്പതിനായിരം ലിറ, ഏതാണ്ട് 230 ഇന്ത്യൻരൂപ. പഴയ മട്ടിലൊരു അങ്കണവും അതിന് മല ത്തിലൊരു മാർബിൾ കന്യാശില്പവും, മറ്റൊരു നൂറ്റാണ്ടുകൾ ചെന്ന ഒരു കൂറൻ കിട്ടിയൊരു പെൻഷ്യോൺ. നവോത്ഥാനത്തിന്റെ കാലങ്ങളിലെ ഏതാ പ്രഭുഗൃഹം. പല വലിപ്പങ്ങളിൽ കറേ നീഗ്രോകൾ തങ്ങളുടെ അങ്കി വസ്ത്രങ്ങളിൽ അവിടെ ഇടനാഴികകളിൽ നിശ്ശബ്ദമായി ചുറ്റി നടന്നിരുന്നു. ഒട്ടധികം നീഗ്രോകൾ പെൻഷ്യോണിൽ താമസമുണ്ടെന്നു തോന്നും. വൈകുന്നേരം അവരെ സന്ദർശിക്കാൻ വിചിത്രമായ കേശാലങ്കാരങ്ങളുമായി ഭാരിച്ച ശരീരങ്ങളുള്ള നീഗ്രോ ഫെൺകളികൾ വന്നുകൊണ്ടിരുന്നു ഈ ആഫ്രിക്കൻ അയൽ പക്കം. എനിക്കു ഒരുതരം മാനസികസംരക്ഷണം. നൽകി. റെയിൽവേസ്റ്റേഷനിൽ യൂറോപ്യൻ ഭക്ഷാടക, പുറം റിപ്പബ്ലിക്കിലെ ജീപ്പികൾ, പെൻഷ്യോണിലെ നീഗ്രോകൾ-ഇറ്റാലി ഇതേ തോതിൽ തുടരുകയാണെങ്കിൽ എനിക്കു പഥ്യമാകും.

റോം എല്ലാ അർത്ഥത്തിലും ഒരു മ്യൂസിയം. നഗരമാണ്. അതിന്റെ കഴിഞ്ഞ കാലങ്ങളുടെ വാസ്തുശില്പശാലയും സമകാലീനമായ എല്ലാറ്റിനെയും അപചയപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് നഗരത്തിന്റെ ആകാശത്തിൽ ഇരുന്നു. അസ്പഷ്ടമായും ഉയർന്നു നിൽക്കുന്നു. അമാനുഷിക സ്വപ്നങ്ങളായിരുന്ന ശില്പികൾ വിഭാവനം ചെയ്ത അനേകം പാസകളും പ്രാർത്ഥനാ

ലയങ്ങളും കൊട്ടാരങ്ങളും. റോം അതിന്റെ എല്ലാവഴികളിലൂടെയും സർണ്ണത്തെയും അടിമകളെയുമെന്ന്പോലെ സൃഷ്ടിച്ചുവെച്ച മഹാമനസ്സുകളേയും കാലത്തിന്റേയും അവസ്ഥയുടേയും ഒരു വിസ്മയ മുഹൂർത്തത്തിലേക്കുവാഹിച്ചു. ചരിത്രത്തിന്റെ അപൂർവ്വമായ ഒരന്തഃക്ഷോഭം ബഹിർഗമിച്ചത് ഈ നഗരത്തിലാണെന്നു തീർച്ച.

പുറം റിപ്പബ്ലിക്കിനെ അർദ്ധവൃത്താകൃതിയിൽ വലയം ചെയ്യുന്ന വൻ സമൃത്തിന്റെ കമാന വഴികൾ വിട്ട് ടൂബ് റെയിൽ വഴി ഞങ്ങൾ നഗരത്തിന്റെ മറ്റൊരു ഭാഗത്തേക്കു തിരിച്ചു. മ്യൂണിച്ച് ഫിലിം സ്കൂളിൽ സിഗിയുടെ സഹവിദ്യാർത്ഥിനിയായിരുന്ന ഒരു സിൻസിയയെ കണ്ടെത്തുകയായിരുന്നു ഉദ്ദേശ്യം. റോമക്കാൽ കാറ്റുകളോടുള്ള അമിതഭ്രമം തെരുവുകളിൽ പ്രകടമാണ്. നടവഴികളിലേക്കു തള്ളി പാക്കുചെയ്ത വാഹനങ്ങളുടെ നോക്കത്തോടെ നിരകൾ ദീർഘവും വിശാലവുമായ വീഥികളുടെ പെരുമ നശിപ്പിക്കുന്നു. ഒരു പകലവസാനത്തിൽ ഈ വണ്ടികളൊന്നിച്ച് വഴികളിലിറങ്ങുന്നതിനെക്കുറിച്ച് ഊഹിക്കുക പോലും വയ്യ. അവ തീർച്ചയായും റോമിന്റെ നഗരദൃശ്യങ്ങൾ അപഹരിക്കുന്നുണ്ട്.

ടെബറിന്റെ കരയിൽ ഒരു എഡിറ്റിങ് റൂമിൽ ഞങ്ങൾ സിൻസിയയെ കണ്ടെത്തി. കറിയ ശരീരമുള്ള പ്രസന്ന മുഖിയായ ഒരു യുവതി. മുഖിയോളയിൽ ഒരു ഇറ്റാലിയൻ പതിവു സിനിമയുടെ മെലോഡ്രാമ. സിൻസിയ ഇറ്റാലിയൻ സിനിമാ വ്യവസായത്തിലെ തിരക്കുള്ള ഒരു എഡിറ്ററാണ്. തന്റെ വെളുത്ത ഹ്രോക്കും ചടുലമായ സംസാരവും അശ്രദ്ധമായ പൊട്ടിച്ചിരികളുമായി സൗണ്ട് ട്രാക്കിൽ സ്വരംഗം വന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന സംഗീതത്തിനും ചുറ്റുമുള്ള

പുരുഷന്മാർക്കും ഇടയിൽ അവൾ അതീവ സഹജമെന്നു തോന്നിക്കുന്ന ഒരു സൈനാധിപത്യം സ്ഥാപിക്കുന്നുണ്ട്. ജോലി നിറുത്തി സിൻസിയ ഞങ്ങൾക്കൊപ്പം പുറത്തിറങ്ങി. ചില ഇറ്റാലിയൻ താരങ്ങളേയും റോമിലെ സിനിമാ പാർട്ടികളേയും കറിച്ച സാസാരിച്ചുകൊണ്ട് ഒരു റസ്സോറൻറിനു പുറത്തു വഴിവക്കിലിരുന്ന് ഞങ്ങൾ ഉച്ചഭക്ഷണം കഴിച്ചു.

സിൻസിയയെ താൽക്കാലികമായി പിരിഞ്ഞു ടൈബർ കടന്ന് ഞങ്ങൾ പുറം വെനീഷ്യയിലേക്കു പുറപ്പെട്ടു. റോം യൂറോപ്പിലെ ഒരു പ്രധാന ഷോപ്പിങ് കേന്ദ്രമാണ്. രാവിലെ മുഴുവൻ കാഴ്ചകൾ കണ്ട് നഗരത്തിലുടനീളം സഞ്ചരിക്കുക സംഘം പിരിഞ്ഞു തെരുവുകളിൽ ഷോപ്പിങ്ങിന് ഇറങ്ങിയിരിക്കുന്നു. അമേരിക്കയിൽനിന്നും ജപ്പാനിൽനിന്നും എത്തിയവരാണ് ടൂറിസ്റ്റുകളിൽ ഭൂരിഭാഗവും. തിരക്കുള്ള വീഥികളും കംഗോപുരങ്ങളുടേയും ശിലാസ്മൃതങ്ങളുടേയും ദുരദൃശ്യങ്ങളും ഞങ്ങളുടെ ദിഗ്ബോധത്തെ പരാജയപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടിരുന്നു. മുൻ നിശ്ചിതമായ ഒരു ലക്ഷ്യം ഏതാണ്ട് ദൃസ്യാഭ്യമാണ്. എല്ലാ നാൽക്കുവലുകളിലും നാലു ഭിക്ഷകളും മോഹിപ്പിക്കുന്നു. വഴിവക്കിൽത്തന്നെ തെരുവിന്റെ ആരവത്തിനിടയ്ക്ക് പലപ്പോഴും പഴയ പ്രഭുക്കന്മാരുടെ പ്രവേശനദാറങ്ങളുടെ പരമമായ നിശ്ശബ്ദതയും ആന്തരിക ഗഹനതയും പിടിച്ചുനിറുത്തും. കൂറൻ ഇരുമ്പു ഗെയിറ്റിന്റെ റിക്ടാസ്സിംഗ് പരമയങ്ങൾ; അകത്തുനിന്നു കമാനഗഹനം സംരക്ഷിക്കുന്ന വിശേഷസ്വഭാവത്തിലേക്കു തുടങ്ങിനില്ക്കുന്ന അലംകൃതദീപനാളികൾ. പാഴ്വരീതിയുടെ അവതലത്തിൽ ഒരു വെണ്ണക്കൽ നായകൻ.

പുറം വെനീഷ്യയിലേക്കും മുൻപ്

പുറം റിപ്പബ്ലിക്കിന്റെ

അഞ്ചു പ്രധാന വീഥികളിലൂടെ നഗരം പ്യാസാവൈനീഷ്യയിൽ സമ്മേളിക്കുന്നു. അഭിവൃദ്ധമായി നിൽക്കുന്ന രണ്ടു വലിയ കൊട്ടാരങ്ങൾ. ഒന്ന് നവോത്ഥാനകാലത്തു പണിത ഗംഭീരമായ വൈനീഷ്യൽ കൊട്ടാരമാണ്. പതിനാറാം ശതകത്തിന്റെ അന്ത്യംവരെ പ്രതാപശാലികളായ മാർപ്പാപ്പമാർ വസിച്ചിരുന്ന ഈ കൊട്ടാരം ഇപ്പോൾ ഒരു മ്യൂസിയമാണ്. പഴയ കൊട്ടാരങ്ങളും. അവയ്ക്കിടയിൽ വലിയ വാഹനപ്രവാഹമുള്ള വീഥി സംഗമവുമല്ല പ്യാസാവൈനീഷ്യയെ ദോമിലെ ഒരു പ്രധാന ദൃശ്യവിസ്മയമാക്കുന്നത്; വിദേശാഗിയോ ഇമ്മാനുവൽ രണ്ടാമന്റെ സ്മാരക സൗധമാണ്. വിദേശാഗിയായനോയുടെ തിളങ്ങുന്ന ധവള ശിലാപിണ്ഡം. ദോമിലെ മറ്റൊല്ലാ സ്മാരകശില്പങ്ങളടയ്ക്കും ഇരുണ്ട ഗംഭീര്യത്തെ കർക്കശമായി വെന്ധിക്കുന്നു. ഇരുപത്താറുവർഷത്തെ ദീർഘിച്ച അദ്ധ്വാനത്തിനുശേഷം 1911-ൽ പൂർത്തിയായ ഈ സ്മാരക ഗൃഹം സാങ്കോണി എന്ന ശിൽപിയുടെ രചനയാണ്. ഇററലിയുടെ ദേശീയേകീകരണത്തിന്റെ വിജയ സ്മരണയ്ക്ക് അന്നത്തെ ഭരണാധികാരികൾ ഇതു സമ്മാനിച്ചു. ദോമിലെ മറ്റനേകം പരിശ്രമ സൗധങ്ങളെ ചൂഴ്ന്ന അസ്പഷ്ടമായ ഗംഭീര്യം വിദേശാഗിയായനോയുടെ സന്നിധിയിൽ അനുഭവപ്പെടുന്നില്ല. വെണ്ണക്കല്ലിൽ ഈ നിരയോ ക്കളാസിക രചന തെല്ലുപ്രകടമായ വീധി ഭാവോത്കമാണ്. അതിന്റെ നിറം നിസ്സങ്കോചവും രൂപവീധാനം താരതമ്യേനതന്മൂലവുമായിത്തോന്നും. അദ്ധ്വാനാകൃതിയിൽ അനേകം തൂണുകൾ

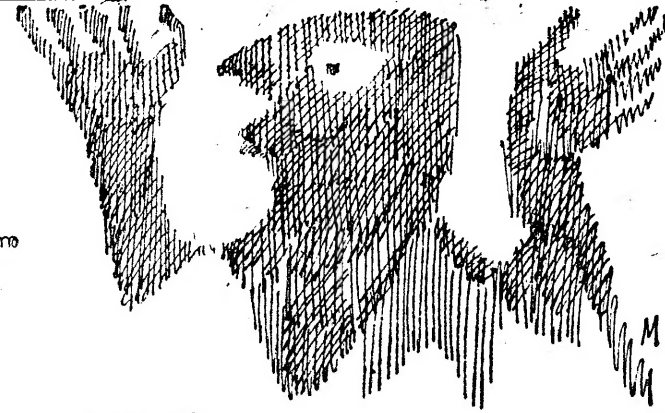
പുറംസ്വഭാവം വെനീഷ്യയിൽ നിന്ന്
 ഞങ്ങൾ റോമൻ ഫോറത്തിന്റെ ഭാഗ
 തേക്കുക നടന്നു. വൈകുന്നേരത്തിന്റെ
 തിരക്കു വർദ്ധിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ഇറാ
 ലിയൻ ഗവണ്മെന്റിന്റെ ക്രേഡേന
 ഞൾ ആ ഭാഗങ്ങളിലെങ്ങോ ആണ്.
 സംഘമായി നീങ്ങിക്കൊണ്ടിരുന്ന ഒരു
 കൂട്ടം അമേരിക്കൻ സഞ്ചാരികൾ മുന്നിൽ
 നടപ്പുണ്ട്. അവരിൽ പലരും പരിക്ഷി
 ന്നരാണെന്നു തോന്നും. ഒന്നരണ്ടു കുതിര
 വണ്ടികളിൽ ചില കട്ടംബങ്ങൾ കടന്നു
 പോയി. പുരാതന റോമിന്റെ ജീർണ്ണ
 ശിഷ്ടങ്ങൾ ഇരുപരങ്ങളിലും ഞങ്ങൾ
 കൊല്ലമുണ്ടായിരുന്നു. പുറംസ്വഭാവം റിസർ
 ജിമെന്റോയിലെ ഉയർന്ന കെട്ടിടങ്ങൾ
 വിരോധാധിനോയുടെ ശിഖരങ്ങളെ
 പിറകിൽ മറയ്ക്കുന്നു. ഞങ്ങൾക്കു പിന്നിൽ
 വന്നതിന്നു രണ്ടു ടൂറിസ്റ്റ് ബസ്സുകളിൽ
 നിന്ന് യാത്രക്കാരിമാർ റിസർജി
 മെന്റോ കവലയിൽ നിന്നെയെ പിന്തിരി.
 കെട്ടിടങ്ങളുടെ പശ്ചാത്തലത്തോടെ
 അന്യോന്യം. ഫോട്ടോകളെടുക്കാനാണ്
 അവർ റൂമിയും. താണ്ടിയെത്തിയി
 തെന്നു തോന്നും.

പൗരാണിക രോമിന്റെ വിസ്മയപാ
ഹമായ ശില്പവൈദഗ്ദ്ധ്യം ബോധ്യപ്പെ
ടുത്തുവൻ. ഒരു 'വെസ്'റാൽ വെർജിൻ'
ദേവാലയത്തിന്റെ അപശിഷ്ടങ്ങളും അ.
ഗംഗവന്ന ചില 'വെസ്'റാൽ
വെർജിൻ പ്രതിമകളും രോമൻ ഫോം
ത്തിന്റെ ശൈലിയുടെ കൈ
യിൽക്കാണ്. അഗിയുടെ കാവൽ
ക്കാരായിരുന്ന ഈ പവിത്ര കന്യകകളെ
ആരാധിക്കുന്ന സമ്പ്രദായം വളരെ പ്രാ
ചീനമാണ്. രോമിന്റെ ഉല്പത്തികഥ
യെക്കുറിച്ചുള്ള മിത്തീല രോമുലസും,
റോമസ് എന്ന സഹോദരന്മാർ അത്തരം
ഒരു കന്യകയുടെ ഗൃഹഗർഭത്തിലാണ്
ജനിച്ചത്. കാലത്തിന്റെ ആഘാതം.
അതിജീവിച്ചു കാണുന്ന ഒരു കന്യാപ്ര
തിമ വളരെ സംസ്കൃതമായി ശില്പരച
നാ വളരെവേ. പ്രകടിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്.
ഗ്രീക്കു മിത്തുകളുടേയും യക്ഷിക്രമകളുടേ
യും ഇടയ്ക്ക് മനുഷ്യ പ്രതാപത്തേയും ഐ
ശ്വര്യത്തേയും സംബന്ധിച്ച രോമൻ കഥ
കൾ തെല്ലം അതിശയോക്തിയല്ലെന്ന്
സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തുന്ന ഈ ശിലാവണ്യ
ങ്ങളെക്കുറിച്ച് നടക്കുമ്പോൾ എത്രകൊ
ണ്ടോ മനസ്സ് സാധനം. അസ്വസ്ഥമാ
വുന്നു. ഏതോ തരത്തിൽ സംഭവിക്കുന്ന
ഒരു ആത്മനാശത്തിന്റെ പീഡനം. ഈ
പരിത്രാപശിഷ്ടങ്ങൾ ലളിതവും യുക്തി
പൂർവ്വകവുമായ പ്രതികരണങ്ങൾ ഉത്തേ
ജിപ്പിക്കുന്നില്ല. അവ ഉദ്ദീയധംസനം.
ചെയ്ത് ബോധത്തെ തളർത്തുന്നു.

(ഇട.നം.)

കോരിക്കെട്ടിപ്പെയ്യുന്ന മഴത്തുള്ളികൾക്കിടയിലൂടെ അർദ്ധരാത്രി എണെത്തേടി വന്നിരുന്ന കൊടും നിലവിളി ഞാനിപ്പോഴും വ്യക്തമായി ഓർമ്മിക്കുന്നു അങ്ങനെ നാടകത്തിൽ എനിക്കും ഒരു പ്രധാനഭാഗം കിട്ടുന്നു കൊലയാളി ആരും ആവം ഇതുവരേയും അയാൾ രംഗത്തുവന്നിട്ടില്ല ആരെങ്കിലും കുറ്റമേറിക്കുന്നതുവരെ നമ്മളാരും രക്ഷപ്പെടാൻ പോവുന്നില്ല ഇതു മരണമത്തേക്കാൾ കൊലപാതകംതന്നെയാണ് മരിച്ചയാളൊഴികെ ഞാനും നിങ്ങളുമക്കം ഈ ലോകത്തിലാരു പ്രതിയാവാം അർദ്ധരാത്രി ഇരുട്ടുള്ളപ്പോൾ വന്നൊരു നിലവിളി ഞാൻ കേട്ടതുതന്നെയാണ് കുറ്റാനേപന്മാർക്കൊരു നമ്മെ വലയം ചെയ്തിരിക്കുന്നു അവർ ഓരോരുത്തരേയും തുളച്ചു നോക്കുന്നു നാം തലതാഴ്ന്നിരുന്നെങ്കിലും കാര്യമില്ല; അവർ നമ്മളേയും പിടികൂടി ചോദ്യം ചെയ്യും

രാവുണ്ണി

நாஜிஸ்தர் நாசுவாதித்யா

മിസ്റ്റർ

സഭനോഷ്

നോവൽ ആരംഭിക്കുന്നു

മാമന്തർ പട്ടണം. പിന്നിട്ടശേഷം. കാറ് പ്രധാനനിരത്തുവിട്ട് പേടിമണ്ണു പാറുന്ന ഒരു കടുസ്സായ പാതയിലേക്കു തിരിഞ്ഞു. അതോടെ കാറിന്റെ വേഗത കുറഞ്ഞു. ഒരു മുറിവണ്ടിപോലെ അതു കലങ്ങുകയും ഞരങ്ങുകയും ചെയ്തു. കാറിന്റെ പിൻസിറിലിരിക്കുന്ന ലില്ലിയുടെ മുഖം പ്രസന്നമായി. കയ്യുന്ന കഷായം കടിക്കുന്ന മുഖഭാവത്തോടെയാണ് അച്ചുതൻനായർ വണ്ടി യോടിക്കുന്നത്. പുതിയ മാർക്കുപോറാണ്. രണ്ടായിരം കിലോമീറ്റർ തികച്ചും ഓടിയിട്ടില്ല. മുലകുടിമാറാത്ത കഞ്ഞി നെ ചുരലുകൊണ്ടു തല്ലുന്നതുപോലെ തോന്നി അയാൾക്കു്.

നല്ലൊരു വച്ച് ഒരു ചെട്ടിച്ചെക്കൻ എറിഞ്ഞ കല്ലു് ഡിക്കിയിന്മേൽ കൊണ്ടു പ്പോൾ സ്വന്തം നെഞ്ചിൽ കല്ലുവന്നു കൊണ്ടുതുപോലെ അയാൾക്കു വേദനി ക്കുകയുണ്ടായി. അത്രയും സ്നേഹമാണ് അയാൾക്കു താനോടിക്കുന്ന വണ്ടി യോടു്. ഇപ്പോൾ പൊടിമണ്ണില്ല. കണ്ടും കഴി യും മാത്രമേയുള്ളൂ. നായാട്ടുകാരുടെ ജീപ്പു കളല്ലാതെ മറ്റൊരു വാഹനവും ഇതിലേ പോകാറില്ല. രണ്ടുമൂന്നു നാഴിക ദൂരം പോയപ്പോഴേക്കു് അച്ചുതൻ നായർക്കു മതിയായി. അയാൾ വണ്ടി നിറുത്താൻ ഭാവിച്ചു. "മോളു് ശാധ്യംപിടിക്കരുതു്. നമുക്കു തിരികെപ്പോയി നല്ല വഴിയുടെ പോകാം."

"മെല്ലെ ഓടിപ്പോളൂ. ഒരു കഴപ്പോ. വരില്ല." "മോളു് വാശിപിടിക്കരുതു്. ഈ വഴി പോയാലു് ഇന്ന് നമ്മളങ്ങു് എത്തില്ല." രാത്രി പത്തുമണിക്കുമുമ്പു് ലില്ലിയെ ഹോസ്റ്റലിൽ എത്തിക്കണം എന്നാണ് സി. കെ. യുടെ കല്പന. അവൾ മറുപടി പറഞ്ഞില്ല. "മുതലാളി അറിഞ്ഞാലു് എന്തെ കൊ ന്നുകളു്. മോൾക്കു് പരിക്കുയല്ലേ?" "അച്ചുന്ന് ഞാൻ ഫോൺചെയ്തു പറഞ്ഞോളാം. അച്ചുതൻ നായരു് പേടിക്കാ തെയിരിക്കു്." എന്നിട്ടും അയാൾക്കു സമാധാനമാ യില്ല. വണ്ടിയുടെ ആക്സിലു് മുറിഞ്ഞാൽ സി. കെ. ഒരക്ഷരം പറഞ്ഞില്ലെന്നുവരാം. എന്നാൽ കൃത്യസമയം ലില്ലിയെ ഹോസ്റ്റ ലിൽ എത്തിച്ചില്ലെന്ന് അറിഞ്ഞാൽ... സി. കെ. യു് കൈനീറിയെ സമ്പത്തു മാത്രമല്ല ദൈവം. നൽകിയിരിക്കുന്നതു്. കൈനീറിയെ മുൻകോപവും നൽകിയിരി ക്കുന്നു. പത്തുരൂപതു കൊല്ലമായി സി.

ഡിന ഇരുവശങ്ങളിലും ശോഷിച്ച പന കൾ ചിതറിക്കിടന്നിരുന്നു. വല്ലപ്പോഴും പനകൾക്കിടയിൽ തലയിൽ പിത്തള ക്ക്കുവുമായി പോകുന്ന ചെട്ടിച്ചിറകളെ കാണാമായിരുന്നു. റോഡിന്റെ വക്കിൽ കോണകം മാത്രം ഉടുത്തുനിൽക്കുന്ന ചെട്ടി ക്കട്ടികളെയും. ഇപ്പോൾ അതെല്ലാം അപ്രത്യക്ഷമായി റിക്കുന്നു. പാതയുടെ വശങ്ങളിൽ പച്ച തെളിയുന്നു. കാടിന്റെ സാമീപ്യം അ വൾ അറിയുന്നു. തിളച്ചു മറിയുന്ന ഉച്ച വെയിൽ പച്ചക്കുമ്പളകൾ പൊട്ടി നരയി ട്ടു. ഡോറിന്റെ താഴ്ത്തിയിട്ട ചിലി ന്ന മുക്കളിലൂടെ കടന്നുവരുന്ന ഉഷ്ണക്കാ റിൽ കാടിന്റെ വിദൂരമായ സൗരഭ്യം അവളറിഞ്ഞു. "കാട്ടിലൂടെ പോയിട്ടു് മോൾക്കെന്തു കിട്ടാനാ?" ഇതുവരെ മിണ്ടാതെയിരുന്ന അച്ചുതൻ നായർ വായ തുറന്നു. "ഞാനിതുവരെ കാട്ടു് കണ്ടിട്ടില്ല." "കാട്ടിലൊന്നുമില്ല മോളേ കാണാൻ" കുറെ മരങ്ങളും ചെടികളും. അതിനുള്ളി ലൂടെ പായുന്ന മെരുക്കുകളും. ഇതല്ലേ കാട്ടു്? കാണുവാനുള്ളതു് ലില്ലിയുടെ മെഡി ക്കൽ കോളേജു് സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന നഗര മാണു്. എന്തു് ഭംഗിയുള്ള നിരത്തുകൾ. എത്ര വലിയ വലിയ കെട്ടിടങ്ങൾ... ആളുകളെല്ലാം എത്രമാത്രം പരിഷ്ക്കാ റികൾ... അച്ചുതൻ നായർക്കു് ഏറെ പിടിച്ചതു് അവിടുത്തെ വീതികുടിയ നേരെ പോകുന്ന നിരത്തുകളാണ്. ആ നിരത്തുകളിലൂടെ വണ്ടിയോടിക്കുമ്പോൾ വിമാനമോടിക്കുന്ന സുഖമാണു്. അന്നാ ട്ടിലെ ഡ്രൈവർമാരെല്ലാം എത്ര ഭാഗ്യ വാന്മാരാണ്. അച്ചുതൻനായർക്കു് അവ രോടു് അസുയരോന്നും. തലശ്ശേരിയി ലെ കൈവണ്ടികളും മുറിവണ്ടികളും നിറ ണ്ണ നിരത്തുകളിലൂടെ കാരോടിക്കുന്ന

എം. മുക്കുനൻ

തന്റെ ഗതികേടുണ്ടോ അവറിയുന്ന? "എന്റെ ഉറം..." കാറ് വീണ്ടും ഒരു കല്ലിൽത്തട്ടി ആകെ ഒന്നലഞ്ഞു ഇന്ന് തന്റെ ഉറം വേദന തിരികെ വരും. തീർച്ച. അതിന വേണ്ടിയാണ് ഈ കാട്ടുവഴിയിലൂടെ വണ്ടിയോടിക്കുന്നത്. കാറ് ഒരു വളവു തിരിഞ്ഞു് പെറിയ ഉരുളൻ കല്ലുകൾക്കു മുക്കളിലൂടെ ഉലഞ്ഞു നീങ്ങി. അച്ചുതൻനായർ ഗിയർ ഒന്നിലിട്ടു്, മടിയിൽനിന്നു് ഒരു ബിഡിയെടുത്തു കത്തിച്ചു് പുകവിട്ടു. "മോളോടു് ഒരു സംഗതി ചോദിക്കാ ന്നു്. കറേനാളായി വിചാരിക്കുന്നു." "എന്താ അച്ചുതൻനായരെ?" "കല്യാണി മോളോടു് ചോദിക്കാൻ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഡോക്ടർമാക്കു് കയ ലു് നെഞ്ചത്തു വച്ചാലു് എങ്ങനെയാ സുഖക്കേടു് മനസ്സിലാകു്, എന്ന്..." ചിരിക്കുവാനുള്ള സമയമല്ല ഇതു്. എന്നിട്ടും അച്ചുതൻ നായരുടെ വർത്ത മാൻ കേട്ടു് അവൾക്കു ചിരിവന്നു. "അതു് ഒരു രഹസ്യം." "ആരോടു് പറയാൻ പാടില്ലാത്ത രഹസ്യം?" "മറ്റൊരാൾ. അറിയാൻ പാടില്ലാത്ത വലിയ ഒരു വലിയ രഹസ്യം." അച്ചുതൻ നായർക്കു് അല്പം നിരാശ തോന്നി. അയാൾ വലിച്ചുതീർന്ന ബിഡിത്തുണ്ടു് പുറത്തേക്കു് തുപ്പിത്തെ റിപ്പിച്ചു് വണ്ടിയുടെ ഗിയറു് മാറി.

കാറ് ആടിയും തുള്ളിയും കാട്ടുപാതയി ലൂടെ മുന്നോട്ടു നീങ്ങി. * ഇരുവശവും ഇടതൂർന്നു വളർന്ന പച്ച മരങ്ങളാണ്. കാറ് വീശുമ്പോൾ പച്ച ത്തിരമാലകൾ ഉരുണ്ടുവന്നു് പൊട്ടിച്ചി തറിക്കൊണ്ടിരുന്നു. നിരത്തിൽ കാട്ടുനീഴ ലുകൾ വളർന്നിരുന്നു. വിൻഡു് സ്ക്രീ നിലൂടെ നോക്കുമ്പോൾ മുമ്പിൽ വഴി യിലല്ലെന്ന തോന്നും. എങ്ങും വാർന്നു വീഴുന്ന പച്ചവർണ്ണു മാത്രം കാണാം. ലില്ലി അവളുടെ സൂട്ടുകെയിസിൽ നിന്നു് ഒരു കേസ്റ്ററു് പുറത്തെടുത്തു. കാട്ടിൽവച്ചു കേൾക്കുവാനായി അവൾ ചില പ്രത്യേക കേസ്റ്ററുകൾ കരുതി വച്ചിരുന്നു അവയിലൊന്നാണ് ചിക്കോ ഫ്രീമേൻ സീനിയറുടെ ഒരു ലിവ് ഷോയുടെ റെക്കോർഡിങ്. കാട്ടുപാത യിലൂടെയുള്ള ഈ യാത്രയിൽ ജാസു് കേൾക്കുവാണു് അവൾ ഇഷ്ടപ്പെടു ന്തു്. ശാന്തമായ കടലിന്റെ മുമ്പിൽ തനി യെ ചെന്നിരിക്കുമ്പോൾ റവലിന്റെ ബൊല്ലെറോവു...

യാത്രയുടെ അവസാനം

കഥ

ടി. പത്മനാഭൻ

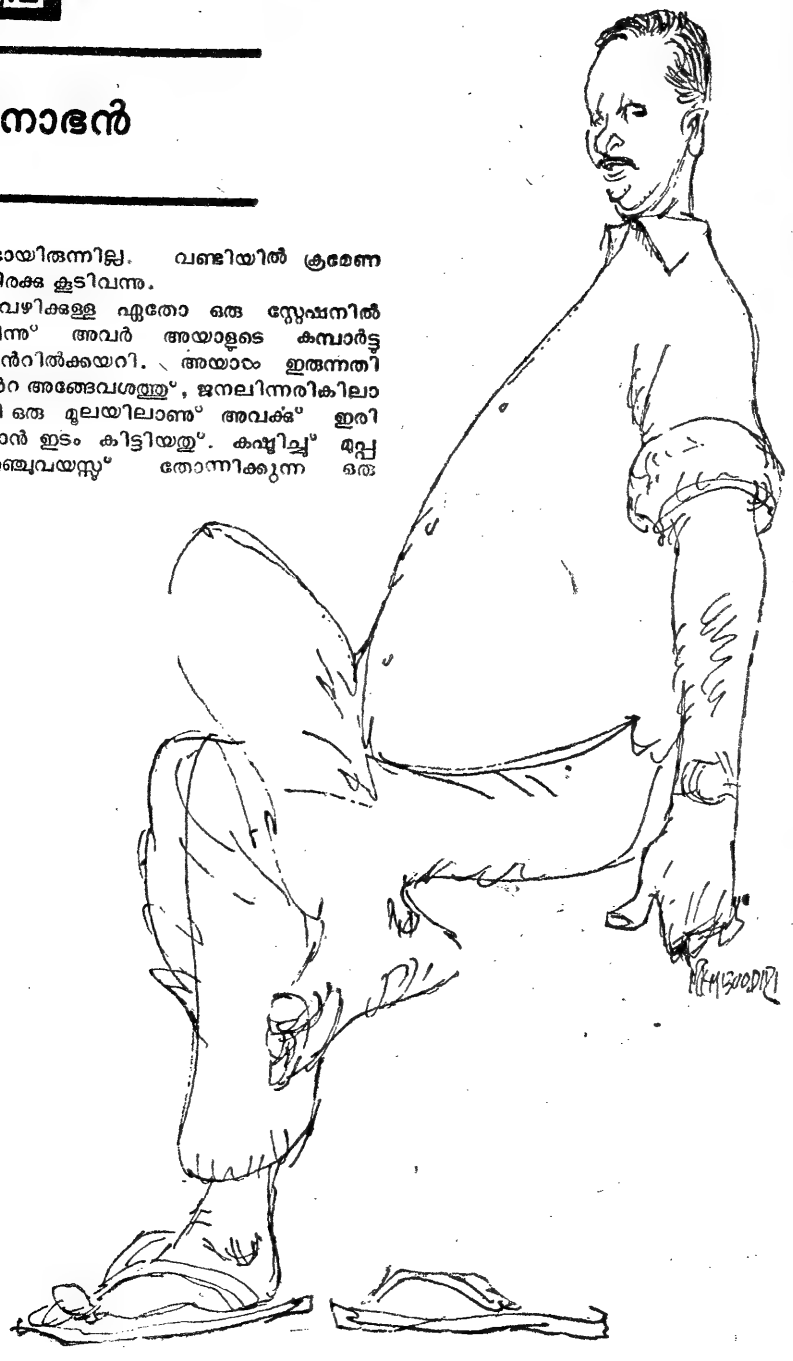
കാലവർഷത്തിന്റെ ആരംഭത്തിലൊരു ദിവസമായിരുന്നു, രാവിലെ. വളരെക്കാലംകൂടി വീട്ടിൽപ്പോയി ഒരു രാത്രിമാത്രം താമസിച്ചു അയാൾ മടങ്ങി വരികയായിരുന്നു. വണ്ടിയിൽ വലിയ തിരക്കുണ്ടായിരുന്നു. ഒരറ്റം മുതൽ മറ്റേറ്റം വരെ നടന്നുപോകാവുന്ന വണ്ടിയായിരുന്നു. കമ്പാർട്ട്മെന്റിന്റെ വാതിലിന്നരികിലായിരുന്നു അയാളിരുന്നിരുന്നത്. അയാളുടെ ബെഞ്ചിൽ വേറെ ആരുമുണ്ടായിരുന്നില്ല. അയാളുടെ കൈയിൽ പത്രങ്ങളോ പുസ്തകങ്ങളോ ഒന്നുമുണ്ടായിരുന്നില്ല. ഉണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽത്തന്നെയും അയാൾക്ക് അപ്പോൾ സമാധാനത്തോടെ വായിക്കുവാനും കഴിയുമായിരുന്നില്ല. അതുകൊണ്ട് അയാൾ പുറത്തു മഴപെയ്യുന്നതും നോക്കി വെറുതെ ഇരുന്നു.

അയാൾ പലതും മറക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുകയായിരുന്നു... മഴപെയ്യുന്നുണ്ടായിരുന്നെങ്കിലും ആകാശം ഇരുണ്ടിരുന്നില്ല. മേഘങ്ങളുടെ ഇടയിലൂടെ സൂര്യനെ കാണാമായിരുന്നു. മഴയ്ക്ക് ശക്തി കുറവായിരുന്നു. വളരെ പതുക്കെ, തുള്ളികൾ ഇടവിട്ട് വീഴുന്നെ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. സൂര്യരശ്മികളിൽ കുടുങ്ങുന്ന വെള്ളത്തുള്ളികൾ വൈരക്കല്ലുകളെപ്പോലെ തിളങ്ങി. ആകാശത്തിന്റെ ചരിവിലൂടെ പക്ഷികൾ ബലപ്പെട്ട് പറന്നുപോയി. റെയിലിന് സമാന്തരമായി പോകുന്ന ഒരു നാട്ടുപാതയിലൂടെ കുട്ടികൾ ഉത്സാഹത്തോടെ സ്കൂളിലേക്കു പോകുന്നുണ്ടായിരുന്നു. അവർ മഴച്ചാറൽ ശ്രദ്ധിക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു.

ജീവിതത്തിൽ ആദ്യമായിക്കാണെന്നതു പോലെ ഈ കാഴ്ചകളിൽ പൂർണ്ണമായി മുഴുകി, എന്നാൽ അതിനോടൊപ്പം ഒരു പരിധിയിലപ്പുറം ഒരു ബന്ധവും പുലർത്താതെ മനസ്സിന്റെ ദൂരസ്ഥലവും അപ്രാപ്യവുമായ ഒരു കൊച്ചു ഭൂമിയിൽ അയാൾ തനിച്ചിരുന്നു.

അയാൾക്ക് അപ്പോൾ കൂട്ടുകാരാരുമുണ്ടായിരുന്നില്ല. വണ്ടിയിൽ ക്രമേണ തിരക്കു കൂടിവന്നു.

വഴിക്കുള്ള ഏതോ ഒരു സ്റ്റേഷനിൽ നിന്ന് അവർ അയാളുടെ കമ്പാർട്ട്മെന്റിൽക്കയറി. അയാൾ ഇരുന്നതിന്റെ അങ്ങുവശത്തു്, ജനലിന്നരികിലായി ഒരു മുലയിലാണ് അവർക്ക് ഇരിക്കാൻ ഇടം കിട്ടിയത്. കഷ്ടിച്ച് മുമ്പുത്തഞ്ചുവയസ്സ് തോന്നിക്കുന്ന ഒരു

ചെറുപ്പക്കാരനും അയാളുടെ ഭാര്യയുമായിരുന്നു. അവർ അയാൾക്ക് തികച്ചും അപരിചിതരായിരുന്നു. ഒരു യാത്രയിൽ കണ്ടുമുട്ടുന്ന മുഖമില്ലാത്ത എത്രയോ ആളുകളിൽ രണ്ടുപേർമാത്രമായിരുന്നു അവർ. മറ്റുള്ളവരെക്കൊണ്ട് ഒരിക്കൽക്കൂടി നോക്കിക്കുത്തക്കവിധത്തിലുള്ള ഒരു പ്രത്യേകതയും അവർക്കുണ്ടായിരുന്നില്ല.

എങ്കിലും, അവിചാരിതമായി എന്നു തന്നെ പറയാം, യാത്രയുടെ ഏതോ ഒരു നിമിഷത്തിൽ അയാളുടെ ശ്രദ്ധ അവരിൽപ്പതിഞ്ഞു.

ചെറുപ്പക്കാരൻ ക്ഷീണിതനായിരുന്നു.

അയാൾ ഒന്നും സംസാരിക്കാതെ കണ്ണടച്ച് സിററിൽ ചാരിയിരുന്നു. എന്നാൽ അയാൾ ഉറങ്ങുകയായിരുന്നില്ല. അലക്കിത്തേച്ച ഒരു ഡബ്ബിൾ ഭോത്തിയും ടെറികോട്ടന്റെ ഇളംനീലനിറത്തിലുള്ള ഒരു സ്റ്റാക്ക് ഷർട്ടുമായിരുന്നു അയാൾ ധരിച്ചിരുന്നത്. അയാളുടെ വെളുത്ത നിറത്തിന് ആ ഷർട്ട് നല്ലതുപോലെ ഇണങ്ങുന്നുണ്ടായിരുന്നു. വശങ്ങളിലേക്ക് അല്പം തള്ളിനിൽക്കുന്ന താടിയെല്ലുകൾ ഒരു കഥക്കുറി നടന്റെ ചുട്ടി കത്തിയ മുഖത്തിന്റെ ഭംഗി അയാൾക്ക് നൽകുന്നുണ്ടായിരുന്നു. ഇടയ്ക്ക് നരയുവാൻ തുടങ്ങിയിട്ടുള്ളതും നെറിയുടെ കോണുകളിൽനിന്ന് പിറകോട്ടു പോയിട്ടുള്ളതുമായ മുടിയും അയാളുടെ മുഖത്തിന്റെ ഭംഗി കുറച്ചിരുന്നു.

സാമാന്യം ഉയരമുണ്ടായിരുന്ന ആ ചെറുപ്പക്കാരൻ മെലിഞ്ഞിട്ടായിരുന്നു. അയാൾ ഷേവ് ചെയ്തിട്ടുണ്ടായിരുന്നില്ല.

എന്താനും ദിവസത്തെ പഴക്കമുള്ള രോമങ്ങൾ ഒരു വിരോധാഭാസപോലെ അയാളുടെ മുഖത്തു് എഴുന്നേന്നിന്നും...

അയാളോട് താരതമ്യപ്പെടുത്തുമ്പോൾ അയാളുടെ ഭാര്യ തടിച്ചിട്ടായിരുന്നു. ഉയരവും അധികമുണ്ടായിരുന്നില്ല. എങ്കിലും ഇരുനിറത്തിലുള്ള ആ സ്ത്രീക്ക് അവരുടേതായ ഒരു ചന്തവും ഐശ്വര്യവുമുണ്ടായിരുന്നു. നൈലോൺന്റെ മഞ്ഞനിറത്തിലുള്ള സാരിയും അതിനു ചേരുന്ന ബ്ലൗസും ധരിച്ചിരുന്ന അവർക്ക് യാതൊരു വിധത്തിലുമുള്ള മേക്കപ്പമുണ്ടായിരുന്നില്ല. അവർക്ക് ആരോണങ്ങളും കുറവായിരുന്നു. ആകെയുണ്ടായിരുന്നത് രണ്ടു വലിയ 'ഇയർ റിങ്ങ്'കളും ഒരു നേരിയ ചെയിനും മാത്രമായിരുന്നു.

അവരുടെ പ്രസന്നമായ മുഖഭാവം അയാൾ കട്ടിക്കാലത്തു് കണ്ടുമാറിയിട്ടുള്ള ഏതോ ഒരു പൂവിനെ ഓർമ്മിപ്പിച്ചു...

ആ സ്ത്രീ പുഞ്ചിരിച്ചുകൊണ്ട് എന്തൊക്കെയോ ഭർത്താവിനോടു പറയുന്നുണ്ടായിരുന്നു. പക്ഷേ ഭർത്താവ് കൂടുതലും ഒന്നും പറയാതെ കണ്ണടച്ചിരിക്കുകയായിരുന്നു. എപ്പോഴെങ്കിലും ഒന്നോ രണ്ടോ വാക്കുകൾ അയാൾ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, അതു വാക്കുകളെ തുപ്പുന്നതുപോലെയാകുമായിരുന്നു. അയാളും ഒരിക്കലും തന്റെ ശബ്ദം ഉയർത്തിയിരുന്നില്ല. പക്ഷേ, 'ഇതിലൊന്നും എനിക്കൊരു താല്പര്യവുമില്ല; 'എന്നെ ഒന്ന് ബുദ്ധിമുട്ടിക്കാതിരിക്കൂ' എന്ന മട്ടിലായിരുന്നു അയാൾ പെരുമാറിയിരുന്നത്.

അത്തരം ഘട്ടങ്ങളിൽ എന്താനും നിമിഷനേരത്തേക്ക് ആ സ്ത്രീ പരവശയായിരുന്നതു് പിന്നീട് പണിപ്പെട്ട് പഴയ പ്രസന്നഭാവം വേഗം വീണ്ടെടുക്കുന്നതു് അയാൾ കണ്ടു.

എന്തായിരിക്കാം. ആ സ്ത്രീ, ഭർത്താവിനോട് സംസാരിക്കുന്നത് എന്നോർത്തു് അയാൾ അമർത്തിപ്പിട്ടു.

മഴ പെയ്യുന്നത് നിന്നിരുന്നു. ആ സ്ത്രീ വെളിച്ചലേക്ക് എന്തോ സംശയിച്ചിട്ടുണ്ടാവാം കണ്ടുനോക്കി. നോക്കിനിന്നു. പിന്നീട് പതുക്കെ ജാലകത്തിന്റെ ഷട്ടർ തുറന്നു. പക്ഷേ, അതുവരെ സിററിൽ അനങ്ങാതെ കണ്ണടച്ച് ചാരി

യിരുന്ന ചെറുപ്പക്കാരൻ അപ്പോൾ പെട്ടെന്നു് ഞെട്ടിയെഴുന്നേറ്റു് ഷട്ടർ വീണ്ടും താഴ്ത്തിയിട്ടു. അയാൾ അപ്പോൾ ഒന്നും പറയുകയുണ്ടായില്ല. എങ്കിലും അയാൾക്ക് വളരെ ദേഷ്യം വന്നതുപോലെയാണുണ്ടായിരുന്നു.

സ്ത്രീയുടെ മുഖം മൃാനമായെങ്കിലും അതു അല്പനേരത്തേക്കു മാത്രമായിരുന്നു. വീണ്ടും അവരുടെ മുഖത്തു് ആ പഴയ പുഞ്ചിരി പരന്നു.

ഇടയ്ക്കുള്ള സ്റ്റേഷനുകളിൽ നിൽക്കാതെ വണ്ടി വേഗത്തിൽ പോവുകയായിരുന്നു. അയാൾ മയങ്ങിപ്പോയി.

പിന്നീട് നാറുണ്ടുക്കുളപ്പക്കാരന്റെ ഉച്ചത്തിലുള്ള ശബ്ദം കേട്ടാണു് അയാൾ കണ്ണുമിഴിച്ചതു്. ആ സ്ത്രീ നാറുണ്ടുക്കുളപ്പക്കാരനായി വിലപേരുകയായി

രുന്നു. അവർ ഒരു നാറുണ്ടു മാത്രമേ വാങ്ങുകയുണ്ടായുള്ളൂ. ഒരു ചെറിയ നാറുണ്ടു വളരെ സൂക്ഷ്മയോടെ തോടുപൊളിച്ചു് അവർ നാറുണ്ടു ഭർത്താവിന്റെ കൈയിൽ വച്ചുകൊടുത്തു. പക്ഷേ, അയാളതു വാങ്ങുകയുണ്ടായില്ല. നിർബ്ബന്ധിച്ചപ്പോൾ ഒരു പ്ലി മാത്രമെടുത്തു് വായിലിട്ടു. പക്ഷേ, വേഗംതന്നെ അയാൾ അതു പുറത്തെടുത്തു് സിററിന്റെ അടിയിലേക്ക് എറിഞ്ഞുകളഞ്ഞു.

ആ സ്ത്രീ അതു കണ്ടു നടുങ്ങി. അവർ പിന്നീട് ചുണ്ടു് കടിച്ചമന്തി, പുറത്തോട്ട് നോക്കിയിരുന്നു. അയാൾക്കും മടുപ്പുതോന്നി. അയാൾ വിചാരിച്ചു: ആ സ്ത്രീ കുറയുകയായിരിക്കും.

അയാൾ അപ്പോൾ ആദ്യമായി അവരുടെ (ശേഷം 35-ാം പേജിൽ),

ഒരുക്കം കഴിഞ്ഞു മുകളിലോട്ടു നോക്കിയപ്പോഴാണ് നാടവാഴി കണ്ടതു്. വലിയൊരിച്ച മേക്കട്ടിക്കു മുകളിൽ-ഇരുന്ന് തന്റെ നേരെ തുറിച്ചുനോക്കുന്നു. ഈച്ചയുടെ കണ്ണുകളിലെ നിറവും, ചിറകുകളുടെ ചലനവും പ്രത്യേകതരത്തിലുള്ളതായിരുന്നു. കൊമ്പുകളുടെ തിളക്കം അർദ്ധരാത്രിയിലെ നേർത്ത ഇരുളിൽ പ്പോലും വളരെ പ്രകടമായിരുന്നു. ഒറ്റ നോട്ടത്തിൽ അതു ചലിക്കുന്നില്ലെന്ന് തോന്നുമെങ്കിലും, അതിന്റെ ഓരോ അവയവവും വിശുദ്ധതയോടെ തിളക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണെന്ന് നാടവാഴിക്കു ബോദ്ധ്യപ്പെട്ടു. നാടവാഴിയുടെ നോട്ടവും ഈച്ചയുടെ നോട്ടവും കൂട്ടിമുട്ടിയ ഒരു നിമിഷത്തിൽ സ്വയം ആശ്വസിക്കുവാൻ വേണ്ടി പതുക്കെ ചെവയ്ക്കാൻ ഒരു ശ്രമിച്ചെങ്കിലും, അതു പരാജയപ്പെടുകയാണുണ്ടായതു്.

പിന്നീട് ഉറക്കം നഷ്ടപ്പെട്ടു. ഈച്ചയുടെ നേരെ ഇരയടങ്ങാതെ നോക്കി

കഥ

യു. കെ. കുമാരൻ

ഇനച്ചകൾ പെരുകുന്ന കാലം

കൊണ്ടിരിക്കുക ആലോചിച്ചതു്, അതു് എവിടെനിന്നു വന്നുവെന്നായിരുന്നു. അവത്താഴ് വയസ്സിനുള്ളിൽ ആദ്യമായിട്ടാണ് ഇങ്ങനെ യൊരനുഭവം. രാത്രികാലങ്ങളിൽ ഈച്ചയെ കാണാൻ കഴിയുമോ? പകൽ കാണുന്ന എല്ലാ കീടങ്ങളും രാത്രിയാവുമ്പോൾ അപ്രത്യക്ഷമാവുകയാണു പതിവ്. അവ എങ്ങോട്ടു പോവുന്നു? രാത്രി ഒരിച്ചയെ കണ്ടപ്പോഴാണ് അത്തരമൊരു സംശയം ഉടലെടുത്തതുതന്നെ. ഒരുപക്ഷേ, പകൽദേശം കഴിഞ്ഞു മടങ്ങുന്ന ഈച്ചകളുടെ കൂട്ടത്തിൽനിന്നും ഒരു വഴിതെറ്റിപ്പോയതാവാം. എവിടെയെല്ലാമോ അലഞ്ഞു തിന്മശേഷം തന്റെ അറയിൽ കടന്നു വന്ന് ഒളിച്ചിരിക്കുകയാണ്.

താഴേയുള്ള കാവൽക്കാരെയും കളിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് മുകളിലത്തെ നിലയിൽ പറന്നെത്തിയ ഈച്ച എങ്ങനെയാണ് തന്റെ അറിവിന്റെ അതിർത്തിയെ പെട്ടെന്നാണ് നാടവാഴി കണ്ടതു്. ഈച്ചയുടെ കണ്ണുകളിലെ നിറം മാറിയിരിക്കുന്നു. ഒരുതരം ക്രൂരത കലർന്ന ചുവപ്പു നിറത്തിൽ ആകെ കളിച്ച അതിന്റെ കൃഷ്ണമണികൾ തറപ്പിച്ചതു് തന്റെ മുഖത്തിനു നേരേയാണ്. രൂഢത, തീവ്രത, കണക്കെ തിളക്കുന്ന ഈച്ചയുടെ കണ്ണുകൾക്കുമുമ്പിൽ നാടവാഴി തളന്നു.

ഇരുളിൽ നിറഞ്ഞ വൈവശ്യത്തോടെ

ഭാര്യയെ തൊട്ടുണർത്തി ആ ഭീകരദൃശ്യം കാണിക്കാൻ തുടങ്ങുമ്പോഴേക്കും ഈച്ച അപ്രത്യക്ഷമായി. വന്നതുപോലെതന്നെ അജ്ഞാതമാർഗ്ഗങ്ങളിലൂടെയാണ് അതു പുറത്തുപോയതു്. ഈച്ചയുടേ അതിനോടനുബന്ധിച്ചുള്ള മറ്റൊരു കളം മനസ്സിനെ അലോസരപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുക ഉറക്കം പൂർണ്ണമായും നഷ്ടപ്പെടുകയുണ്ടായിരുന്നു.

നേരം വെളുത്തയുടേ നാടവാഴി ആദ്യം ചെന്നതു് ഗ്രന്ഥപ്പുരയിലേക്കാണ്. ഇന്നലെ രാത്രിയിൽ കണ്ട ഈച്ചയെക്കുറിച്ചുള്ള പരാമർശം ഏതെങ്കിലും പുസ്തകത്തിലുണ്ടോ? പകയുറന്ന ചുവന്ന വട്ടക്കണ്ണുകൾ, അലാതചക്രപോലെ കറങ്ങിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ചിറകുകൾ, ഇതെവിടെ നിന്നുവരുന്നു. വഴിതെറ്റിപ്പോന്ന ഈച്ചയെക്കുറിച്ച് ഒരു വാചകം പോലും

എങ്ങുമുണ്ടായിരുന്നില്ല. പണ്ഡിതന്മാർക്കും അന്തരം ഒരിച്ചയെക്കുറിച്ച് അറിവില്ലായിരുന്നു. ഗ്രന്ഥക്കെട്ടുകൾ പലവട്ടം പരതിയിട്ടും നിരാശയായിരുന്നു ഫലം.

പ്രഭാത കൃത്യങ്ങളൊന്നും ചെയ്യാതെ നാടവാഴി ഇറങ്ങിനടന്നു. നാടവാഴിയുടെ പെരുമാറ്റത്തിലുണ്ടായ അസാധാരണത, കോവിലകത്തുണ്ടായിരുന്നവരെയും സംഭ്രമിപ്പിച്ചു. അവർ അതിനുള്ള കാരണങ്ങൾ തിരക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുക, നാടവാഴി ദേശത്തുള്ള ഏകനായി നടക്കുകയായിരുന്നു.

പതിവില്ലാത്തവിധം ഇടവഴികളും പന്തുകളും വിജനമായി കാണപ്പെട്ടു. അവയുടെയെങ്ങും ഒരാൾ പോലുമുണ്ടായിരുന്നില്ല. ഇന്നലെ വൈകിട്ട് ഇതുവഴി പോകുമ്പോൾ ഇവിടം മുഴുവൻ സജീവമായിരുന്നു. തെരുവുകളിൽ തിരക്കുണ്ടായിരുന്നു. ഒരു രാത്രി കൊണ്ടാണ് ഗ്രാമം ശൂന്യമായതു്. ജനങ്ങളെല്ലാം എങ്ങോട്ടുപോയി? ആരും പറയാൻ പറ്റാത്തവിടത്തോളം മുമ്പിൽ നിശ്ശബ്ദത മറവിച്ച വഴികളിൽ തനിച്ചു് അങ്ങനെ നില്ക്കുമ്പോൾ രാത്രി കണ്ട അപൂർവ്വ ദൃശ്യം നാടവാഴിയുടെ മനസ്സിൽ തെളിഞ്ഞു വന്നു. അതു് ഉള്ളിൽ ഭീതി ഉണർത്തുകയും ചെയ്തു.

എവിടെയോ പകയുടെ കണ്ണുകൾ ഉണ്ട്. അപ്പോൾ അല്ല. അകലത്തായി പല്ല

കൾ വച്ചുപിടിപ്പിച്ച വിശാലമായ വെളിമ്പ്രദേശത്തു നാടവാഴി കറുത്ത ഒരു വികൃതരൂപം കിടക്കുന്നതായി നാടവാഴി കണ്ടു. അടുത്തു ചെന്നപ്പോഴാണ് അറിഞ്ഞതു് അതു് എന്തോ ഒന്നിന്റെ മൃതശരീരമാണെന്നു്. തിരിച്ചറിയാൻ കഴിയത്തക്കവണ്ണം അതിന്റെ ശരീരത്തിൽ ഒരു തുണ്ട് മാംസം പോലുമുണ്ടായിരുന്നില്ല. ഉറന്നുപോയ പായയും, ബീജസ്ത മറ്ററിയില്ലെന്നു കണ്ണുകളും, പ്രണം ബാധിച്ച ചെവികളും രണ്ടാംവട്ടം നോക്കാൻ കഴിയാത്തവണ്ണം യോനകമായിരുന്നു. അപ്പോൾ തുറന്നുവച്ച വായയുടെ ഇരുളിൽ ഒരു ചുവപ്പുരാശി നാടവാഴി കണ്ടു. നെളുപ്പം തിരിച്ചുനോക്കിയപ്പോൾ ചുവപ്പു ബീജ മേലോട്ടു തടയുകയും, തെളിപ്പിക്കത്തക്കവിധത്തിൽ ഏകാദശമായ ശബ്ദത്തോടെ മുഖത്തിനു നേരെ പറന്നുടക്കുകയും ചെയ്തു പെട്ടെന്നു് തലതിരിച്ചിട്ടില്ലായിരുന്നുവെങ്കിൽ അതിന്റെ ചിറകുകളുടെ കൊമ്പുകളും മാറകുമായിത്തന്നെ മുറിവേല്ക്കുകയായിരുന്നു.

ഇതു് ഇന്നലെ കണ്ട ഈച്ചയായിരുന്നു. നാടവാഴിയെ അടർത്തിപ്പിടത്തിക്കൊണ്ടു് അത്തരത്തിലുള്ള അനേകം ഈച്ചകൾ മൃതദേഹത്തിന്റെ വായയിൽ നിന്നും, ചെവികളിൽ നിന്നും പുറത്തുവന്നു വിജനതയിൽ ഒരു കൊടുങ്കാറ്റിന്റെ ആരവമുയർത്തി തെല്ലനേരം നാടവാഴിക്കു ചുറ്റുപറന്നശേഷം അവ എങ്ങോ അപ്രത്യക്ഷമായി.

ദേശത്തിന്റെ നിശ്ശബ്ദതയിൽനിന്നും ഈച്ചകളുടെ ആക്രമണത്തിൽ നിന്നും രക്ഷപ്പെടാൻ വേണ്ടി ഉടനേ കോവിലകത്തു് തിരിച്ചെത്തണമെന്ന നാടവാഴി അതിയായി ആഗ്രഹിച്ചു. എന്നാൽ അതിനു പ്രാപ്തമാകാത്തവിധം നിസ്സഹായത നാടവാഴിയെ തളർത്തിയിരുന്നു. കൂതദേഹത്തിന്റെ അഗാധമായ മരവിച്ച ഗുഹയിൽ നിന്നും അനേകം മുഴക്കങ്ങൾ തീക്കണ്ണുകളുമായി പുറത്തുവന്നുകൊണ്ടേയിരിക്കുകയാണ് അടയാത്ത ഭീകരത ഒരു പേടി സ്വപ്നം പോലെ പിന്നിൽ പടർന്നുവന്നു. ആകാശത്തിന്റെ നീല മേലാലുകളിൽ കരിങ്കാറ്റു കണക്കെ അവ പിണ്ടു പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടേക്കാം.

കാലുകൾ ശക്തിയായി ഒന്ന് ആഞ്ഞു ചവിട്ടിനോക്കി. അതൊരു വൃഥാ ശ്രമമായി തോന്നിത്തുടങ്ങിയ നിമിഷത്തിൽ ഒറ്റൊരു ദൃശ്യം കൂടി നാടവാഴിയുടെ മുന്നിൽപ്പെട്ടു.

മലഞ്ചെരിവിലൂടെ അനേകം ഈച്ചകൾ ഒരു മൃതദേഹത്തെ എങ്ങോട്ടുക്കോ ഉള്ളിക്കൊണ്ടു പോവുന്നു. ഈച്ചകൾ പൊതിഞ്ഞ മൃതദേഹം രൂപരഹിതമായി ഒരു കറുത്ത ഭാഗ്യക്കെട്ടുപോലെ തോന്നിച്ച്, വരുംകാലത്തിന്റെ വരുംച്ചയിൽ നിന്നും രക്ഷപ്പെടാൻ വേണ്ടിയുള്ള തയ്യാറെടുപ്പായിരിക്കാം. അവ നടത്തുന്നത് മൃതദേഹത്തെ വളരെ വേഗത്തിൽ വലിച്ചിഴച്ചുകൊണ്ടു് അവ മല മടക്കുകളിൽ എങ്ങോ അപ്രത്യക്ഷമായി. ഈച്ചകൾ മറഞ്ഞിട്ടും അതുണ്ടാക്കിയ പേടിപ്പിക്കുന്ന അനുഭവത്തിന്റെ വിറ നാടവാഴിയുടെ അനുഭവങ്ങളിൽ തിളച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു.

മലയുടെ മുകളിൽനിന്നും താഴോട്ടൊന്നു

നോക്കിയപ്പോൾ, അവിശ്വസനീയമായ മുന്നോട്ടൊരു മഹാഭൂതത്തിന്റെ ദൃശ്യം മുന്നിൽ തെളിയുകയായിരുന്നു. ദേശത്തിന്റെ അതിർത്തിയിൽ കറുത്ത നദിയുടെ ഇരമ്പം പുഴയോരത്തിനപ്പുറമുള്ള വയലുകളും മൈതാനവുമെല്ലാം നദിയുടെ കറുപ്പിൽ ആകെ മുങ്ങിയിരിക്കുന്നു. അതു് ഈച്ചകളുടെ പടയണിയായിരുന്നു. പോർവിളിക്കുന്നവണ്ണം അവ കൊമ്പുകൾ ഉയർത്തി നീക്കുന്നതും വ്യക്തമായി കണ്ടു. ദേശത്തിന്റെ അതിർത്തി കടന്നു് അകത്തേക്കു വരാനുള്ള തയ്യാറെടുപ്പിലായിരുന്ന ഈച്ചകൾ. അനേകലക്ഷം ചുവന്ന സംഹികഗോളങ്ങൾ കണക്കെ അവയുടെ കണ്ണുകൾ മിന്നിത്തിളങ്ങുന്നതു് വരാൻ പോകുന്ന ദൂരത്തിന്റെ നാങ്ങിയാണെന്നതും നാടവാഴി മനസ്സിലാക്കി.

ഈച്ചകൾ ദേശം മുഴുവൻ വ്യാപിക്കും ഒരു രാത്രികൊണ്ടു് അപ്രത്യക്ഷമായ ദേശത്തിലെ ജനങ്ങളോടൊപ്പം തനിക്കും എങ്ങോട്ടോ പോകേണ്ടി വന്നേക്കും എല്ലായിടത്തും ചേക്കേറാൻ വേണ്ടി തെളുപ്പുന്ന ഈച്ചകൾ തന്റെ അറയിലും കടന്നുത്തും. കട്ടിലിലും മെത്തയിലും മേക്കട്ടിയിലും നിറയെ ഈച്ചകൾ. നാളെ കാലത്തു് കറുത്തൊരു ഭാഗ്യക്കെട്ടു്, പാതിതൂന്ന വായ്ക്കളിൽ ജ്വലിക്കുന്ന അനേകം ചുവന്ന ഗോളങ്ങൾ.

പിന്നീട് ഓടുകയായിരുന്നു. സംയാഹ്നത്തിന്റെ മഞ്ഞവെയിൽ താണ്ടിയുള്ള ഓട്ടത്തിനിടയിലും കണ്ടു. കളക്കടവിൽ ഈച്ചകൾ കളിക്കുന്നു. അസാധാരണമായ ആ കാഴ്ചകൾ കൗതുകം ജനിപ്പിക്കുന്നതായിരുന്നു. പടവുകളിൽ അഴിച്ചുവച്ച കവചങ്ങൾ അവ എടുത്തണിയുന്നു. എന്തോ ഒന്നിനുവേണ്ടിയുള്ള തയ്യാറെടുപ്പു് തെളിഞ്ഞുകിടന്നിരുന്നു. കോവിലകത്തിന്റെ നടുമുറത്തുനിന്നു നാടവാഴി ഉത്തരവിട്ടു.

“പടിപ്പുര അടച്ചു ഭദ്രമായി താഴിടുക. ഒരിച്ചപോലും അതുവഴി കടന്നുവരുത്തു്.”

പടിപ്പുര വലിയ ശബ്ദത്തോടെ അടഞ്ഞു. താഴുകൾ അമർന്നു. പുറമെത്തൊട്ടിലുകളും, വെളിയിലേക്കുള്ള വാതായനങ്ങളും, കാരറ്റുപോലും കടന്നുവരാത്ത വിധത്തിൽ അടയ്ക്കുവാൻ നാടവാഴി കല്പനയിട്ടു. ക്ഷണനേരത്തിൽ വെളിച്ചം പോലും കടക്കാത്തവിധത്തിൽ അവ കോട്ടിയടഞ്ഞു. കോവിലകത്തെ ഇരൾ പടർപ്പിലൂടെ നാടവാഴി ചുറ്റും നീന്തി. എല്ലാം ഭദ്രമാണ്. കറുത്ത നദി വാതിലുൾ തട്ടി വഴിപിരിഞ്ഞുകൊള്ളും.

ആ ആശ്വാസത്തിന്റെ ഉറങ്ങണമെന്നു് നോക്കി. പുലർച്ചയിലുണ്ടായ ദുസ്സവ്നങ്ങളും, കാലത്തു കണ്ട ഭീകരദൃശ്യങ്ങളും മനസ്സിനെ അത്രമാത്രം ക്ഷീണിപ്പിച്ചിരുന്നു. പ്രഭാതംതൊട്ടു് സന്ധ്യവരെ നീണ്ടുനിന്ന നടുക്കത്തിൽ നിന്നുള്ള മോചനം നല്ലൊരു ഉറക്കമാകാതെ വയ്തു.

മെത്തയിലേക്കു് ചായുന്നതിനുമുമ്പ് മറ്റൊരു മുൻകരുതൽ കൂടി നാടവാഴി കൈക്കൊണ്ടു. പുജാമുറിയിലുള്ള തിളങ്ങുന്ന വാളെടുത്തുകൊണ്ടുവന്ന് ഭാര്യയെ ഏല്പിച്ചിട്ടു പറഞ്ഞു:

“ഞാൻ ഉറങ്ങാൻ പോവുന്നു. ഇന്ന് എന്നെ ഉണർത്തരുതു്—ഏതെങ്കിലും ഒരിച്ച ഇവിടെയെത്താൻ വന്നാൽ ഇതുപയോഗിക്കു്—”

വാൾ ഭാര്യയെ ഏല്പിച്ചുകൊണ്ടു് നാടവാഴി മയക്കത്തിലേക്കു വീണു. അപ്പോഴാണ് കഴിഞ്ഞ രാത്രി നാടവാഴിയെ യെപ്പെടുത്തിയിരുന്ന ഈച്ച വീണ്ടും മേക്കട്ടിയിൽവന്നിരുന്നതു്. ഭാര്യ അതിനെ പെട്ടെന്നു കാണുകയും ചെയ്തു. ചുവന്ന കണ്ണുകളും, ഇരുമ്പിന്റെ ശക്തിയുള്ള ചിറകുകളും ഭാര്യയെ ചക്രിതയാക്കിയെങ്കിലും ഒട്ടും വിറ കൊള്ളാതെ അവർ ഈച്ചയിൽത്തന്നെ കണ്ണുകൾ തറപ്പിച്ചു. അതു് ഇളകാൻ ഉള്ള ഭാവമാണ്.

കൊല്ലാനുള്ള സൗകര്യം അപ്പോഴും കറവു്.

കൈപ്പിടിയിൽ വാൾ നന്നായി ഉറപ്പിച്ചു് ഏതു ഭാഗത്തേക്കും ചലിപ്പിക്കാൻ പാകമായ വിധത്തിൽ നിലയുറപ്പിച്ചു. ഈച്ച മുറിക്കുക മുഴുവൻ മുറച്ചയോടെ കറങ്ങാൻ തുടങ്ങി. വാൾ വിശാർവ്വേണി ഓരോ നിമിഷവും ആഞ്ഞെങ്കിലും അതൊക്കെ ഈച്ച പരാജയപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടിരുന്നു.

ഒട്ടവിൽ ഈച്ചയുടെ ചലനം മന്ദഗതിയിലായി. അതു തളന്നെന്ന് തോന്നുന്നു. ഈച്ച താണ പറക്കാൻ തുടങ്ങി. അവസാനം അതു നാടവാഴിയുടെതലയ്ക്കുമുകളിൽ പററിപ്പറന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കഴുത്തിൽ വന്നിരിക്കുകയും ചെയ്തു. കിട്ടിയ അവസരം പാഴാക്കരുതെന്നു കരുതി ബുദ്ധിശാലിയായ നാടവാഴിയുടെ ഭാര്യ വാൾ പെട്ടെന്നു് ഉയർത്തി, ഈച്ചയുടെ നേരെ വീശി.

വിജയിച്ചതിലുള്ള നേരിയ മുരളിയോടെ ഈച്ച വീണ്ടും മേലോട്ടുയർന്നു എങ്ങോ വീണ്ടും അപ്രത്യക്ഷമായി.

വസ്ത്രം മാറ്റുമ്പോൾ ഞാൻ എന്റെ രാഷ്ട്രീയവും മാറ്റി വയ്ക്കും.

—മിത്തരാജ്,

പ്രബു പ്രസിഡൻ്റ്.

മിത്തരാജിന് ഇനി രാഗാസി വാദി വസ്ത്രം സമ്മാനമായി നൽകാ തീരിക്കട്ടെ.

ദുഃഖമായി നില്ക്കേണ്ട ചില പ്രശ്നങ്ങൾ വരുമ്പോൾ ഞാൻ പാറപോലെ ഉറച്ചുനിൽക്കും. എന്നെ ഇളക്കാൻ ആർക്കും കഴിയില്ല.

—ഫാറൂഖ് അബ്ദുള്ള,

കാശ്മീർ മുഖ്യമന്ത്രി.

ഇങ്ങനെയൊരു മഞ്ഞു പാറ തെക്കേ അറ്റത്തു

മുണ്ടു്. അതിന്റെപേര് അന്തോണിപ്പാറ എന്നാകുന്നു.

ഈ കൊല്ലംതന്നെ ആസ്ത്രാ നിയമസഭയിലേക്ക് തിരഞ്ഞെടുപ്പു നടത്തണമെന്ന് അവിടത്തെ ചില കോൺഗ്രസ്-ഫ്രണ്ട് നേതാക്കൾ ആ പാർട്ടിയുടെ ഹൈക്കമാൻഡിനോടു് ആവശ്യപ്പെട്ടു.

—പത്രവാർത്ത

എൻ. ടി. രാമറാവുവിന് എന്തുകൊണ്ടൊരു ഗവർണ്ണർ പദവി കൊടു

കൗമുദി ന്യൂസ് സർവീസ്

യാത്രയുടെ അവസാനം

(25-ാം പേജിൽനിന്നു തുടർച്ച)

ഒരു കട്ടികളെക്കുറിച്ചോർത്തു. അവർക്ക് കട്ടികളുണ്ടോ ഇല്ലയോ എന്നൊന്നും അയാൾക്ക് നിശ്ചയമുണ്ടായിരുന്നില്ല. അയാൾക്ക് അവരെക്കുറിച്ചുതന്നെ ഒന്നും നിശ്ചയമുണ്ടായിരുന്നില്ല. എങ്കിലും അയാളുടെ മനസ്സ് അവരുടെ കട്ടികളിലൂടെ പതറി നടന്നു. പക്ഷേ, ഒരു ഘട്ടത്തിൽ ഒരു നടുക്കുരേതാടെ അയാളോർത്തു: ഇല്ല, ഇവർക്ക് കട്ടികളുണ്ടായിരിക്കില്ല.

അയാൾ വെളിയിലേക്കു നോക്കിയിരുന്നു. പക്ഷേ, അയാൾ ഒന്നും കാണുന്നതായിരുന്നില്ല. അയാൾക്ക് നല്ല ക്ഷീണമുണ്ടായിരുന്നു. അയാളുടെ മനസ്സ് ക്ഷുബ്ധമായിരുന്നു. അയാൾ രാത്രി ഉറങ്ങിയിട്ടുണ്ടായിരുന്നില്ല. വളരെക്കാലംകൂടി അയാൾ വീട്ടിൽ വരുന്നതായിരുന്നു. അയാളുടെ അമ്മ മരണവും കാര്യം കിടക്കുകയായിരുന്നു. അമ്മയ്ക്കു ബോധമുണ്ടായിരുന്നില്ല. അമ്മ അയാളെ തിരിച്ചറിയുകയുണ്ടായില്ല. രാത്രി വളരെ

ക്കാൻ ഇവർ ആവശ്യപ്പെടുന്നില്ല!

അമേരിക്കക്കാർ പാകിസ്ഥാനുമായുള്ള അവരുടെ ബന്ധം ശക്തിപ്പെടുത്തുകയോണ്ടിരിക്കുന്നു. ഇന്ത്യയോടു സോവിയറ്റ്യൂണിയനുമായുള്ള ബന്ധവും ശക്തമാക്കിവരുന്നു.

—കെ. ആർ. സുന്ദരരാജൻ

ജേർണലിസ്റ്റ്.

അതിനാൽ ഇന്ത്യയുടെയും പാകിസ്ഥാന്റെയും ശക്തിവർദ്ധിക്കുന്നു.

അമേരിക്കയിൽ ഒരു രാഷ്ട്രീയബദൽ ഉണ്ടാക്കാൻ നടക്കുന്നത് ക്യാൻസറിന്റേതാണെന്ന് ഡബ്ല്യു.എസ്. ട്രിപ്പുവയ്ക്കാൻ ശ്രമിക്കുമ്പോലെയാണ്.

—ഷെർലി മക്ലെയ്ൻ.

അമേരിക്കയിലെ ചന്ദ്രശേഖർമാരുടെയും ശരദ് പവാർമാരുടെയും ഗതി!

പടിഞ്ഞാറുകാരുടെ മുമ്പ്

കൈകാര്യം ചെയ്യാൻ നമുക്കു ഇന്ന് ഒരു (വി. കെ.) കൃഷ്ണമേനോന്റെ ആവശ്യമില്ല. ആരെക്കൊണ്ടും പേടിപ്പിക്കാനാകാത്തവിധം പലതും നാം ചെയ്യവച്ചു കഴിഞ്ഞു.

അബു എബ്രഹാം കാർട്ടൂണിസ്റ്റ്

ഇനി അബു എബ്രഹാം മിനെപ്പിടിച്ച് അമേരിക്കയിൽ അംബാസിഡർ ആക്കേണ്ടുന്ന കാര്യമേയുള്ളൂ.

* * *

വാദിയും ഗാന്ധിത്തൊപ്പിയുമണിഞ്ഞാൽ ഒരു ദിവസം നേരം പുലരുമ്പോൾ രാഷ്ട്രീയനേതാവാകും എന്നാണ് അങ്ങേർ കരുതുന്നത്. വാളിനു മുർച്ചയുണ്ടാകാൻ രാകേണ്ടത് വെൽവെററ കഷ്ണിലല്ല, കല്ലിലാണ് എന്ന് അങ്ങേർ ഓർക്കണം.

—അക്ബർ അഹമ്മദ്,

സഞ്ചയ് വിചാരമഞ്ചം.

നേതാവു് രാജീവ് ഗാന്ധിയെപ്പറ്റി.

വാദിയും ഗാന്ധിത്തൊപ്പിയുമണിഞ്ഞു നടക്കുന്ന ഏതെങ്കിലുമൊരു പൈലറ്റിനെ അക്ബർ അഹമ്മദ് ഇത നാട്ടിൽ ചൂണ്ടിക്കാണിക്കാനാവുമോ?

ണ്ടു് വളരെനേരം...പക്ഷേ, 'പുലർച്ചെ' അയാൾ അവിടെനിന്നു പോയി. അയാൾ തന്നിച്ച്, ഓർമ്മകൾമാത്രം കൂട്ടുകാരായി, ഒരുകാലത്തു് എത്രയോ നടന്നിരുന്ന വഴിയിലൂടെ...

ഇടയ്ക്കുള്ള സ്റ്റേഷനുകളിൽ നില്പാതെ വണ്ടി വളരെവേഗം പൊയ്ക്കൊണ്ടിരുന്നു. വണ്ടിയുടെ വേഗത്തിനനുസരിച്ച് കമ്പാട്ട് മെൻ്റ് ആടിയുലയുന്നതായിരുന്നു. ചെറുപ്പക്കാർ ഉറക്കംകൂട്ടുകയായിരുന്നു. ഷട്ടറിലൂടെ വരുന്ന വെയിൽനാളങ്ങൾ അയാളുടെ മേൽ വീഴുന്നതായിരുന്നു.

ആ സ്ത്രീ തോന്നിപ്പോട്ടു് കുറേക്കൂടി പേന്നിരുന്നു. ഇപ്പോൾ അവരുടെ മേലായിരുന്നു വെയിൽ വീണിരുന്നത്. ഭർത്താവിന്റെ മുഖത്തേക്കു് ഉറങ്ങിക്കിടക്കുന്ന ഒരു കട്ടിയുടെ മുഖത്തേക്കെന്ന പോലെ അവർ സ്നേഹപൂർവ്വം നോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു...

അയാൾ എന്തോ ഓർത്തു് നെടുവീർപ്പിട്ടു.

ഇടയ്ക്കുള്ള സ്റ്റേഷനുകളിൽ നില്പാതെ വണ്ടി വളരെവേഗം പൊയ്ക്കൊണ്ടിരുന്നു.

കഥ ഇതുവരെ

കൊല്ലിനും കൊലയ്ക്കും അവകാശമുള്ള അധികാരികളുടെ താവളമായിരുന്നു, രാവുണ്ണിമേനോന്റെ. തെക്കേക്കുന്നത്തു് താവാട്ടു്. പക്ഷേ, ഗോപാലമേനോന്റെ കാലമായപ്പോൾ ആ താവാട്ടു് തകർന്നു.

കുഞ്ഞുക്കുട്ടിത്തമ്പുരാന്റെ പാപകുക്കാരൻ വൈത്തിപ്പുർ തെക്കേക്കുന്നത്തെ ശാരദാമ്മയ്ക്കു് സംബന്ധം തുടങ്ങി. കോവിലകത്തിന്റെ പിൻബലംകൊണ്ടു് പാട്ടുകാരെല്ലാം വരുതിക്കുവന്നു. ശാരദയ്ക്കു് മൂന്നു കട്ടികളായി. സരസ്വതി, സാവിത്രി എന്നീ ഇരട്ടകളും ഇളയകേശവനും. കേശവൻ തേവ്ഫേറും പരിക്ഷണം ക്ലാസിൽ പാസ്സായി. എട്ടുവർഷം കഴിഞ്ഞു വൈത്തി ഊർദ്ധ്വൻ വലിച്ചു.

വില്ലക്കാരൻ രാമൻനായരെ ശ്രീദേവിത്തമ്പുരാന്റെ കിടപ്പറയിൽക്കണ്ട കേശവമേനോൻ പൊട്ടിത്തെറിച്ചു. തമ്പുരാന്റെ കരണത്തൊന്നു പൊട്ടിച്ചു പിരിഞ്ഞ കേശവമേനോൻ കുഞ്ഞുക്കുട്ടിത്തമ്പുരാൻ, വലിയമ്മത്തമ്പുരാൻ കോവിലകത്തു് ജോലിവാങ്ങിക്കൊടുത്തു. ക്രമേണ മേനോൻ കളഞ്ചം മാനേജറായി.

ശ്രീദേവിത്തമ്പുരാൻ മേനോനെ ആളയച്ചുവരുത്തി. കാലം ഓന്നു ചെറുതായി പകുത്തോടെ രണ്ടുപേരും പരസ്പരം കുറുങ്ങലും ഏറ്റുപറഞ്ഞു. അന്ത്യംവരെ ബ്രഹ്മചരിയായിത്തന്നെ മേനോൻ ജീവിച്ചു.

ശ്രീദേവിത്തമ്പുരാൻ ധനക്കുടിശ്ശികയിൽ കേശവമേനോനോടു് തന്റെ മോഹം പറഞ്ഞു: 'പുനർജന്മനോടുത്തു് എന്നിക്കു കേന്ദ്രം ഓരോന്നായിട്ടു്' തമ്പുരാൻ തീർപ്പിട്ടു.

രാത്രിതന്നെ കേശവമേനോൻ നിത്യനിദ്രയിലാണു്. തെക്കേക്കുന്നത്തെ ഭരണം ഗോപാലമേനോന്റെ പിടിയിലായി.

തെക്കേക്കുന്നത്തെ കുടിയാനായിരുന്ന കോടാലിപ്പുരുവിന് ജോലി മരംവെട്ടു്. ഓരോ കൊച്ചുനാണി കരുതലുള്ളവരും. ഉള്ളതുകൊണ്ടു് സംരൂപമായ ജീവിതം. അമീൻ ഗോപാലമേനോൻ പരമുവിനെ സ്വന്തം റിക്ഷക്കാരനാക്കി. എന്നും പത്തുപത്തുനാഴികവലി. ഞ്ഞിൽ ഓടിക്കിട്ടുന്ന കാശാണു കൂലി. ചോരബലം കുറഞ്ഞു് ചുമച്ചു് രക്തം തുപ്പിയപ്പോൾ ഞ്ഞിലെ ഓട്ടം കുറച്ചു. കടുംബം പട്ടിണിയുടെ പിടിയിൽ.

അന്ന് രാവിലെ വണ്ടി എട്ടാക്കൻ നേരത്തു് പരമ മേനോനോടു കെഞ്ചി ഒരുദിവസം ഷീവുകൊടുക്കാൻ. തലേന്ന രാത്രി ഒരുപോള കണ്ണടക്കാൻ കഴിയാത്ത ചുമ. എങ്കിലും മേനോൻ അധി അനുവദിച്ചില്ല.

പിറ്റേന്നു തന്നെ കാക്കേണ്ടുന്ന പാഞ്ഞ പരമുവിന്റെ മുഖമടു് ഗോപാലമേനോൻ ആഞ്ഞടിച്ചു. സ്വബോധം നശിച്ച പരമു റിക്ഷയുടെ സീറ്റിനടിയിലെ കത്തി വലിച്ചെടുത്തു് മേനോനെ കത്തിമലർത്തി. ചോര ഒലിക്കുന്ന കത്തിയുമായി പൊലീസ് സ്റ്റേഷനിൽ ഹാജരായി.

ജീവപര്യന്തത്തിന് പരമ ശിക്ഷിക്കപ്പെട്ടു. കട്ടികളെ വളത്താൻ കൊച്ചുനാണി കൂലി വേല ചെയ്യാൻ പോയിത്തുടങ്ങി.

പരമദാരിദ്ര്യം സഹിക്കുമ്പോഴും കൊച്ചുനാണി തന്റെ ദേഹം ആരെക്കൊണ്ടും തൊടുവിട്ടിട്ടില്ല. അവളുടെ ശരീരത്തിനു കാവൽ

നിന്ന ചെത്തുകാരൻ രാമച്ചേട്ടനോടു് അവരും അപ്പം കാട്ടിത്തുടങ്ങി.

നാടാകെ മാറ്റുന്ന ക്ഷേത്രപ്രവേശന സമരം. അതിനെച്ചൊല്ലിയുള്ള തർക്കങ്ങൾ. പുതിയ കാലാവസ്ഥയിൽ പുതിയ പണക്കാരായരുന്നു. ഇതിനിടയിൽ ചെത്തുകാരൻ രാമച്ചേട്ടൻ കൊച്ചുനാണിയോടുടക്കുന്നു. ജീവപര്യന്തം തടവിനു വിധിക്കപ്പെട്ട പരമ ഇനി വരില്ലെന്ന് അവർ തീർച്ചയാക്കി. കൊച്ചുനാണിക്ക് ചെത്തുകാരൻ രാമച്ചേട്ടനിൽ മൂന്നു കട്ടികളുണ്ടായി. പരമ ജെലിലിരിക്കിടന്ന ഭട്ടേങ്ങിപ്പോകാൻ കൊച്ചുനാണി ആഗ്രഹിച്ചു. കാലം അവളുടെ വികാരങ്ങളെ പാടേ മാറ്റിയെടുത്തു. പക്ഷേ, പരമ ഒരനാൾ കൊച്ചുനാണിയെയും മക്കളെയും തേടിയെത്തി.

നാണിയുടെ അന്തിമണക്കാരനായ രാമച്ചേട്ടൻ അതോടെ വേവലായി. പരമുവിനെക്കണ്ടാൽ അയാൾ കൊല്ലുമെന്നു തീർച്ചയായിരുന്നു. എങ്കിലും പ്രതിക്ഷയ്ക്കു് വിരുദ്ധമായി പരമ അയാളെ സ്വീകരിക്കുകയോണുണ്ടായതു്.

അധികകാലം അതു നിണ്ടുപോയില്ല. തൊഴിലുമില്ലാത്ത പരമുവിനോടുള്ള ദേഷ്യം നാണി പതുക്കെ പ്രകടിപ്പിച്ചുതുടങ്ങി. അവസാനം ഒരുദിവസം വൈകിപ്പറന്ന പരമുവിനോടു് കൂറുള്ളു പുറത്തുകിടക്കാൻ അവൾ ആവശ്യപ്പെടുകയും ചെയ്തു.

ഗോപാലമേനോന്റെ മകൻ രാധാകൃഷ്ണനെ യാട്ടുകാരായാണു് പരമ കണ്ടുമുട്ടിയതു്. ജോലിതീർക്കി ഉട്ടുപ്പിന്റെ കൈപ്രക്ഷേപത്തിൽ പോയെങ്കിലും കൈയുപോയി ഇറങ്ങിപ്പോരണമെന്നു. അവസാനം തെക്കേക്കുന്നത്തു താവാട്ടിൽ ചെന്നു. അവിടെനിന്നും ഞ്ഞുകഴിച്ച് ഇറങ്ങുമ്പോൾ രാധാകൃഷ്ണനെ വീണ്ടും കണ്ടു. ആ കണ്ടുമുട്ടൽ പരമുവിനെ ആകെ തളർത്തി.

തുടർന്നു വായിക്കുക.

നോവൽ ഇരുപത്തൊന്നു്

കെട്ടിപ്പിടിച്ച് ഉമ്മവച്ചു. എടുത്തു പൊക്കി നിലത്തുനിറുത്തി.

"എടോ പരമച്ചോനേ" അങ്കമാലിക്കാരൻ പുനസ്സമാഗമത്തിന്റെ ലഹരിയിൽ. "താൻ തൊലഞ്ഞുപോയെന്നോടോ നമ്മെല്ലാം കരുതിതു്."

"പത്തുപത്തു അന്തോണിച്ചോട്ടാ" പരമ നെടുവീർപ്പിട്ടു. "ആ ജേലിപ്പട്ടു് എല്ലാം ഒടുങ്ങിത്തന്നെങ്കി."

പരമുവിന്റെ മുഖഭാവം ശ്രദ്ധിച്ചുതപ്പോൾ. എന്തോ പത്തിക്കേടുണ്ടെന്ന് അന്തോണിക്കു ബോദ്ധ്യമായി.

ആദ്യം തോന്നിയ ഉന്മേഷമെല്ലാം തണുത്തു.

"എന്നാ പാറീടോ?" അയാൾ തിറക്കി.

"എല്ലാം പായാം" പരമ പറഞ്ഞു. "പാടോ നമക്കു് വീട്ടിട്ടുപോവാം" അന്തോണി ക്ഷണിച്ചു. "നമക്കിന്ന് മെന്

യായിട്ടൊന്നു മിനുങ്ങണം. എത്ര കാലം കൂടി കണ്ടതാ."

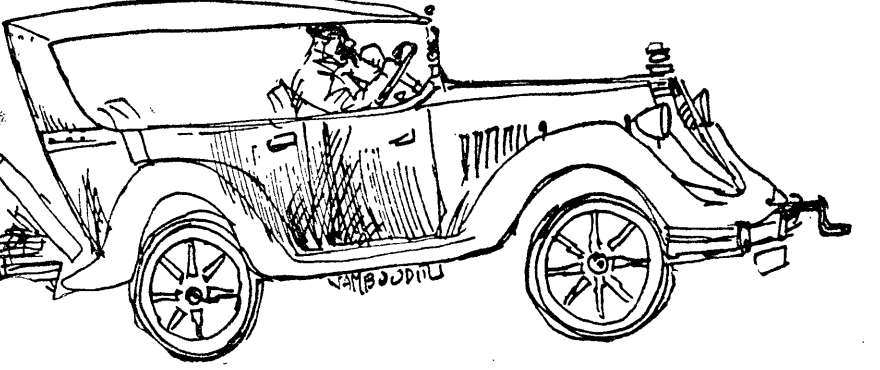
അന്തോണിയുടെ കാർ കാലഹരണപ്പെട്ട മോഡൽ. അതോടുന്നതു് അന്തോണിയുടെ മനോഹര്യം ഒന്നുകൊണ്ടു മാത്രം. അതിന്റെ ഇരുമ്പുകേട്ടാൽ ആളുകളെല്ലാം ഓടിമാറ്റം, അവർ വിളിച്ചുകൂകും:

"ദേ വരണേടാ കെട്ടുവള്ളം." അന്തോണി ചിരിക്കും. കെട്ടുവള്ളത്തിന്റെ മുൻസീറ്റിൽ പരമ

വിനെ ഇരുത്തി, സുരർഗ്ഗം പിടിക്കുന്നതു് അന്തോണിതന്നെ.

കാറിൽ കയറുന്നതു് ജീവിതത്തിൽ ആദ്യമായി. ആടിയും ഉലഞ്ഞും ഞര

എം. എം. മേനോൻ

ങ്ങിയും മുളിയും അന്തോണിയുടെ ജാംബുവാൻ മോഡൽ കാർ മുന്നോട്ടു നീങ്ങിയപ്പോൾ പരമ തൽക്കാലത്തേക്ക് എല്ലാ ഭവങ്ങളും വിസ്ഫുരിച്ചു.

“അന്തോണിയേട്ടൻ ആളുകൊള്ളാമല്ലോ” അയാൾ അഭിനയിച്ചു. “പക്ഷേ കി എന്നാ എന്ത്?”

“താനെന്നാ കരുതീടോ ചോനെ?” അന്തോണിയുടെ നർമ്മബോധമുണർന്നു. “എറോപ്പേനിന്റെ എഞ്ചനാ ഇതി ഫിററുചെയ്തിരിക്കണം.”

“ഇക്കണക്കിന് അന്തോണിയേട്ടൻ ഏറോപ്പേനും മേടിക്കും” പരമവിൻ ഉറപ്പായിരുന്നു.

“എടോ പരമച്ചോനെ” അങ്കമാലിക്കാൻ വിളിച്ചു. “കർത്താവിന്റെ കൃപയെങ്കിലും ഞാനൊന്നു വെലയും. താൻ കണ്ടോ?”

അതു ശരിയാണെന്ന് പരമവിനും തോന്നി, അന്തോണിയുടെ ബംഗളാവിനു മുമ്പിൽ കാറുചെന്നു നിന്നപ്പോൾ.

“എടീ മേഴ്സിക്ക്കോച്ചേ” കാളിങ് ബെല്ലിന്റെ ശബ്ദത്തോടൊപ്പം അങ്കമാലിക്കാന്റെ വിളിയും, “ഇതാരാന്നു നോക്കിക്കൊ.”

വാതിൽപ്പാളികൾ മലർക്കെ തുറന്ന മേഴ്സി പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടു. പഴയ ചെറിയൊരു പെണ്ണിന്റെ സ്ഥാനത്തു പ്രൗഢയായ സ്ത്രീ.

“വാടോ, ഈ സോഫേലോട്ടിരി” പരമവിന്റെ കൈ പിടിച്ചു അന്തോണി അകത്തേക്കു കയറി.

“എടീ മേഴ്സിക്ക്കോച്ചേ” അയാൾ ഭാര്യയുടെ നേരെ തിരിഞ്ഞു. “നീ ഇയാളെ അറിയോന്നു നോക്കിക്കൊ.”

പന്തംകണ്ട പെരുച്ചാഴിയെപ്പോലെ മിഴിച്ചു നിൽക്കുന്ന പരമ. മേഴ്സി നോക്കി. കണ്ടുമാത്രം രൂപം. അവൾ ഓർമ്മയിൽ പരതി. ഈ മനുഷ്യനെ ഓർമ്മ തോന്നുന്നില്ലല്ലോ.

“അപ്പോ നീ തൊററു?” അന്തോണി ചിരിച്ചു. “ഈ സോഫേലോട്ടിരിയോ” ബലമായി പരമവിനെ പിടിച്ചു അയാൾ സോഫയിലിരുത്തി.

“എടീ മേഴ്സിക്ക്കോച്ചേ” അന്തോണി വിളിച്ചു. എടീ, ആ നരകാസുരനെക്കൊന്നു ജീവപര്യന്തം പോയ പരമച്ചോനെ നീ മറന്നോ?”

“മാതാവേ” മേഴ്സിക്ക് ഓർമ്മ വന്നതപ്പോൾ. “ഇന്നലെക്കൂടി നമ്മാ ഇവടെ പരമച്ചോന്റെ കാര്യം പറഞ്ഞോ?”

“ഇപ്പോ നിനക്കോർമ്മവന്നു” അങ്കമാലിക്കാൻ പറഞ്ഞു. “നീ വെക്കും ഒന്നു മിനുങ്ങാനൊള്ളു വട്ടോല്ലാം തയ്യാറാകും”

“പരമച്ചേട്ടൻ എന്നാ വന്നതു?” മേഴ്സി വിശേഷം തിരക്കി. “ചോത്തിക്കും മക്കക്കും സുകാദാണോ?”

“വന്നട്ടു ഇമ്മിണി നാളായി” പരമ ചിരിച്ചു. “എല്ലാർക്കും പരമസുക..”

“നീ അകത്തോട്ടു ചെല്ലെടീ പോക്കേ” അന്തോണി അക്ഷമമായി. “വെക്കോ വട്ടെ.”

മേഴ്സി അകത്തേക്കു പോയപ്പോൾ അയാൾ പരമവിന്റെ നേരെ തിരിഞ്ഞു:

“പറോടോ. താനെന്നാ ഒളിച്ചുകൂടി ക്കണെ?”

പരമവിന്റെ തൊണ്ട ഇടറി:

“ജേലാത്തന്ന അന്തോണിയേട്ടാ ഇതി മേടോ.”

ഉണരുമ്പോൾ പൊരിവെയിലത്തു. വരാന്തയിൽ.

ഒരുപക്ഷേ, വെയിലിന്റെ ചുടേറു ഉണർന്നതാവാം.

കുറുപ്പിടിച്ച ഓട്ടുഗാസിൽ തണുത്ത കട്ടൻ കാപ്പിയുമായി ഓമന:

“അച്ചാ, കാപ്പി.”

“വേണ്ട മോളേ.”

തലയ്ക്കു വല്ലാത്ത ഘനം. ശരീരം മുഴുവൻ വേദന. എല്ലാം മുളളും നറുങ്ങിയതു പോലെ.

പെട്ടെന്ന് തലേരാത്രി ഓർമ്മവന്നു. മാധവിയുടെ സൽക്കാരം. കൊച്ചുനാണിയുടെ ആട്ടം തുപ്പം.

അമീൻ കൊച്ചുതമ്പുരാണോടുള്ള കലി അടങ്ങിയിരുന്നില്ല, കത്തിക്കൊന്നിട്ടും. ഒട്ടങ്ങാത്ത പക. ജയിലിൽവെച്ചു ഒരു നൂറുവട്ടം ഓർത്തിരുന്നു. അപ്പോഴെല്ലാം ശപിക്കും: ദ്രോഹി...നീ എന്റെ ജന്മപാഴാക്കി.

ജീവപര്യന്തം കഴിഞ്ഞെത്തി രണ്ടു മൂന്നാഴ്ചയായിക്കൊണ്ടും. നീണ്ടുമെലിഞ്ഞ ഒരു ചെറുപ്പക്കാരൻ വഴിയരികിൽ തടുത്തു നിറുത്തി കശലം ചോദിച്ചു:

“പരമച്ചോൻ എന്നാ വന്നതു?”

എന്തുകൊണ്ടോ ആ ചോദ്യം രസിച്ചില്ല. ഇഴുർപ്പിയോടെ മറുപടി നൽകി:

“രണ്ടുമൂന്നാഴ്ചയായി..”

അപ്പോൾ അടുത്തചോദ്യം:

“സുഖാണോ?”

ഭക്ഷ്യം വന്നു. മറുപടിക്കു ഒട്ടും മയമുണ്ടായിരുന്നില്ല

“ഒരുവം സഹായിച്ചു” ഒരു സൂക്ഷ്മ ടൂലു..”

നീണ്ടുമെലിഞ്ഞ ആ ചെറുപ്പക്കാരൻ ചിരിച്ചു. അയാൾ ചോദിച്ചു:

“പരമച്ചോൻ എന്നെ മനസ്സിലാക്കോ?”

ഇതൊരു വയ്യാവേലി, നാട്ടിലെ എല്ലാ എമ്പോക്കികളേയും ഞാൻ അറിയണമെന്നുണ്ടോ?

“അറിയണോന്നില്ല.” പ്രതിഷേധം. ആ മറുപടിയിലൊതുക്കി. നീണ്ടുമെലിഞ്ഞ ആ ചെറുപ്പക്കാരൻ അപ്പോഴും ചിരിച്ചു.

“ഗോപാലമേനോന്റെ മോനാ.” അയാൾ പറഞ്ഞു. “രാധാകൃഷ്ണൻ.”

ചുളി. കത്തിയുടെ വായ്ത്തലയേക്കാൾ മുർച്ചയുള്ള ചിരി. അതിൽത്തട്ടി നാവു പിഴുതുവീണു. അപ്പോൾ ഉള്ളിൽ ഭക്ഷ്യം പതഞ്ഞുപൊങ്ങി.

ഉത്തരം മുട്ടിയാൽ കൊഞ്ഞനം. കാക്കി ചു തുപ്പിയിട്ടു വെട്ടിത്തിരിഞ്ഞു നടന്നു. കൊല്ലമൊടാ, കൊല്ലം. ഇനിയും. നിന്റെ നന്മയെ. ചത്തുപോയ ആ പിഴയാളിയെ.

തീരാത്തകലി. ഒട്ടങ്ങാത്ത പക. കൂടെ ഉണ്ടായിരുന്ന രാമൻകുട്ടിക്കു വല്ലാതായി.

“പുളളെല്ലൊ. നല്ലൊരാ” ക്ഷമാപണമെന്നപോലെ അയാൾ പറഞ്ഞു: “നല്ല തങ്കപ്പെട്ട സൊബാവാ. പ്രത്യേകിച്ചു. ഈ കൊച്ചപ്പന്റാന്റെ.”

പരമവിനു ശുണ്ഠിവന്നു. രാമൻകുട്ടിയുടെ നേരെ അയാൾ ചാടി.

“എന്നാ താൻ തലേക്കേററി വെയ.”

അമീൻ കൊച്ചുതമ്പുരാൻ ജീവപര്യന്തത്തിൽനിന്നും മോചനം കൊടുത്തപ്പോൾ ആ കുട്ടികളെ ഓർത്തില്ല. ഓർക്കുന്നതിനപ്പോൾ. ആദ്യമായി മനഃസാക്ഷിക്കത്തു. പശ്ചാത്താപത്തിന്റെ ഭാരം.

മെ...മെ...ഞാനിങ്ങിനെ തൊട്ടാവാടി ആയിക്കൂട. പരമ മെല്ലെ എഴുന്നേറ്റു. നീണ്ടുമെലിഞ്ഞ രാധാകൃഷ്ണൻ കൊച്ചുതമ്പുരാന്റെ സൗമ്യമായ ചിരിയുടെ ശബ്ദം കാതുകളിൽ.

അയാൾ ഞെട്ടി. തലവെക്കുന്നു. സൗമ്യമായ ആ ചിരിക്ക് ഇത്ര ഭീകരമായ മുഴക്കമോ? ചെകിടക്കണ്ണ.

ചെവികൾ രണ്ടും പൊത്തിപ്പിടിച്ചു അയാൾ മുററത്തേക്കിറങ്ങി. വേച്ചുവേച്ചു കിണററിൻകരയിലേക്കു. ഒരുപാളു വെള്ളംകോരി വായും മുഖവും കഴുകി.

ചിരിയുടെ ശബ്ദം നേർത്തുനേർത്തു ഇല്ലാതാവുന്നു. അപ്പോൾ മരൊറാശു ശല്യം. ചെവികളിൽ ഒരു മുളൽ. വണ്ടു മുളന്നതുപോലെ. തലയ്ക്കുള്ളിൽ ഒരിരമ്പം.

പഴുത്ത ഒരു മാവില എടുത്തു പല്ലു തേച്ചു. നാവുവടിപ്പോൾ ഓക്കാനം. കറേ കയ്പുനീർ ചർദ്ദിച്ചു.

വീണ്ടും ഒരുപാളു വെള്ളം വലിച്ചുകയറിയിരുന്ന നന്നെ വിഷമിച്ചു. ഒരിക്കൽ കൂടി വായുകഴുകി, അവശേഷിച്ചു വെള്ളം ഒറ്റവലിക്കു അകത്തു.

മർദ്ദിച്ചുപോയപ്പോൾ തളർച്ച. എങ്കിലും വലിയൊരാശാസം. തലയുടെ ഭാരം നീങ്ങി. പണ്ടുമുളൽ മാറിക്കിട്ടി. ചിരിയുടെ ശബ്ദവും കേൾക്കുന്നില്ല.

ഉടുത്തിരുന്ന മുണ്ടഴിച്ചു കടഞ്ഞുടുത്തു. തിരിച്ചുവന്നു തോൽത്തത്തു മുഖംതുടച്ചു. ഇറങ്ങി നടക്കാൻ തുടങ്ങുമ്പോൾ ഓമന മുമ്പിൽ:

“അച്ചനെവിടത്തോട്ടാ?”

“ഒന്നിത്രം വരെ മോളേ” എങ്ങോട്ടു പോകണെന്നു പരമവിനുതന്നെ രൂപമില്ല:

“രാജപ്രമുദൻ കെറിച്ചാണല്ലോ” കൊച്ചുനാണി പച്ചിച്ചു. “കട്ടൻകാപ്പിം കഞ്ഞി. മോന്താതാണല്ലോ എഴുന്നള്ളത്തു.”

വഴിയരികിലെത്തി അല്പസമയം ശങ്കിച്ചു നിന്നു. ഇരുനൂതന്ന സുഖിച്ച നാളുകൾക്കു സലാം. ഇനി ജലപാനം ചെയ്യുന്നത് അദ്ധ്വാനിച്ചിട്ടു.

നേരെ ഇടുപ്പുമാപ്പിളയുടെ കൊപ്രക്കുളത്തിലേക്കു നടന്നു.

അയിത്തക്കാരെ അമ്പലത്തിൽ കയറ്റുന്നതു ചെറുത്തു നിന്നെന്നതു നേരം. പക്ഷേ, പരിവർത്തനത്തിന്റെ പടഹദ്ധാനികൾ മുഴങ്ങുന്നു. ആ മുഴക്കം വലിയ മനസ്സിലെ വലിയതിരുമേനിയുടെ കാതു കളിലും. പുതുതായി രാജാധികാരം കിട്ടിയ കറുത്ത ധാരകൾ വോട്ടുപെട്ടിയിൽ കണ്ണുനട്ടു എന്തെല്ലാമോ കോപ്രായങ്ങൾ കാട്ടിക്കൂട്ടാൻ തുടങ്ങുന്നതിന്റെ ഗന്ധം തിരുമേനിക്കു.

കാര്യസ്ഥനെ വിളിച്ചു വലിയ തിരുമേനി തിരക്കി:

“എടോ ഇടുപ്പേ. കടികെടപ്പുകാരും വാരക്കാരും പാട്ടക്കാലായി ശ്ലീ ആളുകളില്ലെ നമക്കു?”

“ഒണ്ടേ” ഇടുപ്പു പറഞ്ഞു.

“ശ്ലീണ്ടാവാ, ലെ?” അവരുടെ സംഖ്യം തിരുമേനിക്കു നിശ്ചയമില്ല. “ഒമ്പതു, അറുപതു?”

“അതീ കൂടുതലുണ്ടാവുന്നാ അടിയത്തിന്റെ മനക്കണക്കു” കാര്യസ്ഥനും കൃത്യമായി കണക്കുറഞ്ഞുകൂട.

“ഒരു കാര്യം ചെയ്യാ” തിരുമേനി നിർദ്ദേശിച്ചു. “ആവശ്യക്കാർക്കു തീറ്റ കൊടുക്കാ. നാട്ടനപ്പു എത്രയാച്ചാ അതിലല്ല താഴ്ത്തി.”

“അതു വേണോ തിരുമേനി?” ഇടുപ്പു തല ചൊറിഞ്ഞു. “ഇന്നാട്ടി ആകെക്കൂടി ഒരു വലു ജന്മിയാ...”

“പോട്ടോ” ജന്മിത്വം നഷ്ടപ്പെടുന്നതിൽ വലിയ തിരുമേനിക്കു കണ്ണിതമിറ്റു. “തീരെ ഗതീലയാത്ത കടികെടപ്പുകാരെ പരമ്പിന്റെ ഒരു മുലയ്ക്കു മാറി പതിപ്പുത്തുസെൻറിന്റെ തീറവകാശം കൊടുത്തു വേലി കെടാ. മനസ്സിലാ വണ്ടോ?”

“റാൻ.”

പിറേറന്ന മുതൽ മുക്തിയാറുള്ള കാര്യസ്ഥന്റെ വീട്ടുപടിക്കൽ കടികിടപ്പുകാരും കേയും പാട്ടക്കാരുടേയും നീണ്ടനിര. പറഞ്ഞു തെറിയവർ പരാതിയുമായി സാക്ഷാൽ വലിയ തിരുമേനിയുടെ തിരുമുമ്പിൽ.

“അപ്പോ നിങ്ങളു പറയണതു ഇടുപ്പു നമ്മളെ പററിക്കുന്നാ?” വലിയ തിരുമേനി ഉച്ചത്തിൽ ചിരിച്ചു. “നമക്കു നല്ല നിശ്ശ്യാണം. ആ ഏഴുൻ നമ്മളെ പററിക്കണം. പക്ഷേ...”

തിരുമേനി ഒരു സത്യം തുറന്നുപറഞ്ഞു: “ഇതെല്ലാം ഒരുട്ടം പററിക്കലോ.”

തിരുമേനിയുടെ വിശ്ലിപ്പിരി. ആ വാക്കുകളുടെ പൊരുൾ അവർക്കു മനസ്സിലായില്ല.

സ്ഥലവിസ്തീർണ്ണം കുറയുന്നതനുസരിച്ച് ബാങ്കുകളിൽ വർദ്ധന, വലിയ തിരുമേനിയുടേയും ഇടുപ്പിന്റെയും. ഇടുപ്പിനു കൂടുതലായി ഒരു കടവയർ, കൊപ്രക്കുളം, വിസ്തൃതമായ പാടശേഖരങ്ങൾ.

എല്ലാംകൂടി നോക്കിഎടുക്കാൻ ബുദ്ധിമുട്ടായപ്പോൾ ഇടുപ്പു തലചൊറിഞ്ഞു വലിയ തിരുമേനിയുടെ മുമ്പിൽ.

“അടിയത്തിനു പാങ്ങുകേടായി..” അയാൾ പറഞ്ഞു. “മനസ്സു ചെല്ലണേടത്തു ശരീരം എത്തണില്ല..”

“അതായതു കാര്യസ്ഥസ്ഥാനം ഒഴിയണംനായിരിക്കും?” തിരുമേനിക്കു ക്ഷണം പിടികിട്ടി. “ആയ്ക്കാ. ഒരു വിരോധോല്പ, ഇനീപ്പോ എന്തു നോക്കിടുക്കാനാ, അല്ലെ?”

ഇടുപ്പു ചിരിച്ചു.

“അങ്ങനെയൊട്ടോ ഇടുപ്പേ..” തിരുമേനി കലുങ്ങിപ്പിരിച്ചു. “ഇനീപ്പോ ഈ കാര്യസ്ഥ സ്ഥാനം തനിക്കൊരു പോക്കുണ്ടേക്കാം.”

വയസ്സായിട്ടും വലിയ തിരുമേനിയുടെ നർമ്മബോധത്തിന് ഒരു കുറവുമില്ല.

“ഇപ്പോൾ നമ്മളേക്കാൾ വലുജന്മിതാനാണല്ലോ?”

വലിയ തിരുമേനി ചിരിച്ചുവശംകെട്ടു. ആ ഇടുപ്പു മുതലാളിയുടെ കൊപ്രക്കുളത്തിൽ.

“എന്താടോ പരമച്ചോനെ?” ഇടുപ്പു ലോഹ്യം പറഞ്ഞു: “താൻ വന്നെന്നറിഞ്ഞു.”

“ചമ്മാണ്ടു മൊതലാളി” തോൽത്തത്തു പരമ കൈത്തണ്ടയിലിട്ടു:

“നല്ല കാലാണോടോ?” ഇടുപ്പു ചിരിച്ചു.

“കാലത്തിനൊന്നും ഒരു മോശോലു മൊതലാളി..”

“പിന്നെ?”

“നമക്കു വേലം പണിമില്ല.”

“തനിക്കാരാണോ പണിതരാ?” മുതലാളി ചോദിച്ചു. “എപ്പോ കത്തിക്കൊല്ലണെന്നറിയോ? എല്ലാർക്കുലെയു പ്രാണയോ?”

പരമവിന്റെ മുഖം ഇരുണ്ടു. അല്പനേരം ചുറ്റിപ്പറ്റി നിന്നിട്ടു അയാൾ യാത്ര ചോദിച്ചു:

“എന്നാ...എറങ്ങട്ടെ മൊതലാളി?”

“ആട്ടെ” മുതലാളി പറഞ്ഞു. “വല്ല ഇങ്ങേങ്കി അറിക്കാം.”

അറിയിക്കണതു തന്റെ മരിപ്പു. ആ തിരുമേനിയെ പററിച്ചെടുത്ത കാശിന്റെ കൊഴുപ്പല്ലെ തനിക്കു?

ഹൂ...

ശരീരവും മനസ്സും തളർന്നു മടങ്ങുമ്പോൾ തെക്കേക്കുന്നത്തു തറവാട്ടിന്റെ പടിപ്പുരയ്ക്കു മുന്നിൽ കൊച്ചുതമ്പുരാട്ടി.

പരസ്പരം കണ്ടു. കണ്ണുകൾ തമ്മിലിടഞ്ഞു.

പരമവിന്റെ ശിരസ്സു കനീഞ്ഞു. കൊച്ചുതമ്പുരാട്ടിയുടെ ഭീർഘനിശാസം. കണ്ണുകളിൽനിന്നും രണ്ടിററു കണ്ണുനീർ.

“പരമച്ചോൻ അറിയോ?”

പരമ നിന്നു ഭഹിച്ചു.

“കഴിഞ്ഞതെല്ലാം കഴിഞ്ഞു പരമച്ചോ (ശേഷം 35-ാം പേജിൽ)

ആശാന്റെ കാലഘട്ടത്തിൽവേറെയും ചില പ്രധാന സംഭവങ്ങളുമായി. 1918-ലെ പൗരാവകാശ പ്രക്ഷോഭം, ഇന്ത്യൻ നാഷണൽ കോൺഗ്രസ് പ്രവർത്തനം, ക്ഷേത്രപ്രവേശനവാദം ഇവ എടുത്തുപറയാവുന്ന സംഗതികളാണ്. സർക്കാർ സർവ്വീസിലും, പ്രതിനിധി സഭകളിലും സമുദായനീതി നടപ്പിലാക്കുന്നതിനുവേണ്ടിയുള്ളതായിരുന്നു പൗരാവകാശ പ്രക്ഷോഭം. ഇതിനു നേതൃത്വം നൽകിയത് ക്രിസ്ത്യാനികളായിരുന്നു. ടി. കെ. മാധവൻ മറ്റു ഈഴവ നേതാക്കളാൽ ആ പ്രക്ഷോഭത്തിൽ പങ്കെടുത്തു.

1919-ൽ ഗാന്ധിജി നേതൃത്വമേറ്റെടുത്തതിനെത്തുടർന്ന് തിരുവിതാംകൂറിലും കോൺഗ്രസ് പ്രവർത്തനമാരംഭിച്ചു. പക്ഷേ

കാരണമായിത്തീർന്നിരുന്നു. തന്റെ ക്ഷേത്രപ്രവേശനവാദത്തിന് കോൺഗ്രസ്സുകാരുടെ അനുമതിയും സഹകരണവും തേടി യപ്പോഴാണ് കോൺഗ്രസ്സാദർശത്തിന്റെ ഉള്ളുകള്ളി അദ്ദേഹത്തിന് മനസ്സിലായത്. കോൺഗ്രസ്സുകാരുടെ 'ശുദ്ധശ്രീയവാദം' വും മാധവന്റെ ക്ഷേത്രപ്രവേശനവാദവും മുഖത്തോടുമുഖം നോക്കി ന്സംഭിച്ചു നിന്നു പോയി. പക്ഷേ, ആ ദേശാഭിമാനി നിരാശനായി പിൻതിരിഞ്ഞില്ല. അദ്ദേഹം മഹാത്മജിയെ കണ്ടു സംസാരിച്ചു. മഹാത്മാവ് ക്ഷേത്രപ്രവേശനവാദത്തെ അനുകൂലിച്ചു. തുടന്ന് കോൺഗ്രസ്സിന്റെ പിന്തുണ നേടുവാൻ മാധവൻ കഴിഞ്ഞു. അതിന്റെ ഫലമായിട്ടാണ് വൈക്കം സത്യഗ്രഹമുണ്ടായത്. അപ്പോഴത്തേക്കും

ആശാൻ കല്പിച്ചിരുന്നില്ല. ഈഴവർക്ക് സ്വന്തമായി ക്ഷേത്രങ്ങളുണ്ടല്ലോ. തല്ലാലം അവിടെ ആരാധന നടത്തിയാൽ മതിയെന്നായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ അഭിപ്രായം. ആശാൻ മുൻഗണന നൽകിയത് സഞ്ചാരസ്വാതന്ത്ര്യം, വിദ്യാഭ്യാസ പുരോഗതി, സർക്കാർ സർവ്വീസിൽ പ്രവേശനം, രാഷ്ട്രീയമായി കാരത്തിൽ പങ്കു എന്നിവയായിരുന്നു. ക്ഷേത്രപ്രവേശന പ്രക്ഷോഭം, കാതലായ ഈഴവകാര്യങ്ങളിൽ നിന്ന് ശുദ്ധ വ്യതിചലിപ്പിക്കുവാനേ ഉപകരിക്കൂ എന്നും അദ്ദേഹം വിശ്വസിച്ചിരുന്നു.

ടി. കെ. മാധവൻ ക്ഷേത്രപ്രവേശനവാദവുമായി മുഖോട്ടുപോയി. അദ്ദേഹം കോൺഗ്രസ്സുകാരെ കൂട്ടുപിടിച്ചത്, വൈക്കം സത്യഗ്രഹത്തിന് പുറപ്പെട്ടത്, അതുവരെ താനുംപ്പെട്ടു പ്രവർത്തിച്ചിരുന്ന എസ്. എൻ. ഡി. പി. യോഗത്തെ മറികടന്നുകൊണ്ടാണ്. സത്യഗ്രഹപ്രവരണ കോലാഹലങ്ങൾക്കിടയിൽ മാധവന്റെ പോക്കിനെപ്പറ്റി പരസ്യമായ വിമർശനങ്ങളുണ്ടായി. സമുദായപക്ഷത്തു നിന്നും ഉണ്ടായില്ല. എന്നാൽ സത്യഗ്രഹം അവസാനിച്ചതോടുകൂടി ഈ അവസ്ഥയ്ക്കു മാറ്റം വന്നു. ക്ഷേത്രപ്രവേശനവാദവുമായി മുഖോട്ടുപോയ മാധവൻ ക്ഷേത്രോപരിലെ സഞ്ചാരസ്വാതന്ത്ര്യം പോലും നേടാതെയാണ് മടങ്ങിവന്നത്. ഇതിന്റെ ഫലമായി ഈഴവയുവാക്കൾക്കിടയിൽ ഹിന്ദുമതവിരോധവും, നിരീശ്വരവാദവും മറ്റും തലപൊക്കി. 'സ്വതന്ത്രസമുദായം' എന്ന ആശയം രൂപംകൊണ്ടുതുടങ്ങിയത് അക്കാലത്താണ്.

ബുദ്ധിമാനായ ടി. കെ. ജി. ഈ മാറ്റത്തിന്റെ അർത്ഥം ശരിക്കും മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിഞ്ഞു. ഈഴവസമുദായത്തിന്റെ പിൻതുണയില്ലെങ്കിൽ താൻ ആരുമല്ലെന്ന് അദ്ദേഹത്തിന് ധീരമായിരുന്നു. ആശാനെ എതിർക്കുകയും, ക്ഷേത്രപ്രവേശനവാദം ഉയർത്തിപ്പിടിക്കുകയും ചെയ്തുകൊണ്ടാണ് അദ്ദേഹം ഈഴവയുവാക്കളുടെ ആരാധനേതാവായിത്തീർന്നത്. ആ നേതൃത്വം തന്റെ കൈകളിൽനിന്നു വഴുതിപ്പോകുന്നതായി അദ്ദേഹം കണ്ടു. രാഷ്ട്രീയതന്ത്രജ്ഞനായ ടി. കെ. പിന്നെ ഒട്ടും താമസിയാതെ പഴയ പൗരാവകാശ പ്രക്ഷോഭം തുടർത്തി. പക്ഷേ, മരിക്കുന്നതുവരെ ആ ദേശാഭിമാനി മുഴുവൻ ശുദ്ധയും കേന്ദ്രീകരിച്ചത് ഈഴവർക്കു സർക്കാർ സർവ്വീസിൽ ജനസംഖ്യാനുപാതികമായ പ്രാതിനിധ്യം കരസ്ഥമാക്കുന്നതിലായിരുന്നു. ആയിടത്തുതന്നെ അദ്ദേഹം എസ്. എൻ. ഡി. പി. യോഗത്തിന്റെ സംഘടനാസെക്രട്ടറിസ്ഥാനം ഏറ്റെടുത്തു യോഗത്തെ ശക്തിപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തു. കോൺഗ്രസ്സുകാരനായ മാധവൻ സമുദായവാദിയായതിനെപ്പറ്റി ദേശീയവാദികളിൽനിന്ന് ആക്ഷേപമുണ്ടായി. പക്ഷേ, അദ്ദേഹം അതു വകവെച്ചില്ല. ചരിത്രം തന്നിലേർപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടു താൻ നിർവ്വഹിക്കാലിക കർത്തവ്യം താൻ നിർവ്വഹിക്കുകയാണെന്നും, അതുകഴിഞ്ഞിട്ട് 'ശുദ്ധദേശീയം' എടുത്തുകൊള്ളാമെന്നുമായിരുന്നു വിമർശകർക്കു് അദ്ദേഹം നൽകിയ മറുപടി.

1930-ൽ ടി. കെ. മാധവൻ അക്കാലം ചരമം പ്രാപിച്ചു. ഈഴവസമുദായത്തെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ആ മരണം തീരാന്മുമ്പായിരുന്നു. അദ്ദേഹം ജീവിച്ചിരുന്നെങ്കിൽ നിവർത്തനപ്രക്ഷോഭത്തെ നയിക്കുന്നതു മറ്റൊരുമായിരിക്കാനിടയില്ല. വൈക്കം സത്യഗ്രഹസമാപനത്തിനുശേഷമുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രവർത്തനം ഈ നിഗമനത്തിലേക്കാണ് വിരൽ ചൂണ്ടുന്നത്.

നിവർത്തനക്കാർ കോൺഗ്രസ്സിനെ കൂട്ടു പിടിച്ചില്ല. നേരേമറിച്ച് ബ്രിട്ടീഷ് ഗവൺമെന്റിന്റെ സഹായം തേടുകയും ചെയ്തു. മാധവൻ ഇതിനെ അനുകൂലിക്കുകയായിരുന്നോ എന്നു സംശയിച്ചേക്കാം. സംശയമൊന്നും വേണ്ട, അദ്ദേഹവും ബ്രിട്ടീഷ് മേൽക്കോയ്മയുടെ സഹായം തേടുകയായിരുന്നു. തിരുവിതാംകൂറിലെ ഹിന്ദുസർക്കാരിനേക്കാൾ നീതിബോധമുള്ളത് ഇംഗ്ലീഷുകാരുടെ സർക്കാരിനാണെന്ന് അദ്ദേഹം വിശ്വസിച്ചിരുന്നതായി കരുതുന്നതിൽ തെറ്റില്ല. ഈഴവരുടെ രാഷ്ട്രീയവും മതപരവും സാമുദായികവുമായ സങ്കടങ്ങളെയെല്ലാം ക്രോഡീകരിച്ച് വൈസ്രോയിക്ക് ഒരു മെമ്മോറിയൽ സമർപ്പിക്കുന്നതിന് മുൻകൈയെടുത്തത് ടി. കെ. ആയിരുന്നു. അതുകാലിനും പേർ പെട്ടിട്ട് ആ മെമ്മോറിയൽ തയ്യാറാക്കി സമർപ്പിക്കുന്നതിന് അദ്ദേഹം വളരെ ക്ലേശങ്ങൾ സഹിച്ചു. വൈസ്രോയി ഇൻവിൻപ്രട്ട് 1929-ഓട്ടിൽ തിരുവിതാംകൂർ സന്ദർശിച്ചപ്പോൾ മെമ്മോറിയൽ അദ്ദേഹത്തിന് സമർപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു.

തിരുവിതാംകൂർ രാഷ്ട്രീയത്തിന്റെ പ്രത്യേക സ്ഥിതിയാണ് ദേശാഭിമാനിയായ ടി. കെ. മാധവനെക്കൊണ്ട് ഈ നിലപാടു സ്വീകരിപ്പിച്ചത്. ഇവിടെ ബ്രിട്ടീഷ് സാമ്രാജ്യത്വത്തിനെതിരായ സമരത്തേക്കാൾ എത്രയോ കൂടുതൽ പ്രസക്തി ഹിന്ദുരാജാവിന്റെ ഭരണസംവിധാനത്തിന്. സാമുദായികമായ അനീതികൾക്കുമെതിരായ സമരത്തിനായിരുന്നു.

തിരുവിതാംകൂർ സ്റ്റേറ്റ് കോൺഗ്രസ്സിന്റെ ആവിർഭാവത്തിനുശേഷവും ഇവിടത്തെ ജനകീയ സമരത്തിന്റെ സ്വഭാവത്തിൽ അടിസ്ഥാനപരമായ മാറ്റമൊന്നും ഉണ്ടായില്ല. സാമ്രാജ്യത്വവിരോധമല്ല, രാജവാഴ്ചയ്ക്കെതിരായിരുന്ന ഭരണത്തിന്. എതിരായ വികാരങ്ങളാണ് ഇവിടെ ജനങ്ങളെ ആവേശംകൊള്ളിച്ചത്. തിരുവിതാംകൂറിലെ ജനങ്ങൾ ദേശാഭിമാനത്തിലും രാജ്യസംസ്ഥാനത്തിലും മലബാറിലെ സ്വജനങ്ങളുടെ പിറകിലൊന്നും ആയിരുന്നില്ല. ഈ രണ്ടു പ്രദേശങ്ങളിലെയും ജനങ്ങളെ രണ്ടു വഴിക്കു നയിച്ചത് രണ്ടിടങ്ങളിലെയും സാമൂഹ്യ-രാഷ്ട്രീയ യാഥാർത്ഥ്യങ്ങളാണ്.

ആശാന്റെ സാമൂഹ്യ-രാഷ്ട്രീയ പ്രവർത്തനങ്ങളെ വിലയിരുത്താൻ തുനിയുന്ന

വർ ഇത്രയും കാര്യങ്ങൾ നിശ്ചയമായും അറിഞ്ഞിരിക്കണം. മാർക്സിസ്റ്റുകാരായ ചരിത്ര പഠിതാക്കൾ മാർക്സിന്റെയും എംഗൽസിന്റെയും വചനങ്ങളുമാരിച്ച യാത്രികമായി വ്യാഖ്യാനിക്കുകയും ഇവിടത്തെ യാഥാർത്ഥ്യങ്ങളെ അവഗണിക്കുകയുമാണു ചെയ്യുന്നത്. ഇത് മാർക്സും എംഗൽസും അംഗീകരിക്കുന്ന പദ്ധതിയല്ല.

ജാതികൃത്യങ്ങളായ ഉച്ചനീച്ചത്വങ്ങൾക്കും അസമത്വങ്ങൾക്കും എതിരായുള്ള ഒരു പോരാട്ടമായിരുന്നു ആശാന്റെ ജീവിതം. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കാവ്യസിദ്ധികൾ പോലും അതിനുവേണ്ടി അർപ്പണം ചെയ്തു. താൻ സാമൂഹ്യാവസ്ഥയെക്കുറിച്ചും രാജ്യകാര്യങ്ങളെക്കുറിച്ചും പഠിക്കു

പിന്നെ ബ്രിട്ടീഷുകാരുടെ വരവായി. മുസ്ലീങ്ങളുടെ മുസ്ലീലെന്നതുപോലെ ബ്രിട്ടീഷുകാരുടെ മുസ്ലീലും ഇന്ത്യൻ ക്ഷത്രിയത്വം തോറ്റു സലാം വച്ചു കീഴടങ്ങി. ബ്രാഹ്മണർ ബ്രിട്ടീഷ് ഭരണകർത്താക്കളുടെ സേവകരായി; ക്ഷത്രിയർ അവരുടെ പട്ടാളക്കാരായി; അങ്ങനെ ഈ രണ്ടുകൂട്ടരും രാഷ്ട്രീയമായികാരത്തിൽ പങ്കുപറ്റി.

നാട്ടുരാജ്യങ്ങളിലെ സ്ഥിതി വേറൊന്നാണ്. ഭരണകർത്താക്കളായികൊണ്ടു ഹിന്ദുരാജാക്കന്മാരായിരുന്നു. ഹിന്ദുരാഷ്ട്രമീമാംസയനുസരിച്ചുള്ള ഭരണമാണ് അവിടെ നടന്നിരുന്നത്. തിരുവിതാംകൂറിനെപ്പോലെയുള്ള 'ധമ്മരാജ്യ'ങ്ങളായിരുന്നു അവ. ചാതുർവ്യർണ്യവും

മാർക്സിസ്റ്റ്കാരായ ചരിത്ര പഠിതാക്കൾ മാർക്സിന്റെയും എംഗൽസിന്റെയും വചനങ്ങളുമാരിച്ച് യാത്രികമായി വ്യാഖ്യാനിക്കുകയും ഇവിടത്തെ യാഥാർത്ഥ്യങ്ങളെ അവഗണിക്കുകയുമാണു ചെയ്യുന്നത്. ഇത് മാർക്സും എംഗൽസും അംഗീകരിക്കുന്ന പദ്ധതിയല്ല.

വാൻ പന്ത്രണ്ടു മണിക്കൂർ ഉഴിഞ്ഞുവെച്ചപ്പോൾ ഒരു മണിക്കൂർ മാത്രമേ കവിതയ്ക്കുവേണ്ടി വിനിയോഗിക്കാറുള്ളൂ എന്ന് ആംഗല മഹാകവി വേഡ്സ് വത്ത് പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ആശാനും അതു പോലെ ഒരു മനസ്സുനായിരുന്നു. വേഡ്സ് വത്ത് രാജ്യകാര്യങ്ങളിൽ ഇറങ്ങി പ്രവർത്തിച്ചില്ല. ആശാൻ ഇറങ്ങി പ്രവർത്തിക്കുകയും ചെയ്തു.

ജാതി രാഷ്ട്രീയത്തെപ്പറ്റി ഇപ്പോൾ ധാരാളം കേൾക്കാറുണ്ടല്ലോ. കേൾക്കുക മാത്രമല്ല, ആ വസ്തു നമ്മുടെ ദേഹത്തുവന്ന് ഉറക്കോടെ മുട്ടുന്നമുണ്ട്. ഇത് ഇന്നോ ഇന്നലെയോ പൊന്തിവന്ന ഒരു പ്രതിഭാസമല്ല. ഇന്ത്യ എന്നും ജാതി രാഷ്ട്രീയത്തിന്റെ നാടായിരുന്നു. കാലാകാലങ്ങളിൽ രൂപഭേദങ്ങളുണ്ടായിട്ടുണ്ടെന്നുമാത്രം.

എത്രയോ നൂറ്റാണ്ടുകാലം ഇന്ത്യയിൽ രാഷ്ട്രീയം ബ്രാഹ്മണരുടെയും ക്ഷത്രിയരുടെയും ജന്മാവകാശമായിരുന്നു. ചാതുർവ്യർണ്യമായിരുന്നു ആ രാഷ്ട്രീയത്തിന്റെ സാമൂഹികമായ അടിസ്ഥാനം. മുസ്ലീ ഭരണാധികാരികൾ വന്നപ്പോൾ രാഷ്ട്രീയ ശക്തികേന്ദ്രം അവരുടെ കൈകളിലായി. പക്ഷേ, അവിടെയും കടന്നുകൂടി അധികാരത്തിൽ പങ്കുപറ്റുവാൻ ഉപരിവർഗ്ഗങ്ങളിൽ പെട്ടവർക്കു കഴിഞ്ഞു. സാമൂഹികമായ അടിസ്ഥാനമുള്ള വലിയ ഉലച്ചിലൊന്നും തട്ടാതെ സൂക്ഷിക്കുന്നതിലും അവർ വിജയിച്ചു.

ജാതി വ്യവസ്ഥയും കാത്തുസൂക്ഷിക്കുകയായിരുന്നു രാജാക്കന്മാരുടെ ധർമ്മം. ഈ നൂറ്റാണ്ടിന്റെ ആരംഭത്തിൽ തിരുവിതാംകൂറിൽ ഇന്നത്തെപ്പോലുള്ള രാഷ്ട്രീയ കക്ഷികളുണ്ടായിരുന്നില്ല. എന്നാൽ രാഷ്ട്രീയമുണ്ടായിരുന്നുതാനും. ആ രാഷ്ട്രീയത്തിലെ കക്ഷികൾ പരദേശബ്രാഹ്മണരും നായന്മാരുമായിരുന്നു. ക്രിസ്ത്യാനികൾ അല്പം മാറിനിന്ന് എത്തിനോക്കുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ടായിരുന്നു. ഈഴവർക്കും അതിനു താഴെയുള്ളവർക്കും രാഷ്ട്രീയത്തിൽ എത്തിനോക്കാൻപോലും കഴിഞ്ഞിരുന്നില്ല. അങ്ങനെയിരിക്കുമ്പോഴാണ് എസ്. എൻ. ഡി. പി. യോഗം സ്ഥാപിതമായത്. യോഗത്തിന്റെ ആവിർഭാവം വാസ്തവത്തിൽ ഒരു പുതിയ രാഷ്ട്രീയ ശക്തിയുടെ ആവിർഭാവമായിരുന്നു. ഈഴവരാഷ്ട്രീയമെന്ന് അതിനെ വിളിക്കുന്നതിൽ തരക്കേടില്ല. നായർക്കും ക്രിസ്ത്യാനികൾക്കും വെറുതെ രാഷ്ട്രീയവും രാഷ്ട്രീയതാല്പര്യങ്ങളുമുള്ളപ്പോൾ ഈഴവരാഷ്ട്രീയം അനിവാര്യമായിരുന്നു. ഈ രാഷ്ട്രീയത്തിന്റെ അമരക്കാരനായിട്ടാണ് മുപ്പതു വയസ്സുള്ള കമാരനാശാൻ ചരിത്രരംഗത്തു കടന്നുവരുന്നത്.

ജാതിക്കെതിരായ പോരാട്ടം ഈഴവരാഷ്ട്രീയത്തിന്റെ പ്രധാന പരിപാടിയായിരുന്നു. ഈ പോരാട്ടത്തെ വെറുമൊരു പരിഷ്കരണസംരംഭമായോ രാഷ്ട്രീയവുമായി ബന്ധമില്ലാത്ത കാര്യ

എം. കെ. കുമാരൻ

അഞ്ചുമിണ്ടം ചില കമ്മിററികൾ ഏല്പിട്ടു ത്തിയതല്ലാതെ പറയത്തക്ക രാഷ്ട്രീയ പ്രവർത്തനമൊന്നും നടത്തിയില്ല. ഏതാനും സവണ്ണ ഹിന്ദുയുവാക്കന്മാരാണ് കോൺഗ്രസ് കമ്മിററികൾ സ്ഥാപിച്ചു പ്രവർത്തിച്ചത്. ഈഴവർ, ക്രിസ്ത്യാനികൾ, മുസ്ലീങ്ങൾ മുതലായ സമുദായങ്ങൾ കോൺഗ്രസ്സിൽ നിന്നും അകന്നുനിന്നു. ഖിലാഫത്ത് പ്രസ്ഥാനവും മലബാർ കലാപവും ആ ബ്രിട്ടീഷ് ഇന്ത്യൻ പ്രദേശത്തുപോലും കോൺഗ്രസ്സിനെ നിർജ്ജീവമാക്കി. 1920-21 കാലഘട്ടത്തിലുണ്ടായ ഈ പതനത്തിൽനിന്നു കോൺഗ്രസ്സിനു കരകയറാൻ പിന്നെ ഒരു പത്തു വർഷത്തോളം വേണ്ടിവന്നു.

ക്ഷേത്രപ്രവേശന വാദത്തിന് മുൻകയ്യെടുത്തത് അതിനെ ഒരു പ്രക്ഷോഭമെന്നാക്കിയത്. ദേശാഭിമാനി ടി. കെ. മാധവനാണ്. അദ്ദേഹം കോൺഗ്രസ്സിൽ ചേരുന്നതിന്മുമ്പുതന്നെ കോൺഗ്രസ്സാദർശ

ആശാൻ ഈ ലോകത്തുനിന്നുതന്നെ മറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞിരുന്നു. തിരുവിതാംകൂർ രാഷ്ട്രീയത്തിന്റെ പിന്നത്തെ ഗതിയെന്തായിരുന്നു എന്നു കൂടി അല്പം അറിഞ്ഞിരിക്കേണ്ടതുണ്ട്. വൈക്കം സത്യഗ്രഹം പൊടിപൂരമായി നടന്നു. ഈഴവരും നായർ സമുദായത്തിലെ ഉല്പതിഷ്ഠക്കളും തോളോടുതോൾ ചേർന്നു പ്രവർത്തിക്കുന്നതിന് അവസരം ലഭിച്ചു. അതു വലിയ ഒരു നേട്ടംതന്നെ യായിരുന്നു. നിർഭാഗ്യവശാൽ ആ സുവർണ്ണകാലം അല്പകാലമേ നിലനിന്നുളളൂ.

ക്ഷേത്രപ്രവേശന പ്രക്ഷോഭത്തിന്റെ നേതാവായ ടി. കെ. മാധവൻ, സമുദായകാര്യങ്ങളിൽ ആശാന്റെ വിമർശനം എതിരാളിയുമായിരുന്നു. ആശാൻ മിതവാദിയായിപ്പോയി എന്നായിരുന്നു മാധവൻ പ്രതികരണമുണ്ടായത്. ക്ഷേത്രപ്രവേശനത്തിന് അടിയന്തരപ്രാധാന്യം

മായോ കരുതുന്നത് അയ്യപ്പക്കുറുപ്പും അശാസ്ത്രീയവുമാണ്. ജാതി തടഞ്ഞുവെച്ചിരുന്നത് പ്രാഥമിക മനുഷ്യാവകാശങ്ങളെ മാത്രമല്ല, പ്രയത്നംകൊണ്ടുവളരുന്ന പ്രയത്നഫലം, അനുഭവിക്കാനുള്ള അപകാശത്തെ ജാതിതടസ്സപ്പെടുത്തിയിരുന്നു. രാഷ്ട്രീയമായികാരത്തിനിന്നും അതു താണജാതിക്കാരെ അകറ്റിനിറുത്തിയിരുന്നു എന്നു മാത്രമല്ല, ഭരണവ്യവസ്ഥയുടെ പീഡനങ്ങൾക്ക് അവരെ വിധേയരാക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു. തിരുവിതാംകൂറിലെ ഈ ഫ്യൂഡൽ രാഷ്ട്രീയത്തിന്റെ എതിർരാഷ്ട്രീയമായിരുന്നു, ജാതിക്കെതിരായുള്ള യോഗത്തിന്റെയും ആശാന്റെയും പോരാട്ടം.

ആശാനെഴുതിയിട്ടുള്ള മുഖപ്രസംഗങ്ങളും ഗദ്യലേഖനങ്ങളും മറ്റും പരിശോധിച്ചാൽ, ഈ രാഷ്ട്രീയം ഏതെല്ലാം പടികൾ ചവുട്ടി എവിടെവരെ എത്തിയെന്നു നമുക്കു കാണാൻ കഴിയും. സാമുദായിക രാഷ്ട്രീയത്തെ സർവ്വസമുദായാശ്രയിയായ ജനകീയരാഷ്ട്രീയമാക്കി മാറ്റുന്നതിന് അദ്ദേഹം നൽകിയിട്ടുള്ള വിലപ്പെട്ട സംഭാവനകളും അവിടെ നമുക്കു കാണാവുന്നതാണ്.

യോഗം നിബന്ധനകൾക്ക് ആശാൻ എഴുതിച്ചേർത്ത ആദ്യം അദ്ദേഹം നയിച്ച പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ ഒരു രൂപരേഖയാണ്. അതിൽ ജാതിവ്യവസ്ഥയെപ്പറ്റി ഇപ്രകാരം പറയുന്നു: "...ഇന്ത്യയിലെ, വിശേഷിച്ചു മലയാളത്തിലെ, താഴ്ന്ന ജാതിക്കാരോട് ഉയർന്ന ജാതിക്കാർ കാണിച്ചിരുന്ന പരാദ്രോഹങ്ങളെക്കുറിച്ച് ഇപ്പോൾ നാം വിചാരിക്കുന്നതായാൽ, അമേരിക്കയിലെ ആദിനിവാസികളോടുണ്ടായിരുന്ന കഠിനഘോരമായ ഘാതകന്മാർ കൂടിയും ഇത്ര കഠിനതകൾ പ്രവർത്തിച്ചിട്ടില്ലെന്നു പറഞ്ഞാൽ അബദ്ധമില്ലെന്നു തോന്നുന്നു."

ഈ ദുരവസ്ഥയ്ക്ക് അല്പം ചില മാറ്റങ്ങളെങ്കിലുമുണ്ടായത് ക്രൈസ്തവമിഷണറിമാരുടെ പ്രവർത്തനം കൊണ്ടും ബ്രിട്ടീഷുകാരുടെ സഹായംകൊണ്ടുമാണ്. തിരുവിതാംകൂറിലെ ഹിന്ദുരാജാവും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭരണകൂടവും ജാതിവ്യവസ്ഥയെ സംരക്ഷിച്ചിറുത്തുകയേ ചെയ്തിട്ടുള്ളൂ. ജാതിക്കെതിരായ പോരാട്ടം വാസ്തവത്തിൽ ഹിന്ദുരാജാവിന്റെയും ജാതി ഹിന്ദുക്കളുടെയും സാമുദായിക രാഷ്ട്രീയത്തിനെതിരായുള്ള പോരാട്ടമായിരുന്നു.

ഇന്ത്യയുടെ ഭാഗമായ പീഴപ്പിച്ചിൽ ജാതി വഹിച്ച പങ്കിനെപ്പറ്റി ഒരു ലേഖനത്തിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നതു നോക്കുക: "...കഷ്ടം! ഈ ജാതിനിമിത്തം ഇന്ത്യയുടെ അഭിവൃദ്ധിക്കും അഭിമാനത്തിനും കാരണമായിത്തീരാവുന്ന എത്രകോടി ആത്മാക്കുറങ്ങും ഉണ്ടെങ്കിലും സ്വാതന്ത്ര്യവും ലഭിക്കാതെ ഒരു നെടിയ കാലത്തിനുള്ളിൽ കെട്ടുപോയിരിക്കാം...

"ഗോപാലകൃഷ്ണ ഗോഖല, ഗാന്ധി, രവീന്ദ്രനാഥടാഗോർ ഇവരെല്ലാം അന്യരാജ്യങ്ങളിൽ പോയി ഇന്ത്യൻ ജനങ്ങളുടെ സ്വാതന്ത്ര്യത്തിനു വേണ്ടി പ്രാണൻ പണയംവെച്ചു യനിച്ചവരും യനിക്കുന്നവരുമാണ്. ഇന്ത്യയിലെ അനേകകോടി അധികൃതജനങ്ങൾ ജാതിനിമിത്തം അനുഭവിക്കുന്ന അസാതന്ത്ര്യത്തിന്റെയും

കഷ്ടതയുടെയും ശതാംശം ആഫ്രിക്കയിൽ ഇന്ത്യക്കാർ അനുഭവിച്ചിട്ടുണ്ടോ?...ഇന്ത്യയിലെ ഈ ജാതിശല്യത്തോടു മേല്പറഞ്ഞ മഹാപുരുഷന്മാർക്കു വല്ലതും ചെയ്യാൻ സാധിച്ചിട്ടുണ്ടോ?...അതു സാധിക്കുന്ന കാലംവരെ അങ്ങിനെയുള്ളവരുടെ ശ്രമങ്ങൾക്കു പൂർണ്ണമായ ഫലസാധിച്ചുണ്ടോവാൻ പ്രകൃതി അനുവദിക്കുമോ? യൂറോപ്യൻ അധികൃതന്മാരുടെ അസമഭാവനയും ആംഗ്ലോ-ഇന്ത്യൻ പരിഷ്കരണമർമ്മഭേദമായ അധിഷ്ഠിതവും സ്വയംഭരണവാദത്തിൽ ഗവണ്മെന്റിന്റെ ചെവി കേളാതിരിക്കത്തക്കവണ്ണം ഉച്ചാത്തത് പുറപ്പെടുവിക്കുന്ന എതിർപ്പോലാ ഫലവും എന്നുവേണ്ട, കോൺഗ്രസ് കൂടാരത്തിലെ കലഹിതകളും എല്ലാം ജാത്യപാസനയിൽ നിന്നുണ്ടായ ദുർന്നിവാദമായ പാപഭൂതങ്ങളുടെ ചേപ്പിത്തങ്ങളാണെന്നുഹിത നേതാക്കന്മാർ വേണ്ടവണ്ണം ഓർക്കുന്നുണ്ടോ?" (വിവേകോദയം 1092 മകരം-കുംഭം)

വേറൊരു ലേഖനത്തിൽ ജാതിമുഖമുണ്ടായിട്ടുള്ള ഭോഷങ്ങളെ ഇങ്ങനെ വിവരിക്കുന്നു: "ഇന്ത്യയെ ലോകത്തുള്ള മറ്റു പല ജാതിക്കാരും പീടിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന ഒരു യദൃച്ഛാസംഭവമോ ഈ രാജ്യം അർഹിക്കാത്ത ഒരു ദർഭോഗ്യമോ അല്ല. അത് ഈ രാജ്യം സ്നേഹത്തിന്റെയും ധർമ്മത്തിന്റെയും മാതൃകാമാർഗ്ഗങ്ങളിൽ നിന്നു തെറ്റിയതിന്റെ ഫലമാകുന്നു; ജനങ്ങളുടെ ഇടയിലുണ്ടായ വർഗ്ഗഭേദങ്ങളുടെയും മതമതസമുദായങ്ങളുടെയും ഫലമാകുന്നു..."

വിശേഷിച്ചു രാജാപഹരണവും വിദേശീയ ഭരണവുംകൊണ്ടുണ്ടായ ഭോഷങ്ങൾ നമുക്കുപറമ്പും റ്റേപ്പറവും ഐക്യമത്യവുമില്ലാത്തതിനാലുള്ള അബദ്ധത്തെ കാട്ടിത്തന്നായി ഉദ്ദേശിക്കപ്പെട്ടവയല്ലയോ? അവ നമ്മുടെ സ്വാർത്ഥശീലം, ദുരഭിമാനം, അന്ധവിശ്വാസം, ദ്രോഹചിന്ത, ദോഷം ഇവയുടെ സാക്ഷാൽഫലങ്ങളല്ലയോ?"

രാഷ്ട്രീയകാര്യങ്ങളിൽ ആശാൻ ഒരു 'ലിബറൽ' ആയിരുന്നു. ലിബറൽ എന്നു പറഞ്ഞാൽ ഉല്പത്തിഷ്ണ എന്നാണത്. ഈ വാക്കിനെ മിതവാദി എന്ന അർത്ഥത്തിൽ പ്രചരിപ്പിച്ചു തെറ്റിദ്ധാരണപരത്തുകയും ലിബറൽ എന്ന വാചാൽ 'പിൻ തിരിപ്പൻ, സർക്കാർ മച്ചമ്പി' എന്നൊക്കെ വരുത്തിവയ്ക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

യൂറോപ്പിൽ ലിബറലിസം ഉണ്ടായത് ഫ്യൂഡലിസത്തെ വെല്ലുവിളിച്ചുകൊണ്ടാണ്. ലിബറലിസം ജനാധിപത്യത്തിനും ആധുനികീകരണത്തിനും വേണ്ടി നിലകൊണ്ടു. ഇന്ത്യയിലും റിബറലിസത്തിന്റെ സ്ഥിതി ഇതുതന്നെയായിരുന്നു. ലിബറൽ നേതാക്കന്മാരെ മിതവാദികൾ എന്നും ആക്ഷേപിച്ചു നെഹ്റു, പ്രധാനമന്ത്രിയായപ്പോൾ ലിബറൽ ആശയങ്ങൾ നടപ്പാക്കാൻ 'തിവ്രദേശീയത്വ'മായി മല്ലടിക്കേണ്ടിവന്നു. ഇന്ത്യൻ ഭരണഘടനയിലെ സെക്യൂലറിസവും പുരോ

ഗമനപരങ്ങളായ അടിസ്ഥാനശാസ്ത്രങ്ങളുമെല്ലാം ലിബറലിസത്തിന്റെ പൈതൃകത്തിൽപ്പെട്ടവയാണ്. ആശാൻ ലിബറൽ ആയിരുന്നു എന്നു പറയുമ്പോൾ ഇതൊക്കെ ഓർത്തിരിക്കണം. ഈ നൂറ്റാണ്ടിലെ ഏറ്റവും മഹാനായ ലിബറൽ എന്ന പദം പണ്ഡിറ്റ് ജവഹർലാൽ നെഹ്റു വിശേഷിപ്പിക്കപ്പെടുന്നത് എന്തുകൊണ്ടാണെന്നു ചിന്തിക്കണം.

ഈഴവരുടെ രക്ഷാമാർഗ്ഗങ്ങളാരായുന്ന ബദ്ധപ്പാടുകൾക്കിടയിൽത്തന്നെ രാജ്യത്തെ പൊതുവിൽ നേരിട്ടു ബാധിക്കുന്ന പ്രശ്നങ്ങളിലും ആശാൻ ശ്രദ്ധാലുവായിരുന്നു. തന്റെ സമുദായത്തിന് ഭരണത്തിൽ യാതൊരു പങ്കുമില്ലെങ്കിലും—ആരംഗത്ത് താൻ അവകാശപ്പെടുന്ന ഒരു മനുഷ്യനാണെങ്കിലും—രാജ്യത്തോടു തനിക്ക് ചിലകടമകളുണ്ടെന്നും അദ്ദേഹം വിശ്വസിച്ചു പോതുരേണത്തെ വിമർശിച്ചുകൊണ്ടും ഭരണാധികാരികൾക്കു നിർദ്ദോഷങ്ങൾ നൽകിക്കൊണ്ടും പരസ്യമർമ്മത്തെപ്പറ്റി ജനങ്ങളെ ഉൽബുദ്ധരാക്കിക്കൊണ്ടും അനവധി ലേഖനങ്ങൾ അദ്ദേഹം എഴുതിയിട്ടുണ്ട്.

അക്കാലത്തു് ദിവാൻജിമാരധികവും വെളിയിൽനിന്നും ഉറക്കമതി ചെയ്യപ്പെട്ടുപോയിരുന്നു. മദ്രാസ് ഗവണ്മെന്റിന്റെ നിർദ്ദേശപ്രകാരം മഹാരാജാവ് അവരെ നിയമിക്കുകയായിരുന്നു പതിവ്. ഈ നിയമനങ്ങളിൽപ്പോലും കൈകടത്തലുകളുണ്ടായിരുന്നു. ഈ വിഷയത്തെപ്പറ്റി വിവേകോദയത്തിൽ എഴുതിയ ഒരു മുഖപ്രസംഗം ഇങ്ങനെ പോകുന്നു: "...പൊതുജനസമ്മതമുള്ള ആരെയും തിരുവിതാംകൂറിൽ ദിവാൻജി ആയി വരുത്തുകയോ വാഴിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നതിൽ അപ്രത്യക്ഷസ്ഥാനങ്ങളിൽനിന്നു പ്രബലമായ തടസ്സം നേരിടുന്നതല്ല പ്രബലമായ വിശ്വാസം അടിസ്ഥാനമില്ലാത്തതല്ല. ഭരണാധികാരത്തെ തരംകിട്ടു നോക്കുകയും ഇല്ലാത്തപ്പോൾക്കുടിയും എത്ര നീചവും അലക്ഷ്യവുമായ വിധത്തിൽ കൈകാര്യം ചെയ്യുവാനു എന്നുള്ളതിന് തിരുവിതാംകൂറിൽ ദിവസംപ്രതി ദൃഷ്ടാന്തങ്ങൾ അധികപ്പെടുന്നു. 'മാതൃകാ രാജ്യം' എന്നു മഹാത്മാർ സമ്പാദിച്ചുതന്നിട്ടുള്ള പേരിനെ, ഇപ്പോൾ മനസ്സാക്ഷിയെ വഞ്ചിക്കാതിരിക്കണമെങ്കിൽ, വ്യസനപൂർവ്വം നാം മാനകളയേണ്ടി വന്നിരിക്കുന്നു. ഈ സ്ഥിതിയിൽനിന്നും തിരുവിതാംകൂറിനെ ഉദ്ധരിച്ചു യഥാസ്ഥാനം കൊണ്ടുവരുന്നതിന്, നീതിക്കു വേണ്ടി ആത്മത്യാഗം ചെയ്യാൻ ഒരു കാര്യം അസാധാരണമായ സാമർത്ഥ്യവുമുള്ള ഒരു കൈയ്യല്ലാതെ കഴിയുന്നതല്ല... ഇപ്പോൾ തിരുവിതാംകൂറിലെ പ്രജകൾ മിക്കവാറും ഈസോപ്പിന്റെ കെട്ടുകഥയിലെ സമാധാനമില്ലാത്ത മാക്രികളും മദ്രാസ് ഗവണ്മെന്റ് അവരുടെ ജൂപ്പിറ്ററും (Jupiter) ആണല്ലോ. അതുകൊണ്ടു് അവിടെനിന്നും അയയ്ക്കപ്പെടുന്ന ഭരണകർത്താക്കന്മാർ ചൊടിയും ഉൾജ്ജ്വലിയും ഇല്ലാത്ത മരക്കണ്ണങ്ങൾ, അല്ലാത്തപക്ഷം

എല്ലാം കൊത്തിവിടുന്ന കൊക്കകളായിരിപ്പാൻ എളുപ്പമുള്ളതും നാം അതിനെ സഹിക്കേണ്ടതുമാകുന്നു..." വിവേ: 1081 ഇടവം—മിഥുനം—കർക്കടകം.)

രാജധാനിയിൽ ഒരു രാജസേവക സംഘം പ്രവർത്തിച്ചിരുന്നതായി മുഖപരഞ്ഞുവല്ലോ. തിരുവിതാംകൂറിലെ നായർ രാഷ്ട്രീയത്തിന്റെ അന്നത്തെ ശക്തികേന്ദ്രമായിരുന്നു അത്. മുകളിലുദ്ധരിച്ച മുഖപ്രസംഗത്തിൽ ആശാൻ സൂചിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നത് ഈ സംഘത്തെപ്പറ്റിയാണ്. സിംഹാസനത്തിന്റെ പിറകിൽ നിന്നുകൊണ്ടു ഭരണചക്രം തിരിക്കുന്ന അക്കൂട്ടർ ഇടപെടാത്ത കാര്യങ്ങളൊന്നും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. മൂന്നു വയസ്സുമാത്രം പ്രായമുള്ള ശ്രീമൂലം പ്രജാസഭയുടെ കഴുത്തുതെറിക്കുവാൻ അവർ ഒരു ശ്രമം നടത്തി. പ്രജകൾക്കു സങ്കടമുണർത്തിക്കുവാൻ ആ സഭ രാജസേവകപ്പരിഷ്ക്കരണത്തിലെ കറടായിത്തീർന്നിരുന്നു. അവരുടെ ഉപജാപം രാജസേനാധികളെ ഉൾക്കൊള്ളുകയോ. ആശാൻ ഈ പ്രശ്നത്തെപ്പറ്റി സദീർഘമായ ഒരു മുഖപ്രസംഗം എഴുതി.

(അടുത്ത ലക്കത്തിൽ അവസാനിക്കും)

കിളി വന്നു വിളിച്ചപ്പോൾ

(23-ാം പേജിൽ നിന്നു തുടർച്ച)

"നാലുവയോട്ട് സ്റ്റീരിയോമ്യൂസിക്". കേട്ടോ, അച്ചുതൻനായരേ; എന്റെ കേസ്സറൻ ഷെയർ ഒരു ജാപ്പാനീസ് മാർവ്വയാണ്."

അവൻ എല്ലാവരോടും പറയും. ചിക്കോ ഫ്രീമേൻ സീനിയർ അയാളുടെ സാക്സ് ചുണ്ടിൽവെച്ചപ്പോൾ കാറി ലാക്കി ഒരു പച്ചത്തീ പടർപ്പിക്കുന്നതായി അവർക്കു തോന്നി. വന്യമായ ജാസ് സംഗീതത്തിന്റെ സ്റ്റീരിയോ വർഷം.

ഫ്രീമേൻ സീനിയറിനുശേഷം അതിന്റെ തുടർച്ചയെന്നവണ്ണം ലൂയിസ് ആംസ്കോംഗിന്റെ ജാസ്.

"ചെവി വേണിക്കുന്നു മോളെ—"

അച്ചുതൻ നായർ പറഞ്ഞു. അവൻ മറുപടി പറയാതെ വലിയ കാട്ടുവള്ളികളുടെ പ്രിൻറുള്ള ഹരിതവർണ്ണമാൻ ഷിഫോൺസാരി വലിച്ചുചമലിലൂടെയിട്ട് കണ്ണടച്ചിരുന്നു. അവളുടെ വെളുത്തുരുണ്ടു നേർത്ത കൈത്തണ്ടകൾ രണ്ടിലും പച്ച കപ്പിവളകളുണ്ടായിരുന്നു.

സ്റ്റീരിയോവർഷം തുടരവേ കാറ്റ് കലങ്ങിയും തെങ്ങിയും വളഞ്ഞും തിരിഞ്ഞും മുന്നോട്ടുനീങ്ങി കൊടുങ്കാറ്റിന്റെ നടുവിലെത്തി. വഴി കൂടുതൽ ദുർഘടംപിടിച്ചതാണ്. ഇപ്പോൾ അച്ചുതൻനായർ വീഴുകയോ പൊട്ടിവിണ്ണ ഒരു വലിയ മരക്കൊമ്പ് അയാൾക്ക് വലിച്ചുമാറ്റി എണ്ണപോലും സംഗതിയല്ല.

ഓട്ടോ സ്റ്റോപ്പിൽ സ്റ്റീരിയോ സംഗീതം നിലച്ചു.

"മോളെ—"

അച്ചുതൻനായർ വിയർത്തുകുളിച്ചു. "നമുക്ക് തിരിച്ചുപോകാം..." "എന്തിന്?" "അല്ലെങ്കിലും നമ്മള് ഈ കാട്ടിലൂടെ ഒന്നിരും. ഈ കൊടുങ്കാറ്റിലൂടെ എന്തെല്ലാം ജീവിക്കുമെന്നു് ദൈവത്തിനറിയാം."

"എനിക്ക് കാട്ടുഗങ്ങളെ പേടിയില്ല. കാടേനിക്ക് ഇഷ്ടമാണ്." "നരിയോ പുലിയോ വന്നാലും കാണാം." "എന്നെ കൊന്നതിനോടെ, എനിക്കു പേടില്ല."

വല്ലാത്തൊരു പെൺകുട്ടി—അയാൾ മനസ്സിൽ പറഞ്ഞു. കോടീശ്വരന്റെ ഏക മകളാണ്. അതുകൊണ്ടായിരിക്കുമോ ഇങ്ങനെ ഒരു സ്വഭാവം?

കാട്ടിൽ നരിയും പുലിയും കാണുകയല്ലായിരിക്കാം. എന്നാൽ വേറെ കാട്ടുജീവികളായിരിക്കുകയല്ലേ? ദുരന്തമാണെന്നു് അമ്പെയ്തുവിട്ടുനമുക്കുപറഞ്ഞിരിക്കാം...കാട്ടുകുറുക്കന്മാർ...

കാട്ടുഗങ്ങളെക്കാൾ കൂരമാണു ചില മനുഷ്യർ. പ്രായം തികഞ്ഞ ഒരു പെൺകുട്ടിയേയുംകൊണ്ടു് കൊടുങ്കാറ്റിലൂടെയുള്ള ഈ യാത്ര. വല്ലതും സംഭവിച്ചുപോയാൽ. അച്ചുതൻനായർ വീണ്ടും വിയർപ്പിൽ കുളിച്ചു. മാമന്തരിലെ മാരിയമ്മയ്ക്ക് ഒരു നേർച്ച നേർന്നു. തിരിച്ചുപോകുമ്പോൾ ബോധരഹിതയായി ഒരുറപ്പുകയിടണം. നാട്ടിലെ ഭഗവതിക്കു വേറേയും നേർച്ചകൾ...

ആപത്തൊന്നും കൂടാതെ ലിപ്തിയെ ഹോസ്റ്റലിൽ എത്തിക്കാൻ കഴിഞ്ഞാൽമതി. അന്നരം അച്ചുതൻനായർക്കു് ഒരു മൂത്രശങ്ക. "എന്താ അച്ചുതൻനായരേ?" കാറ്റ് നിന്നതുകണ്ടു് അവൻ ചോദിച്ചു.

"ഒരുമല്ല. ഞാനിപ്പം വരാം..." അയാൾ ഡോർ തുറന്നു് നിരത്തിലിറങ്ങി ഇരുവശവും ഒന്നു നോക്കി. ഇടുങ്ങുന്ന മരങ്ങളല്ലാതെ മറ്റൊന്നും കാണുവാൻില്ല.

"അച്ചുതൻനായരേവിടെയാ പോകുന്നതു്"

"പേടിക്കണ്ട. ഞാനിതാ എത്തിപ്പോയി."

അയാൾ മുണ്ടു് മടക്കിക്കുത്തി പാതയുടെ വളവിനപ്പുറം ചെന്നു് കുത്തിച്ചിരുന്നു. കാറിയിലിരുന്ന ലിപ്തി വെളിയിലേക്കു നോക്കി. വെയിലിന്റെ ചില്ലുകൾക്കിടയിലൂടെ അവൻ അമുത്തമായ വനഭൂമി കണ്ടു. ആ ഹരിതസമൃദ്ധിയിൽ അവളുടെ മനം കളിർത്തു. കാട്ടിന്റെ കളിർമ്മ നിറഞ്ഞ സുഗന്ധം മെല്ലെ തന്നിൽവന്നു നിറയുന്നതായി അവർക്കു തോന്നി.

കാട്ടിനുള്ളിൽ നിന്നു് ഒരു ചെറുകിളി പറന്നു കാറിന്റെ ബോണററിന്മേൽ വന്നുനിന്നു. അതിന്റെ ചിറകുകളിൽ മുക്കുത്തപ്പൂവുകൾ വിരിഞ്ഞുപോലെ മഞ്ഞപ്പൂക്കളുണ്ടായിരുന്നു. വിൻഡ് സ്ക്രീനിലൂടെ കിളി അവളെ നോക്കി. കൊക്കകൾ പിളർത്തി അതേത്തോ അവളോടു പറഞ്ഞു...വീണ്ടും വീണ്ടും എന്തോ പറഞ്ഞു.

അവൻ ഡോർ തുറന്നു് കാറിൽ നിന്നു

പുറത്തിറങ്ങി. കിളി അതിന്റെ ചിറകുകളിൽ ഉയന്നു് അവർക്കു വഴികാട്ടുവാണെന്നവണ്ണം കാട്ടിനുള്ളിലേക്കു തിരികെപ്പോയി. കാട്ടുപൂക്കളുടെ സൗരഭ്യം ശ്വസിച്ചപ്പോൾ അവളുടെ ഉടലാകെ ത്രസിച്ചു. ഒരു കഥകു് നർത്തകിയെപ്പോലെ അവൾ ഒന്നു വട്ടംചുറ്റി.

അച്ചുതൻ നായർ ഇപ്പോഴും അകലെ വളവിനപ്പുറം കുത്തിച്ചിരിക്കുകയാണ്.

ഒരു കൈയ്യിൽ കേസറൻ ഷെയറും മറുകൈയിൽ ചുവന്ന ബ്രിഫ്കെയിസുമായി അവൻ കിളിപ്പോയ വഴിയേ നടന്നു. കൃഷ്ണമണിപ്പൂക്കളുടെ ഞാണുകിടക്കുന്ന വളികൾക്കിടയിലൂടെ അവൻ കാട്ടിൽ പ്രവേശിച്ചു.

ധൂതിയിൽ നടന്നു. ഓടിയും ക്രമേണ മറ്റൊരു കാട്ടുകിളിയായി, മറ്റൊരു കാട്ടുപുറമായി അവൻ കാട്ടിനുള്ളിൽ മറഞ്ഞു.

ജീവപര്യന്തം

(31-ാം പേജിൽനിന്നു തുടർച്ച) "ന" കൊച്ചുതമ്പുരാട്ടി നെടുവീർപ്പിട്ടു. എല്ലാം തലേലേഴത്താ." എങ്ങനെരക്ഷപ്പെടണമെന്നോത്തുവിഷമിച്ചുനിൽക്കെ. "കൊച്ചുതമ്പുരാട്ടി ക്ഷണിച്ചു: "കേറു" പറയുമ്പോഴെ. കഞ്ഞികുട്ടിച്ചിട്ടു പോവാം."

"വേണ്ട കൊച്ചമ്പുരാട്ടി" പറയുവിടിച്ചപ്പോട്ടി. നിർബ്ബന്ധിച്ചപ്പോൾ കയറി. തുശനിലയിൽ ചോറു്.

അസഹ്യമായ വിശപ്പുണ്ടായിരുന്നിട്ടും തൊണ്ടയിൽ നിന്നും ഉരുളുകൾ കീഴ്പ്പോട്ടിറങ്ങാൻ മടിച്ചു.

എച്ചിലില പറമ്പിൽ കളഞ്ഞു് കൈകഴുതി തിരിച്ചു വന്നപ്പോൾ രണ്ടുരൂപ. കൂരമായ ശിക്ഷ.

യാത്രപോലും പറയാതെ ഇറങ്ങി നടന്നപ്പോൾ ചെന്നപ്പെട്ടതു് നീണ്ട മെലിഞ്ഞ രാധാകൃഷ്ണൻ കൊച്ചുതമ്പുരാന്റെ മുഖിൽ.

"എന്താ പറയുമ്പോൾ കരയണേ?" തമ്പുരാൻ തിരക്കി. "അമ്മ കടുപ്പിച്ചു വല്ലതും പറഞ്ഞോ?"

"ഹില്ല..." "പിന്നേ?"

കൊച്ചുതമ്പുരാൻ കഴുത്തിൽ കയ്യിട്ടു. ചിരി മാഞ്ഞു് മഖം ഗൗരവപൂർണ്ണമായി. "പരമ വിഷമിക്കാതെ" കൊച്ചുതമ്പുരാന്റെ തൊണ്ട ഇടറി. "അച്ഛന്റെ ചെയ്തികളുടെ കഥകൾ കേട്ടിട്ടു്...പരമച്ചോന്റെ സ്ഥാനത്തു ഞാനായിരുന്നെങ്കിലും ഒരു പക്ഷെ അതുതന്നെ ചെയ്തു പോവുമായിരുന്നു."

രാധാകൃഷ്ണൻ കൊച്ചുതമ്പുരാന്റെ നനഞ്ഞ കണ്ണുകളിലേക്കു് നോക്കാൻ ശക്തിയില്ലാതെ ഓടി. നെടുങ്ങപ്പൂപാലം കടന്നു്, എത്രർ റോഡിലൂടെ ചെട്ടിപ്പറമ്പു മുക്കിയിട്ടു എത്തിയതു് എങ്ങനെയോ.

നിന്നു കിതച്ചു. കൊച്ചുതമ്പുരാട്ടിത്തന്നെരൂപമടിയിൽ, ആദ്യംവന്ന ബസ്സിൽ പിടിച്ചു കയറി: "ഒരർത്ഥം..." (തുടരും)

അമ്പത്തിരണ്ട്

പക്ഷേ, എന്റെ തോൽവി സുനിശ്ചിതമായിരുന്നു. കഷ്ടകാലത്തിന് അന്നു തമിഴ് നാട്ടിൽ നടന്ന ഹിന്ദിവിരോധപ്രക്ഷോഭം, ധാരാളം തമിഴ് സംസാരിക്കുന്ന വരുണായിരുന്ന ആ നിയോജകമണ്ഡലത്തിൽ, കോൺഗ്രസ്സിനെതിരെ ശക്തിയായ കാരറ്റ വീശാൻ സഹായിച്ചു. ആ പ്രസ്ഥാനവും ഞാനായി കടലും, കടലാടിയുമായ ബന്ധമേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളുവെങ്കിലും എന്നെ തോല്പിക്കാൻ അത് സഹായിച്ചു.

1965-ലെ തിരഞ്ഞെടുപ്പിൽ ഒരു കക്ഷിക്കും ഭൂരിപക്ഷം കിട്ടിയില്ല. കറേ സിറ

ലേക്കു മടങ്ങിയെത്തിയ പ്രതീതിയാണ് മാതൃഭൂമിയിലെ പഴമക്കാർക്കും ചേട്ടനും അനുഭവപ്പെട്ടത്. ചേട്ടൻ എന്നെങ്കിലും മാതൃഭൂമിയുമായുള്ള വൈകാരികബന്ധം വീട്ടിട്ടുണ്ടോ എന്നു സംശയമാണ്. സ്വജീവിതത്തിന്റെ നിർണ്ണായകഭാഗം അർപ്പണം ചെയ്തു സേവിച്ച ഒരു സ്ഥാപനത്തെ എടുത്തതിനിന്നും മാച്ചുകളയാൻ സാദ്ധ്യമല്ലല്ലോ. മാതൃഭൂമി ജീവനക്കാരും അതേവിധത്തിലാണ് എന്നും ചേട്ടനോട് പെരുമാറിയിട്ടുള്ളതും. ഒരു സംഭവം ഓർമ്മവരുന്നു. 1948-ൽ മാതൃഭൂമി വീട്ട് വർഷങ്ങൾ കഴിഞ്ഞശേഷം കേശവമേനോൻ വിളിച്ചിട്ടു ചേട്ടൻ മാതൃഭൂമി ഓഫീസിലെത്തി. ചേട്ടൻ വന്നുവെന്നറിയിച്ച മാതൃഭൂമി ജീവനക്കാർ പറ

മേനോൻ കർശമായ അഭിപ്രായമുണ്ടായിരുന്നു. കേരളത്തറവാട്ടിലെ കാരണവർ എന്ന് കേശവമേനോനെ നിസ്സംശയം പറയാമായിരുന്നു. ശമ്പളം വാങ്ങിയാൽ ഒരു ദീർഘലിസ്സിലെ വ്യക്തികൾക്കു പ്രതിമാസം പണം അയച്ചുകൊടുക്കും. പൊതുജനാവശ്യങ്ങൾ ചർച്ചചെയ്യാൻ അദ്ദേഹം സിറസിസ്റ്റന്റ് ഫോറം എന്ന ഒരു സംഘടന ഉണ്ടാക്കി. ഏറ്റവും കൂടുതലുള്ള കെട്ടുടങ്ങാത്ത ആവേശമായിരുന്നു, അദ്ദേഹത്തിന്റേത്. എക്കാലത്തും കേശവമേനോന്റെ വീട്ടിൽ ഞങ്ങൾക്കു ഹാർട്ടമായ സ്വാഗതമാണു ലഭിച്ചത്. കേശവമേനോന്റെ മകൾ ലീലയും പത്നി നളിനിയുമായി

കൾ കേരളാകോൺഗ്രസ് കരസ്ഥമാക്കി. അത്രയും സ്ഥാനങ്ങൾ കോൺഗ്രസ്സിനു നഷ്ടപ്പെട്ടു. വീണ്ടും കേരളത്തിൽ ഗവർണ്ണർ ഭരണം വന്നു.

ഈ ഘട്ടത്തിൽ മാതൃഭൂമി മാനേജിങ് ഏഡിറ്റർ ചേട്ടനെ മാതൃഭൂമിയുടെ എറണാകുളം ഏഡിറ്ററായി ചേരാൻ അവശ്യപ്പെട്ടു. തിരഞ്ഞെടുപ്പിനു നിന്നതുമില്ല. ഇനി എന്തു ചെയ്യണം എന്നു വിചാരിച്ചപ്പോഴാണ് വി. എം. നായർ ചേട്ടനെ സന്ദർശിച്ചത്. ചേട്ടൻ ആ ഓഫർ സ്വീകരിച്ചു.

“മുഷികസ്ട്രീ പിന്നെയും മുഷികസ്ട്രീയായി വന്നു” എന്നു ചിരിച്ചുകൊണ്ട് എന്നോട് പറഞ്ഞു:

“കോൺഗ്രസ്സിന്റെ പാരമ്പര്യംകൊണ്ടുമാത്രമല്ല, നിലവിലുള്ള രാഷ്ട്രീയസ്ഥിതിഗതികൾ കണക്കിലെടുത്താലും കോൺഗ്രസ് പാർട്ടിയെ ശക്തിപ്പെടുത്തുകയാണ് രാജ്യത്തിന്റെ ആവശ്യം. പക്ഷേ സജീവ രാഷ്ട്രീയത്തിലിറങ്ങി പണ്ടത്തെപ്പോലെ ഓടി നടക്കാൻ എന്നിങ്ങനെ പറയില്ല. കൂടാതെ, പാർട്ടിക്കാർ എന്നെ അകമഴിഞ്ഞു വിശ്വസിക്കാതെ, പാർട്ടിയിൽ ഭാരവാഹിത്വത്തിനു ശ്രമിക്കാൻ എന്നിങ്ങനെ ഇഷ്ടമല്ല. മാതൃഭൂമിയിൽ ചേർന്നാലും ഞാൻ കോൺഗ്രസ്സിനെ സഹായിക്കും. എന്റെ സേവനം തുടരും. വി. എം. നായരോട് അതു ഞാൻ വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുണ്ട്.”

ധാരാളം പുതുമുഖങ്ങൾ അക്കാലത്തു സംഘടനയിലേക്കു വന്നു. നേതൃസ്ഥാനത്തേക്കു കയറാൻ അവർക്കു ബദ്ധപ്പാടായിരുന്നു. എന്നെപ്പോലെയുള്ള അന്നത്തെ രണ്ടാംകിടക്കാരാണ് ആ ഇരച്ചുകയറത്തിന്റെ രക്തസാക്ഷികളായത്.

ഒറ്റപ്പാലത്തുനിന്ന് ഞങ്ങൾ എറണാകുളത്തേക്കു താമസം മാറ്റി. ചേട്ടൻ മാതൃഭൂമിയിൽ ചേർന്നപ്പോൾ ദീർഘകാലം അകലെപ്പോയ രോഗം വീട്ടി

ഞ്ഞത് സർ “എഡിറ്റർ വന്നിട്ടുണ്ട്.” എന്നാണ്. അതു സാക്ഷാൽ എഡിറ്റർ കേശവമേനോനോടും. കേശവമേനോനും ചേട്ടനും ചിരിച്ചു.

മാതൃഭൂമിയിൽ ചേർന്നതിനുശേഷം കെ. പി. കേശവമേനോൻ ഇടയ്ക്കിടയ്ക്ക് ചേട്ടനെ വിളിക്കും. അദ്ദേഹത്തിനു തീരെ കാഴ്ച നഷ്ടപ്പെട്ടതുകൊണ്ടായിരുന്നു. പക്ഷേ, ശാരീരികമായ അവശതകൾ കേശവമേനോനെപ്പോലെ തീരെ അവഗണിച്ചു വേറൊരാളെ ഞാൻ കണ്ടിട്ടില്ല. ഉൽസാഹത്തിനും ചിട്ടയ്ക്കും ഒരു കോട്ടവും തട്ടിയില്ല. ദിവസവും രാവിലെ കറേ

രുന്ന, അവിടത്തെ ആതിഥേയർ. നളിനി വീട്ടിലെ പ്രൈവറ്റ് സെക്രട്ടറിയായിരുന്നു. പാചകത്തിൽ വൈദഗ്ദ്ധ്യമുള്ള ലീലയ്ക്ക് ക്ഷണക്കാര്യത്തിൽ കേശവമേനോന്റെ സുപ്രസിദ്ധ ഉന്നത നിലവാരം പുലർത്താൻ കഴിഞ്ഞിരുന്നു. ചേട്ടനെപ്പോലെ കേശവമേനോനും വീട്ടിൽ നോട്ടീസുതരാതെ അതിഥികളെ ക്ഷണിക്കും. വീട്ടിലുള്ള ക്ഷണം പങ്കിടാമെന്നു ചേട്ടൻ വിചാരിക്കാറുള്ളു. പക്ഷേ, കേശവമേനോനാണെങ്കിൽ വിസ്തരിച്ച വിവേചനം അതിഥികൾക്കു വിളമ്പണം. ലീലയ്ക്ക് അതു ഭാരിച്ച ചുമ

ലീലാ ദാമോദരമേനോൻ

എഴുതും. അദ്ദേഹത്തിന്റെ നല്ല പുസ്തകങ്ങൾ ആ കാലഘട്ടത്തിൽ രചിച്ചവയാണ്. എന്നോട് പലപ്പോഴും പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. “ദാമോദരമേനോനെ എഴുതാൻ നിർബ്ബന്ധിക്കണം. എന്തെഴുതിയാലും വായിക്കത്തക്ക ശൈലിയാണ്. പക്ഷേ, ചേട്ടനോട് പറഞ്ഞിട്ടു കാര്യമുണ്ടായില്ല. വേഷവിധാനം എങ്ങനെവേണമെന്നു കേശവമേനോൻ വലിയ ശാഠ്യമുണ്ടായിരുന്നു. ഔദ്യോഗികച്ചടങ്ങിൽ സൂട്ടുധരിച്ചു പോകൂ. ഒരിക്കൽ ചേട്ടൻ മന്ത്രിയായിരുന്ന കാലത്ത് റിപ്പബ്ലിക് ഡേ പരേഡിന് ചേട്ടൻ സലൂട്ട് സ്വീകരിക്കാൻ പോകുന്നതിനു മുൻപ് ചേട്ടനെ കേശവമേനോൻ വിളിച്ചു ചോദിച്ചു, “നിങ്ങൾ ജൂബിയം വേഷിയുമൊക്കെ ഇട്ടിട്ടില്ലല്ലോ പോവുക. സൂട്ട് ഇട്ടാൽ മതി.” ആ കാര്യത്തിലൊക്കെ കേശവ

തലയായിരുന്നു എന്ന് എന്നിങ്ങനെ പലപ്പോഴും തോന്നിയിട്ടുണ്ട്. മാതൃഭൂമി മാനേജർ കൃഷ്ണൻനായരാണ് ഒറ്റപ്പാലത്തു ചേട്ടൻ ആദ്യംവന്നപ്പോൾ കൂടെ ഉണ്ടായിരുന്നത്. പശ്ചാത്തലത്തിലുള്ള തണൽപ്പു ക്ഷന്തെപ്പോലെയാണ് അദ്ദേഹം. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കടംബത്തെ സ്വകടംബത്തെപ്പോലെയല്ലാതെ ഞങ്ങൾക്ക് ഒരിക്കലും കാണാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. വി. എം. നായരുടേയും, ബാലാമണിത്തമ്പുരയുടേയും രീതി വേറെ ആയിരുന്നുവെങ്കിലും, ആത്മാർത്ഥതയിൽ അവർ ഒട്ടും പിന്നോക്കമായി തോന്നിയില്ല. കോഴിക്കോട്ട് ഇവരിൽ മൂന്നുപേരിൽ ആരുടെയെങ്കിലും കൂടെയാണ് ഞങ്ങൾ താമസിക്കുക. കേരളത്തിലെ അന്നത്തെ സാമൂഹിക

ദാമോദരമേനോൻ രാഷ്ട്രീയത്തിൽ നിന്നു

വീണ്ടും പത്രപ്രവർത്തനത്തിലേക്ക് തിരിച്ചു

വരുന്നു. ലീലാദാമോദരമേനോൻ രാഷ്ട്രീ

യത്തിൽ സജീവമാകുന്നു. ഈ സജീവപ്ര

വർത്തനങ്ങൾക്കിടയിലും രാഷ്ട്രീയത്തിൽ

നിന്നു ചതിയുടെ പ്രഹരങ്ങളേറ്റു വാങ്ങുന്നു.

സാമ്പത്തിക മണ്ഡലങ്ങളിലെ പ്രധാനപ്പെട്ട പരിപാടികളിൽ കേശവമേനോനും ചേട്ടനും വിശിഷ്ടാതിഥികളായിരുന്നു. കൊച്ചിൻ വ്യാവസായികമേഖലയിലെ മിക്ക സംരംഭങ്ങളിലും ചേട്ടൻ ഒഴിച്ചുകൂടാത്ത ഒരു പങ്കാളിയായി. ചില അവസരങ്ങളിൽ കേരള ഗവർണ്ണർ ഉദ്ഘാടനം ചെയ്യാമെന്നൊരു പരിപാടി കൾ ഗവർണ്ണർ വരാത്തതുകൊണ്ട് ചേട്ടൻതന്നെ ഉദ്ഘാടനം നിർവ്വഹിക്കേണ്ടിവന്നു. ഈപതിവ് റോവർത്തനമായപ്പോൾ ഒരിക്കൽ ഒരു യോഗത്തിൽ ചേട്ടൻ പറഞ്ഞു: “എനിക്ക് ബഹുമാനപ്പെട്ട ഗവർണ്ണർക്ക് പകരം സമ്മേളനം ഉദ്ഘാടനം ചെയ്യാം.

ഘാടനം ചെയ്യാമെന്നൊരു പരിപാടി കൾ ഗവർണ്ണർ വരാത്തതുകൊണ്ട് ചേട്ടൻതന്നെ ഉദ്ഘാടനം നിർവ്വഹിക്കേണ്ടിവന്നു. ഈപതിവ് റോവർത്തനമായപ്പോൾ ഒരിക്കൽ ഒരു യോഗത്തിൽ ചേട്ടൻ പറഞ്ഞു: “എനിക്ക് ബഹുമാനപ്പെട്ട ഗവർണ്ണർക്ക് പകരം സമ്മേളനം ഉദ്ഘാടനം ചെയ്യാം.

യ്യാൻ മടിയില്ല. എന്നോട് ഈ കർത്തവ്യം നിർവ്വഹിക്കണമെന്നു പറഞ്ഞ ഭാരവാഹികളോട് അനുഭാവമുണ്ട്. പക്ഷേ, ഒരു കാര്യം മാത്രം പറയരുത്. അന്നുവധി വിവാഹങ്ങളിൽ പോകേണ്ടിവരുന്നുണ്ട്. വരൻ സമയത്തിനു വന്നില്ലെങ്കിൽ ആ സ്ഥാനം തല്ക്കാലം ഏറ്റവുംക്കുറുത്ത ആവശ്യപ്പെട്ടാൽ ആപത്തായി. എന്റെ ഭാര്യയെ കൂടെ കൊണ്ടുവരുന്നത് അപ്രകാരമുള്ള പ്രതിസന്ധി ഒഴിവാക്കാനാണ്.” ഞാനും ആ യോഗത്തിൽ സന്നിഹിതയായതുകൊണ്ട് ആ പ്രസ്താവന കൂട്ടിച്ചിരിക്കും ഇടയാക്കി. അന്നത്തെ ദിനങ്ങൾ ചേട്ടൻ മന്ത്രിയായിരുന്നതിനേക്കാൾ തിരക്കുള്ളവയായിത്തീർന്നു. ചേട്ടന്റെ തറവാട്ടുവീട്ടിൽ എല്ലാ മാസവും തണ്ണീരളുത്തേതു കഴിക്കാൻ എറണാകുളത്തു വന്നതിനുശേഷം പോകുക പതിവായിരുന്നു. സാമൂഹിക സാംസ്കാരിക പരിപാടികളിലും ധാരാളമായി ഞങ്ങൾ രണ്ടുപേരും പങ്കെടുത്തു. കേരള ഖാദിബോർഡിന്റെ ചെയർമാൻ സ്ഥാനം ചേട്ടൻ ഏറ്റെടുത്തു. ഞാനും കേരള സാമൂഹ്യക്ഷേമബോർഡിന്റെ ചെയർമാനായി പുതിയ സാമ്പത്തിക ക്ഷേമപ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് ആരംഭം കുറിച്ചു. അതുവരെ ഒരിക്കലും സമയം കിട്ടാതിരുന്ന സിനിമ കാണാനും ഞങ്ങൾക്ക് ഇപ്പോഴും പോലെ സൗകര്യമുണ്ടായി. (തുടരും)

ജീവിതമാരു മധു രാസഭൂതി. സുഭഗതയോടതിലാറാടു.

ബ്രീൽ ക്രീം ഹെയർ ഡ്രെസ്സിംഗ്. നിങ്ങളുടെ സുഭഗതയാർന്ന വ്യക്തിത്വത്തിനും

സമന്വൃതി
“ഹാർട്ട് ലൂക്ക്സ് റ്റോർട്ട്” എന്നീ കോൺഫിഡൻസ് എന്ന തങ്ങളുടെ ലാലുലേഖനം, 70 ലക്ഷം സ്കാർവ്വം, റ്റൂപ്പ്, ഏകദേശം 1000 (ബ്രീൽ ക്രീം ക്ലബ്ബിന്റെ) ചുരുക്കത്തിലുള്ള ആവരണമുണ്ടാക്കി, താഴെ കാണുന്നിട്ടുള്ള വിലാസത്തിലേക്ക് എഴുതുക.
എച്ച്. എം. എം. ലിംഗനാഥ്,
ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റ് MW, 1 ജെ.സി.സി.
റോഡ്, ന്യൂദൽഹി - 110001.

മുരളി മുഖിസിനു വേണ്ടി ഐ. വി. ശശി ഒരുക്കിയ, 'ഇണ്'യെന്ന പേരിലുള്ള പതിനാലുവരിപ്പട്ടം വൈവിധ്യത്തിന്റെ പേരിൽ കാട്ടിക്കൂട്ടിയ വേണ്ടാതെത്താണെന്ന്; വൃത്തികേടാണെന്ന്; കൃത്രിമത്വത്തിന്റെ കൂത്തരങ്ങാണെന്ന്; കോപ്രാട്ടിത്തമാണെന്ന്. കലയിൽ നിഷിദ്ധമായതും അവയത്രേ. സൗന്ദര്യത്തിൽ മുങ്ങിപ്പൊങ്ങിയ സത്യസന്ധമായ വികാരത്തിന്റെ ആവിഷ്കാരമാണ് കല. സത്യസന്ധമായ വികാരത്തിന്റെ വിന്യാസം ആർക്കും മനസ്സിലാവുകയും ചെയ്യും. ഇവിടെയില്ലാത്തത് അവ രണ്ടുമാണ്—സത്യവും സൗന്ദര്യവും. കൗമാരത്തിന്റെ പടിവാതിൽക്കലെത്തിനിൽക്കുന്ന രണ്ടു പിള്ളേരെക്കൊണ്ട് അരുതാത്തതുകൊണ്ടുകൊണ്ടും ചെയ്യിക്കുകയുമാണിവിടെ.

ആശയം ബ്ലൂ ലഗൂണിൽനിന്ന്

ബ്രൂക് ഷീൽഡ്സ്. ക്രിസ്റ്റോഫർ ആററു കിൻസും അഭിനയിച്ച റൻഡൽ ക്ലീഷറുടെ ബ്ലൂ ലഗൂൺ എന്ന ഇംഗ്ലീഷ് ചിത്രം കണ്ടപ്പോഴായിരിക്കണം സ്ത്രീ

ഞാൻ വെറുപ്പാണെന്ന് മററാളും, ഇതിന്റെ കാരണത്തിലേക്കു പ്രകാശം ചൊരിഞ്ഞുകൊണ്ടാണ് ചിത്രത്തിന്റെ തുടക്കം. അനിത തന്റെ ഡാഡിയുടെ മകളല്ലെന്ന് മനസ്സിലാക്കുന്നു. "വേറെ രുത്തന്റെ കട്ടി നിന്റെ വയറിൽ വളരുന്നതെന്നറിഞ്ഞുകൊണ്ടാണ് നിന്നെ ഞാൻ കല്യാണം കഴിച്ചതെന്ന്" ഡാഡിയെന്ന മനുഷ്യൻ അവളുടെ അമ്മയോടു പറയുന്നത് അനിത കേട്ടു. അതായിരുന്നു അയാൾ അവളെ എങ്ങോട്ടും കൊണ്ടുപോകാതിരിക്കാൻ കാരണം. വിനവിന്റെ അമ്മ മരിച്ചതും അച്ഛൻ

കുട്ടികളെക്കൊണ്ടു വേണ്ടാതിനം

പ്ററ എഴുതിയുണ്ടാക്കിയ ജോൺ പോളിനും സംവിധായകനായ ശശിക്കും ഇണയുടെ ആശയം മനസ്സിലാച്ചത്. രണ്ടു കൊച്ചു കുട്ടികൾ—രൊണാക്ടിയും ഒരു പെൺകുട്ടിയും—സഞ്ചരിച്ചിരുന്ന കപ്പൽ തകർന്ന ഒരു ദ്വീപിലെത്തിപ്പെടുന്നതും സഹായിയായുണ്ടായിരുന്ന ആൾ മരിക്കുകയും ചെയ്യുവാൻ തനിചായ അവർ പ്രകൃതിയുടെ അനഗ്രഹശിക്ഷകളോടെ വളർന്നു വളയാവുന്നതും പ്രകൃതി സഹജമായ അവരുടെ പ്രേമം തഴച്ചുവളരുന്നതും പുതുലയുന്നതും ഒരു ഭാവഗാനം പോലെ മധുരവും സുന്ദരവും സാദാവികകവുമായിട്ടാവിഷ്കരിച്ചതാണ്. ബ്ലൂ ലഗൂൺ. ഇവിടെക്കൊന്നാവുന്നതോ മുതിർന്നവർക്കുപോന്നിരിക്കുന്ന, കുട്ടികൾ കാണരുതാത്ത, അവരെ ചീത്തപ്പെടുത്തിയേക്കാവുന്ന വൈകൃതവും!

കുട്ടികളായ നായികനായകന്മാർ—അനിയ്യം വിനവും—ഒളിച്ചോടണമെന്നാഗ്രഹിച്ചതല്ല. മരിച്ചു ഓർക്കാപ്പറത്തുവന്ന മഴയിൽനിന്നു രക്ഷപ്പെടാനായി ചരക്കുവണ്ടിയിൽ കയറിയതായിരുന്നു. പെട്ടെന്നാണ് വണ്ടി നീങ്ങിയത്. പക്ഷേ, അവർ നാടുവിട്ടുകലുന്നതിൽ തരിമ്പും വേദിച്ചില്ല. കാരണം രണ്ടുപേരും അവരവരുടെ വീടുകളിൽ ഏതാണ്ടുധിക്കുറായിരുന്നു. "സ്നേഹമുള്ള ഒരു വാക്കുപറയാൻ വീട്ടിലൊരുമില്ലെന്ന്" രൊരും. "എനിക്കു വീടേന്നു പറ

തുല്യദുഃഖിതർ

തുല്യദുഃഖിതരായ ഈ രണ്ടുകുട്ടികളും നാടിനേക്കാൾ എല്ലാംകൊണ്ടും നല്ലതെന്ന് അവർക്കു തോന്നിയ കാട്ടിൽ ഓൻറിയുടെ വീട്ടിലെത്തിച്ചേരുകയാണ്. ചരക്കു വണ്ടിയിൽ പശുക്കളുടെകൂടെ വൈക്കോലിൽക്കിടന്നുറങ്ങുന്നതും ഉണർന്നുപോയ പച്ചിനെ കറന്നു പാലു കടിക്കുന്നതും വണ്ടിയിൽ നിന്നിറങ്ങിനടന്ന് രാത്രിയായപ്പോൾ മരക്കുവിലയിൽ കിടന്നുറങ്ങുന്നതും ഒഴുക്കുള്ള നദിയിലൂടെ തിരപ്പുനിലൊഴുകുന്നതും മറ്റുമാണ് വഴിക്കുണ്ടായ കുട്ടികളുടെ അനുഭവങ്ങൾ. വിശന്നു പാളിപ്പോയ അവർ കാട്ടിൽക്കണ്ട വീട്ടിൽക്കയറി അടുക്കളയിൽനിന്ന് ആത്തിയോടെ ചോറുവാരിത്തന്നതുകൊണ്ടുകൊണ്ടാണ് വീട്ടുകാരി അകത്തു കയറിയത്. "കള്ളത്തെക്കാടികൾ! ഇപ്പോൾ കൂടിപ്പറപ്പെടുവോന്നതാണല്ലോ!" മുപ്പത്തൊമ്പതാം വയസിലായിരുന്ന ചോറോടും. ഇങ്ങനെ ചോദിക്കാൻ മുഖത്തു കണ്ണുള്ള ആർക്കും കഴിയില്ല. അത്രയ്ക്കു കുട്ടികളാണവർ. നല്ല ധയലോഹകൾ എഴുതാറുള്ള ജോൺപോളിനെ ഇണയിലൊരി

ടത്തും കണ്ടില്ലെന്ന പറയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. എങ്കിലും കാഞ്ചന വേഷമിട്ടഭിനയിക്കുന്ന ആ കഥാപാത്രം നന്ന്. വഷ്ടങ്ങൾക്കു മുമ്പ് നായാട്ടിനു പോയി മടങ്ങുമ്പോൾ വെള്ളച്ചാട്ടത്തിൽപ്പെട്ടു മരിച്ചു പോയതാണ് അവരുടെ മുപ്പർ. അദ്ദേഹം മരിച്ചുപോയെന്നു അവർ വിശ്വസിക്കാൻ കൂട്ടാക്കുന്നില്ല. ഇന്നും എന്തു കാര്യവും അവർ മുപ്പരോടു ചോദിച്ചു ചെയ്യും. ഒളിച്ചോടിപ്പോന്ന കുട്ടികളെ മുപ്പത്തികൂടെ താമസിപ്പിക്കുന്നതുപോലും മുപ്പരോടനുവാദം വാങ്ങിയാണ്. കാഴ്ചക്കാൽ കുട്ടികളും ആദ്യം അല്പമൊന്നു വരക്കും അതു കാണുമ്പോൾ. കറേറ്ററും ചരക്കുവണ്ടിയിൽ യാത്ര ചെയ്യുകയും തെരപ്പനിലൂടെ ഒഴുകുകയും വേണ്ടിവന്ന തൊഴിച്ചാൽ കുട്ടികൾക്ക് കാര്യമായൊന്നും ചെയ്യേണ്ടിവന്നില്ല. കാട്ടിൽ നല്ലൊരു വീടുതന്നെ സംവിധായകൻ പണികഴിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു; പോരാത്തതിന് സ്നേഹമുള്ള ഓൻറിയെ സൃഷ്ടിക്കുകയും. ഉപ്പതൊട്ട് വൈധുര്യംവരെ പട്ടണത്തിൽനിന്ന് എത്തുമ്പോൾക്കുവേണ്ടി കൊണ്ടുവന്നു കൊടുക്കാൻ ഖാദർക്കായു മൂണ്, അയലത്തു താമസിപ്പിക്കുന്ന മേജറും കുട്ടികൾക്കും സഹായത്തിനായിത്തീർന്നു. കഥയുടെ ഒരു നല്ല ഭാഗം അങ്ങനെ കുട്ടികൾക്കും ജോളിയാക്കാനൊത്തു. എ.ടി. ഉമ്മർ ഇന്നും നൽകി ജാനകിയും ജയചന്ദ്രനും കൃഷ്ണപ്രസാദനും പാടിത്തക്കുന്ന ബിച്ച്വിന്റെ നാലഞ്ചു ഭാവനകളുമുണ്ട്. ചിത്രത്തിനു നീട്ടം കൂട്ടാൻ. (1) പുവിരിഞ്ഞില്ല, പുവിൽ തേങ്ങിത്തല്ല (2) അരളിച്ചുപോകുക, വളരിപ്പൽമേടുകൾ (3) ഏകാക്ക, ഏകാക്ക കഥ പറയാം; വേഷം മാറിയ ചെന്നായയുടെ കഥ പറയാം കാക്ക (4) കിനാവിന്റെ വരവത്തു. എന്നിവയാണ് ആ നാലെണ്ണം.

"അഡോ ഇസൻസ!"

ആൻറിയും കുട്ടികളും പുഴയിൽ നിന്നിറങ്ങിപ്പോകുകയോണം അനി തിരക്കു നൽകി. അനി വലിയ പെണ്ണും വിൻ വലിയ ചെറുക്കനും ആവുന്നതും രാഗബദ്ധരായവനായ വികാര താരതമ്യത്തിനും വളർച്ചയ്ക്കും ഭാവമാധുര്യം ഒട്ടുമില്ല. കുട്ടികളെ വസുധാരണ കലക്കൊണ്ട് (വസുധാഭാരം, കഥാർ) വലുതാക്കിക്കളയാമെന്ന കരുതിയ സംവിധായകന്റെ ഭാവന എത്ര നിസ്സാരം! കൂടുതൽ മുതിർന്ന രണ്ടു പേരെ കണ്ടെത്താൻ സംവിധായകന് കഴിയാത്തതു് ഈ ചിത്രത്തിന്റെ വലിയ ന്യൂനതയത്രേ. വൃത്തികേടിന്റെ

ഒരു കാരണമാണു്: മാഞ്ചുവട്ടിൽ മണ്ണുപ്പുവച്ചു വിളമ്പി, അച്ഛനും അമ്മയുമായി കളിക്കുകയല്ലല്ലോ ഇവിടെ അനിയ്യം വിനവും. അവരുടെ കല്യാണം കഴിച്ചുകൊടുക്കാൻ തയ്യാറായ ആൻറിയെ കബളിപ്പിച്ചു, അതിനു ക്ഷമയില്ലാതെ രണ്ടുപേരും ആദ്യരാത്രി കഴിച്ചൊന്നിച്ചു കിടന്നുറങ്ങുന്നതു കണ്ട ആൻറിയുടെ മാത്രമല്ല, കാണികൾക്കും വിഷമവും ദേഷ്യവും തോന്നും. ഏതായാലും കുട്ടികളെ അവർ കല്യാണം കഴിപ്പിച്ചു വിട്ടെന്നു തന്റെ ജോലി തീർത്തുപോലെ, മുപ്പർ വന്നു വിളിച്ചു കൊണ്ടു പോകുന്നതും കൊള്ളാം. എന്നാൽ ഭാര്യഭർത്താക്കന്മാരായി അവിടെ താമസിച്ചുപോന്ന അനി ഗർഭിണിയാകുന്നതും സുഖക്കേടപിടിച്ച അവളെ വിനവും മേജറുംകൂടി കോരിച്ചൊരിയുന്ന മഴയത്തു് ഖാദർക്കായുടെ കാളവണ്ടിയിൽ ആശുപത്രിയിലേക്കു കൊണ്ടു പോകുവഴി മരിച്ചുപോകുന്നതും വിൻ അവളുടെ കഴുത്തിലെ വൈരമാലയിൽനിന്നൊരു വൈരം വീഴ്ത്തി അവളോടൊത്തുചേരുന്നതുമായ അവസാന നിമിഷങ്ങളിലെ മെലോഡ്രാമ സഹിക്കാൻ കഴിവുള്ള കാഴ്ചക്കാർ ഭാഗ്യവാന്മാരത്രേ.

ഒരു കഥാപാത്രംമാത്രം

സതീഷിന്റെ കലാസംവിധാനവും നാരായണന്റെ എഡിറ്റിങ്ങും ഇണയുടെ നല്ല വശങ്ങളാണ്. ജയാനന്ദ് വിൻ സന്ദർഭത്തിൽ ക്യാമറ പ്രകൃതിഭംഗി പകർന്നുനൽകി വിജയിച്ചിരിക്കുന്നു. മരിച്ച മുപ്പരുടെ മധുരസ്മരണയിൽ കഴിയുന്ന കാഞ്ചനയുടെ അസാധാരണ വ്യക്തിത്വം അനാവരണം ചെയ്യുന്ന പാത്രസൃഷ്ടിയിലെ രസമല്ലാതെ ഇണയിൽ വേറിട്ടൊരു രസവുമില്ല. മുപ്പരുടെ പ്രേതംവന്ന് വിധവയെ വിളിച്ചുകൊണ്ടുപോകുന്ന അവരുടെ മരണത്തിനുപോലുമുണ്ട് ഒരു സൗന്ദര്യം. കാളവണ്ടിക്കാരൻ ഖാദറും (ബി. കെ. പൊറക്കാട്ട്) മേജറും (റഷീദ്) തരക്കേടില്ല. കുട്ടികളിൽ ദേവിയുടെ അനിയയാണ് രഘുവിന്റെ വിന തന്നെക്കാൾ ഭേദം. കൃഷ്ണപ്രസാദന് പാടുമ്പോൾ "വെള്ളിച്ചില്ല. വിനവി—തുളിത്തുള്ളി യൊഴുകും, പൊരി നരചിതറും കാട്ടരു വീ" എന്ന പാട്ടും കൊള്ളാം, അത്രമാത്രം.

ഒരു തീർത്ഥാടകത്തിന്റെ ഓർമ്മക്കുറിപ്പ്

(15-ാം പേജിൽ നിന്നുതുടർച്ച) ഉൽനിന്ന് അസംഖ്യം അറബിക്കിളികൾ ചിറകടിച്ചുയർന്നു. ഇനി തിരിച്ചു മുസ്ലീംലീഡ് എന്ന സ്ഥലത്തേക്കു്. അവിടെ ഒരു നാൾ രാപ്പാക്കണം. നിസ്സാരത്തിനുശേഷം വിശാലമായ മുസ്ലീംലീഡയുടെ മണ്ണിൽ പ്രാചീനമായ വിചാരധാരയുമായിത്തോർന്നു കിടന്നു. വെളുത്ത നിലാവിൽ തീർത്ഥാടകർ മുങ്ങിയുണർന്നു. ബലി പെരുന്നാളിന്റെ പ്രഭാതത്തിലേക്കാണ് ഞങ്ങൾ മിഴിച്ചുനീന്തുന്നത്. ത്യാഗത്തിന്റെയും പരീക്ഷണത്തിന്റെയും ഓർമ്മപ്പെരുന്നാൾ. ദൈവവിധി കേട്ടു സ്വന്തം പുത്രനെ ബലിമുക്കുകയോൻ നിശ്ച

യിച്ചു ത്യാഗത്തിന്റെ സ്തുതികളുമായി വന്ന പെരുന്നാൾ. ബലിമുക്കുന്നതിനായി പുത്രൻ ഇസ്ലാമിലിനെ വിജനസ്ഥലത്തേക്കു കൊണ്ടു പോകുമ്പോൾ ചെങ്കുത്താൻ പല അടവുകളിലൂടെയും ആ പിതാവിനെയും പുത്രനെയും പിന്തിരിപ്പിക്കാൻ ശ്രമിച്ചു. ദൈവത്തിന്റെ മുമ്പിൽ എല്ലാം സമർപ്പിച്ചു ഇബ്രാഹീംനബിയും പുത്രനും ചെങ്കുത്താനെ കല്ലെറിഞ്ഞോടിപ്പോയി. ആ സംഭവത്തിന്റെ സ്മരണയ്ക്കായി ഹാജിമാർ ചെങ്കുത്താൻ ഇരുന്ന സ്ഥലത്തിനു നേരെ കല്ലെറിയണം. മുസ്ലീംലീഡയിൽ നിന്നാണ് കല്ലുകൾ ശേഖരിച്ചത്. മിനായിലേക്കു മടങ്ങുവേ ആടുകളെയും ഭട്ടകളെയും അറയ്ക്കു വിതരണം ചെയ്യുന്ന സ്ഥലത്തെ ജനത്തിരക്കു് ഏറിവരികയായിരുന്നു.

മുന്ന സ്ഥലങ്ങളിലായി നാലുദിവസം കൊണ്ടാണ് കല്ലെറുപ്പത്തിയാക്കേണ്ടതു്. തിരക്കും തിരക്കും അതിന്റെ പാരമ്യത്തിലേത്തുന്ന ചടങ്ങാണിതു്. ഇന്നിപ്പോൾ ഈ സ്ഥലത്തിനുമേൽ കുറുന്റപാലം പണിതു സൗകര്യമേർപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ടെങ്കിലും നിയന്ത്രിക്കാനാവാത്ത തിരക്കാണ് ഇപ്പോഴും. പലരും തിരക്കിൽ മരിച്ചു വീഴുന്നു. ലക്ഷക്കണക്കിനാളുകൾ നിറഞ്ഞു നിന്നിരുന്ന 'ജുറ' എന്ന ഈ സ്ഥലത്തുവെച്ച് ഞാനും ചങ്ങാതിയും കൂട്ടം തെറ്റി. തിരയാൻ മാർഗ്ഗമില്ല. എല്ലാവരും ഒരേ വേഷക്കാർ. ഏറെനേരംനോക്കിയിട്ടും ആളെ കണ്ടെത്താനാവാതെ ഞാൻ മെക്കയിലേക്കു ബസ്സു കയറി.

ക്ഷീണവും വിശപ്പും പേശികളെ ആക്രമിക്കുകയായിരുന്നു. മെക്കയിലെ മലബാരിഗലിയിൽക്കണ്ട മലയാളിഹോട്ടലിൽനിന്ന് ഏറെനേരത്തെ കഠിനമുഹനത്തിനുശേഷം അല്പം ചോറും കോഴിക്കറിയുംകിട്ടി. ആർത്തിയോടെ അതു വാരിത്തന്നുപോഴുണ്ട് തിരക്കിനിടയിൽ നഷ്ടപ്പെട്ട ചങ്ങാതി ഓടിക്കിതച്ചു മുമ്പിൽ. അല്പ നേരത്തെ വിശ്രമത്തിനുശേഷം ഞങ്ങൾ മെക്കൊപ്പുള്ളിയിലേക്കു കയറി. ലോകത്തിലെ കോടിക്കണക്കിനു മുസ്ലിങ്ങൾ അഭിമുഖമായി നിന്ന നിസ്തരികുന്ന 'കഅബ'യെ ഹാജിമാർ ഏഴു തവണ തവഹാമ് (പ്രദക്ഷിണം) ചെയ്യണം. ഒരു കൃബിന്റെ ആകൃതിയിൽ നിർമ്മിച്ച കഅബയ്ക്കു് നാല്പതടി നീളവും മുപ്പത്തഞ്ച് അടി വീതിയും അവതടി ഉയരവുമാണുള്ളതു്. അതിന്റെ വടക്കുകിഴക്കേ മൂലയിൽ ഹജുൽ അസ്വദു് (വിശുദ്ധ ശില) സ്ഥാപിച്ചിരിക്കുന്നു. ആണങ്ങളും പെണ്ണുങ്ങളും വൃദ്ധന്മാരും കുട്ടികളുമൊക്കെ പ്രദക്ഷിണത്തിന്റെ തിരക്കിലാണ്. എല്ലാവരുടെയും ചുണ്ടുകളിൽ നിന്നും ആരാധനയുടെ മന്ത്രങ്ങൾ. പ്രദക്ഷിണത്തിനിടയിൽ വിശുദ്ധ ശില ചുംബിക്കുകയോ അതിനു കഴിയില്ലെങ്കിൽ ശിലയ്ക്കു നേരെ കൈയുയർത്തുകയോ ചെയ്യണം. ഏറെ നേരത്തെ ശ്രമത്തിനുശേഷമാണ് ഞങ്ങൾക്കു പ്രദക്ഷിണം പൂർത്തിയാക്കാൻ കഴിഞ്ഞതു്. അയ്യായിരം കൊല്ലങ്ങൾക്കു മുമ്പു്, റെമ്മയുടെ കൈയുടെ കണ്ണനിർ വീണു കരിർന്ന മണ്ണിലാണ് ഞങ്ങളിപ്പോൾ

നിൽക്കുന്നതു്. പൊള്ളുന്ന വെയിലേറു് റെറു വെള്ളത്തിനായി സ്വന്തം ഓമനക്കുഞ്ഞ് ഓഹിച്ചു കരയവേ ഒരു നിഴൽ പോലുമില്ലാത്ത മനുഷ്യയുടെ ഊഷ്മരത്വമുമ്പിൽ ആ അമ്മ നിസ്സഹായയായി നിന്നുപോയി. സഫ, മർവ്വ എന്നീ പർവ്വതങ്ങളുടെ മധ്യേ നിന്നുകൊണ്ടു് അവർ മേലോട്ടുനോക്കി ഖൽബ്-പൊട്ടി പ്രാർത്ഥിച്ചു. കഞ്ഞിനെ നിലത്തു കിടത്തി രണ്ടു കുന്നുകളിലേക്കും ഓടിക്കയറുകയും വീണ്ടും മടങ്ങിവരികയും ചെയ്തിട്ടും റൊളെപ്പോലും കണ്ടില്ല. കഞ്ഞാകട്ടെ തൊണ്ട വരണ്ടു കരയുന്നു. ഏഴു തവണ അങ്ങനെ ഓടിക്കഴിഞ്ഞപ്പോഴാണ് കഞ്ഞു് കാലിട്ടടിച്ചു കരയുന്ന സ്ഥലത്തു നിന്ന് ഒരു ശബ്ദം. കളകളാരവവുമായി ജലപ്രവാഹം. ആ അമ്മ സ്വയം മറന്നു പോയി. അള്ളാഹുവിനെ സ്മരിച്ചു. കഞ്ഞിനു് ആവോളം വെള്ളം കൊടുത്തു. ജലധാര നിൽക്കുന്നില്ല. അവതറക്കെപ്പറഞ്ഞു—സംസം. (നിറുത്തുക) നിറഞ്ഞു കേരിക്കു മുമ്പിൽ കാരുണ്യത്തിന്റെ വരദാത്ത ജലപ്രവാഹം. ഹാജിറാബി വിയാണു ആ അമ്മ. ആ സംഭവത്തിന്റെ സ്മാരകമായി സഫയിൽനിന്ന് മർവയിലേക്കും മർവയിൽനിന്ന് സഫയിലേക്കും ഏഴുപ്രാവശ്യം നടക്കണം. ഈ ചടങ്ങിനു ശേഷമോ കല്ലെറിനു ശേഷമോ തലയിൽ നിന്ന് മുടി അല്പം മുറിച്ചു നീക്കണം. തിരക്കിനിടയിൽ കിട്ടിയ സംസം വെള്ളവും കടിച്ചു വീണ്ടും രണ്ടു ദിവസത്തെ കല്ലെറിയുന്ന ചടങ്ങിനായിത്തങ്ങും മിനായിലേക്കുതന്നെ മടങ്ങി.

മെക്കയ്ക്കും മിനായ്ക്കുമിടയിൽ പുതുതായി പണിതുയർത്തിയ കുറുന്റ ക്രീക്കിലൂടെയാണ് ഞങ്ങൾ മടങ്ങിയതു്. പർവ്വതങ്ങളെ മെരുക്കി അഭ്യുതങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുന്ന കൈനോളജിയുടെ വിദ്യകൾ. നാലു ക്രീക്കുകളാണിവിടെ. ശീതോഷ്ണം. ക്രമീകരിക്കുന്ന കുറുന്റയത്രങ്ങളും സോഡിയം ലൈറ്റുകൾ തുളുമ്പുന്ന മഞ്ഞപ്രിസങ്ങൾ ഘടിപ്പിച്ചു വീളുകപോളുള്ളും ക്രീക്കുകളെ കമനിയമാക്കുന്നു. മുഹമ്മദ് നബിയുടെ ഖബറീടം സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന മദീനസന്ദർശിക്കുന്നതും ഹജ്ജിന്റെ ഭാഗമായി അനുഷ്ഠിക്കപ്പെടേണ്ട പുണ്യകർമ്മമായി കണക്കാക്കപ്പെടുന്നു.

അവസാനത്തെ കല്ലെറിയുന്ന ചടങ്ങുകൂടി കഴിഞ്ഞതോടെ ഹജ്ജ് പൂർത്തിയായി. ചരിത്രത്തിന്റെ ഗതിമാറി കേറിച്ച ഒരു വിശ്വാസപ്രമാണത്തിന്റെ പിറവിക്കു സാക്ഷ്യം വഹിച്ച മെക്കയോടു് വിടവാങ്ങുമ്പോൾ, പനിനിൽ ആരാധനയ്ക്കായി തല കവിട്ടു് പർവ്വതങ്ങൾ. ആകാശത്തിനതാഴെ തിളങ്ങുന്ന കല്ലുകൾപോലെ കൂടാരങ്ങളും കൂടാരങ്ങൾ വിടുന്ന തീർത്ഥാടകരും.

ഭീതിയുടെ നിഴലിൽ ഒരു ഗ്രാമം

(13-ാം പേജിൽനിന്നു തുടർച്ച) ഉിലെ വിദ്യാർത്ഥികളെ യാതൊരു പ്രകോപനവുമില്ലാതെ കുറ്റാമുറികളിൽ കയറി തല്ലിച്ചതയ്ക്കുകയായിരുന്നുവെന്നു്

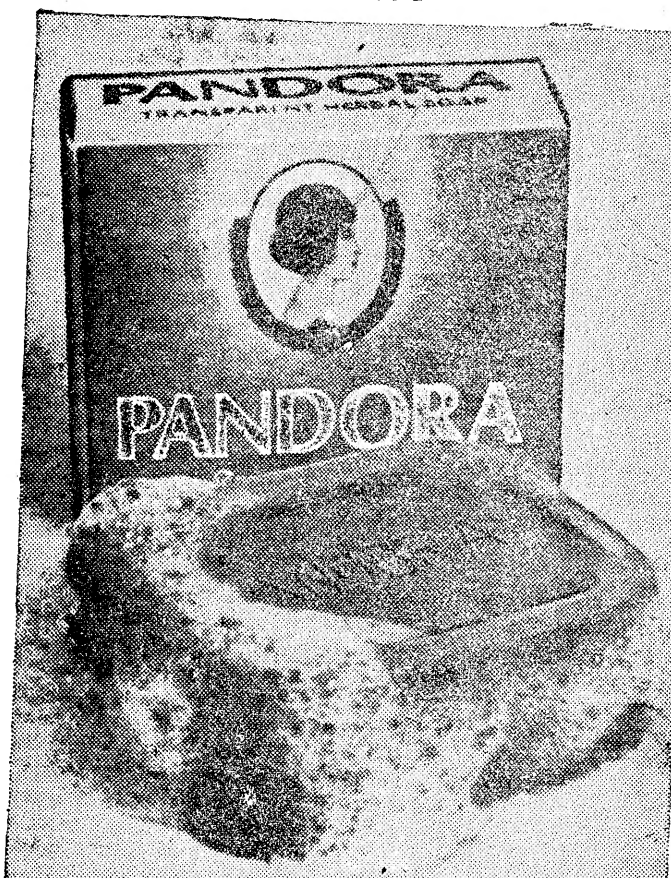
ഹെഡ്ക്വാർട്ടേഴ്സ് എം. അബ്ദുൾ ഷാജി
പറഞ്ഞു. ശോഭന എന്ന പെൺകുട്ടിയുടെ
കാലിനേറ്റി മുറിവ് ബയനറ്റുകൊണ്ടുള്ള
കത്തോരതാണത്രേ! ചന്ദ്രൻ, ബേബി,
ദാമോദരൻ എന്നീ വിദ്യാർത്ഥികളെ
തങ്ങളുടെ മുറിവിലും പിന്നീട് സ്നേഹ
നിൽപ്പും പൊലീസ് ക്രൂരമായി മർദ്ദി
ച്ചുവെന്നും അദ്ധ്യാപകർ പറയുന്നു.
ഗോപി എന്ന ഒരാധ്യാപകനും ലാത്തി
യടിയേൽക്കുകയുണ്ടായി. പള്ളിയിൽ
സമാധാനപരമായി പ്രകടനം നയിച്ച
വിദ്യാർത്ഥികളെ നിരന്തരവക്കിലെ ഒരു
റബ്ബർത്തോട്ടത്തിലിട്ട് പൊലീസ് മർദ്ദി
ക്കുകയുണ്ടായി. വയററത്തു ലാത്തികൊ
ണ്ടുള്ള കത്തോര രക്തം കല്പിച്ച പാട
കളും മുറിവുകളുമോടെ രണ്ടു വിദ്യാർത്ഥി
കളെ ആശുപത്രിയിൽ പ്രവേശിപ്പിച്ചി
ട്ടുണ്ട്. ഇരുപതോളം വിദ്യാർത്ഥികൾ
പൊലീസിന്റെ മർദ്ദനമേറ്റു തലപൊ
ട്ടിയും കൈകാൽ മുറിഞ്ഞും ആശുപത്രി
യിൽ കിടക്കുകയാണ്.

നിടകൾ വസ്ത്രങ്ങൾ
വാങ്ങുന്നതിനും വിൽക്കുന്നതിനും
SAN DAS TRADERS
ULLOOR TRIVANDRUM Phone 8947

READ
RATHNABALA
CHILDREN'S ILLUSTRATED TAMIL
MONTHLY MAGAZINE
Post Box No. 17
SIVAKASI 626123.

കേരള
ദിനേശ് ബീഡി
കാറ്റുറ്റ
പേജ് 40 കലാകരമുടി ലക്കം 372

**A SIMPLE BATH
TURNS INTO A
BEAUTY TREATMENT
With**

PANDORA
TRANSPARENT HERBAL SOAP

A New beauty Soap to
keep your skin smoother,
softer and visibly refreshed
all through the day with a
unique fragrance.

PANDORA

© E.S. PATANWALA, Bombay - 400 086.
From the makers of **AFSHAN SOAP** since 1909.

AMC 82

For Presentation Articles
GIFT HOUSE
Main Road, QUILON-1.
Phone No: 3506
Somsons

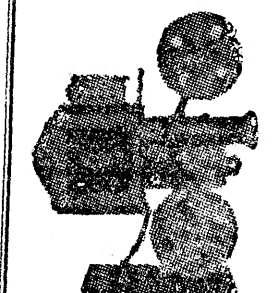
സ്ത്രീകൾക്കു്
ലാവണ്യ കലപം
Licence No. 31/25 D/80

പ്രസവരക്ഷയ്ക്കു് അത്യുത്തമം
സ്രാവരോഗങ്ങൾക്കു് ഫലപ്രദം
(പഥ്യമാചരിക്കേണ്ടതില്ല)

ആയുർവ്വേദോചാര്യ-
കെ. കണ്ണുരാമൻ വൈദ്യൻ
(Gold Medallist)

**പൗരസ്ത്യ ഫാര്മസി
& സേവാസഭനം
കുളിനിക**

P. O. Perinad (691 601), Quilon
Phone: 2859

Silent
Movie
Home
Cinema
Projector
Rs. 150

For detailed Catalogue send
Rs. 2.50 stamp. Write in English
FILM COMPANY
Post Box No. 269, Sivakasi,

നിരവനന്തപുരത്തു്
വസ്തുവകകൾ വാങ്ങുന്നതിനും
വിൽക്കുന്നതിനും അനുബന്ധിതക
തെർമി ഫുൻഡ്രൈസ് (രജി)
ശ്രീകൃഷ്ണ, നിരവനന്തപുരം-17.
ഫോൺ: 7008

ദാമ്പത്യജീവിതം നിരാശപ്പെടുവാൻ

വിവാഹത്തിനു മുൻപും ശേഷവും ലൈംഗിക ബലഹീനത
അനുഭവപ്പെട്ട് പല ചികിത്സകളും ചെയ്ത് സുഖപ്രദമാകാതെ
നിരാശയിൽ കഴിയുന്നവർ; അനേകം ലൈംഗികരോഗിക
ളെ ചികിത്സിച്ചു് സുഖപ്പെടുത്തിയ ഇന്ത്യയിലെ പ്രസിദ്ധി
മാർജ്ജിച്ച പ്രസിദ്ധ ലൈംഗികരോഗ ചികിത്സാ സ്ഥാ
പനമായ "മെറീന മെഡിക്കൽ സെൻററിൽ" നേരിൽ
സമീപിച്ചു നിങ്ങളുടെ ലൈംഗികജീവിതം സുഖകരമാക്കു
വാൻ! സ്വപ്നസ്വപ്നം, ശീശ്യസ്വപ്നം, ശക്തിക്കുറവ്,
ലൈംഗികാവയവങ്ങളുടെ വളർച്ചക്കുറവ്, ഉദ്ധാരണമി
ല്ലായ്മ, ലൈംഗികപ്രക്രിയയിൽ കഴിവുക്കുറവ്, ദാമ്പത്യ
പരാജയം, പഴുപ്പുപോക്കു്, ഉഷ്ണപ്പണ്ണ്, മുതലായ രതിജന്യ
രോഗങ്ങളേയും ചികിത്സിച്ചു് സുഖപ്പെടുത്തുന്നു. എല്ലാ ദിവസവും ചികിത്സ.
N B വാടാമത്തുള്ളവർക്കു് കത്തുമുഖേനയും ചികിത്സിക്കും.

മെറീന മെഡിക്കൽ സെൻറർ
എറണാകുളം സൗത്ത് റെയിൽവേസ്റ്റേഷൻ മുൻവശം (മുസ്ലീം പള്ളിക്കു സമീപം), കൊച്ചിൻ-16

**വിവാഹത്തിനു
മുൻപും പിൻപും**

ഉണ്ടാവുന്ന എല്ലാ
രഹസ്യ വ്യാധിക
ളേയും നാഡി തള
ച്ചു, ബലഹീനത,
ധാതുക്കുറവ്, മുത്രാ
രയരോഗങ്ങൾ ഇ
വകളേയും മാററി
നവ വൈതന്യം
ഉണ്ടാക്കുന്നതാണ്.
ഇന്നുതന്നെ ഇന്ത്യ
യിൽ പ്രസിദ്ധ
പ്പെട്ട ലൈംഗിക രോഗവിദഗ്ദ്ധൻ Dr.
M. S. സർക്കാരിനെ (Govt. Regd.)
സമീപിക്കുക. എല്ലാ ദിവസവും ചി
കിത്സിക്കുന്നു.

**ഡോ: M. S. സർക്കാർ
ഡിസ്പെൻസറി**
രാധാനിവാസ്, ആറുകാൽ ചെയിൻ,
മേടമുക്ക്, മണക്കാട്,
തിരുവനന്തപുരം.

**എൻ. ബി. എസ്സിന്റെ
ശിശുദീന സമ്മാനം**

മികച്ച 15 ബാലസാഹിത്യകൃതികൾ

നാലു്	— നോവലുകൾ
ആറു്	— കഥാപുസ്തകങ്ങൾ
മൂന്നു്	— കവിതാഗ്രന്ഥങ്ങൾ
ഒരു	— നാടകം
ഒരു	— യാത്രാവിവരണം

ആകെ വില 60 ക.
സൗജന്യവില ഒരുമിച്ചടുപ്പാൽ 35 ക.
തവണകളായി 10 + 30 = 40 ക.
10 ക. അടച്ചു് രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുക. ബാക്കി പുസ്തകം വാങ്ങുമ്പോൾ.
പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നത് നവംബർ 14-ന്.
വിതരണ തീയതി പിന്നീടിറയിക്കും.
എൻ. ബി. എസ്സിന്റെ എല്ലാ ശാഖകളിലും പണം സ്വീകരിക്കും.
എം. ഓ. യും, ഡ്രാഫ്റ്റും അയയ്ക്കേണ്ടതു്
നാഷണൽ ബുക്ക് സ്റ്റാൾ
കോട്ടയം-686001.

139/82-83

ഓരോരോഗം ഉണ്ടാകുന്നതിനുള്ള പ്രധാന കാരണമാണ് പുകവലി

നിങ്ങളുടെ വിളിപ്പേര് ഒരു ബോധദീപ്തി

ഡോ: ജി. വേലായുധൻ എം. ഡി.

മിസ് ജി.വി.—പേരുകൾക്കു

ചോദ്യം:

ഒരു പുരുഷനുമായി ഞാൻ ബന്ധപ്പെട്ടു. അതിനുശേഷം 54 ദിവസം കഴിഞ്ഞു. ഇനിയും മെൻസ്ട്രായിട്ടില്ല. ഗർഭമാണോ ഡോക്ടർ?

ഉത്തരം:

ഗർഭധാരണമാകാൻ നല്ല സാധ്യതയുണ്ട്. അവിഹിതമായ ലൈംഗികവേർപാടുകൾ ഗർഭധാരണം നടന്നുപോയിരിക്കുമോ എന്ന ഭയംഗകകൾ മൂലവും മാസമുറ താമസിക്കാൻ സാധ്യതയുണ്ട്. അതിനാൽ ഒരു ഡോക്ടറെ കണ്ടു പരിശോധിപ്പിച്ചു തീർച്ച വരുത്തണം. എടുപത്ത് ആഴ്ചകൾക്കകമായാൽ ഗർഭച്ഛിദ്രം നടത്തുന്നതിന് പ്രയാസമുണ്ടാവില്ല.

മിസ്സ്. കെ. ആർ.—ചെന്നിത്തല

ചോദ്യം:

അബോർഷൻ കഴിഞ്ഞു മൂന്നാമത്തെ ആഴ്ചയിൽ ലൈംഗികബന്ധമുണ്ടായാൽ കഴുപ്പുമുണ്ടാകുമോ?

ഉത്തരം:

ചിലപ്പോൾ വീണ്ടും ഗർഭധാരണം ഉണ്ടാകാൻ സാധ്യതയുണ്ടെന്നല്ലാതെ മറ്റു കഴുപ്പുണ്ടാകാനും ഉണ്ടാകാനിടയില്ല.

മിസ്സ് പി. എൻ.—കൊട്ടാരക്കര

ചോദ്യം:

9-ാം 7-ാം വയസ്സായ രണ്ടു കുട്ടികളുടെ മാതാവും 34 വയസ്സുള്ള പി. പി. എസ്. ചെയ്തു ഞാൻ ഒരുവർഷം മുമ്പ് ഗർഭാശയ കാൻസർ സംബന്ധമായ പരിശോധനയ്ക്കു വിധേയയായി. Terramycin, Tetra Cycloride എന്ന Vaginal Tablets ഉപയോഗിക്കാൻ ഡോക്ടർ നിർദ്ദേശിച്ചു. അത് ഉപയോഗിച്ചശേഷം വീണ്ടും പരിശോധിച്ചപ്പോൾ 200 mg വാജിനൽ ഓബ്ലറുകൾ ഉപയോഗിക്കാൻ ഡോക്ടർ പറഞ്ഞു. ആ ഓബ്ലറുകൾ എത്ര അനുബന്ധിതമുണ്ടാകണം. അതിനോടൊപ്പം വയർ ഡ്യൂപ്പ് ചെയ്യുകയും വേണമെന്നു പറഞ്ഞു. എന്തെല്ലാം നടപടികൾ ഞാൻ സ്വീകരിക്കണം. ദയവായി മറുപടി തരിക.

ഉത്തരം:

ഗോശയത്തിലും ഗർഭാശയകണ്ഠത്തിലുമുള്ള പലവിധ അസുഖങ്ങൾക്കും നിങ്ങൾക്കു ലഭിച്ചുവീയതിലുള്ള ചികിത്സ നൽകുന്നുണ്ട്. മേൽപ്പറഞ്ഞ ഭാഗങ്ങളിൽ പഴുപ്പുള്ളി നാണം ഇവയിൽ ചികിത്സ നടത്തുന്നത്. പഴുപ്പുണ്ടെന്ന സംശയമുണ്ടായാൽ അതു ചികിത്സിച്ചു മാറ്റിയിട്ടേ, ക്യാൻസർ സംബന്ധമായ പരിശോധനകൾ നടത്തുകയുള്ളൂ. നിങ്ങൾ ഒരു ഗൈനക്കോളജി സ്പെഷ്യലിസ്റ്റിനെക്കൊണ്ടു പരിശോധിപ്പിച്ചു നിർദ്ദേശങ്ങൾ സ്വീകരിക്കണം.

മി. ജി. ജെ.—ഓയൂർ

ചോദ്യം:

എന്റെ രക്തം A +ve ഉം, വിവാഹം കഴിക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്ന പെൺകുട്ടിയുടെ രക്തം O +ve ഉം ആണ്. (എനിക്ക് 25-ഉം അവൾക്ക് 24-ഉം വയസ്സ്. എന്റെ Semen Analysis ഇങ്ങനെയാണ്: Time of hight: 15 mts; Highly visors; Reaction—Alkaline, PH-8; Actively motile—60%; Slug. Motile—25%; Nau motil—15%; Sperm count: 140 million/cc; 2 to 4 pus cells/HPF; a few epi. cells.) ഞങ്ങൾക്കു കുട്ടികളുണ്ടാവാൻ എന്തെങ്കിലും പ്രയാസം ഉണ്ടാകുമോ?

ഉത്തരം:

ഒരു കഴുപ്പും ഉണ്ടാകാൻ സാധ്യതയില്ല. എന്നാൽ ഒത്താവ് A ഗ്രൂപ്പിൽ പെട്ടതും ഭാര്യ O ഗ്രൂപ്പിൽ പെട്ടതുമായാൽ വളരെ അപൂർവ്വമായി ശിശുവിനു മഞ്ഞപ്പിത്തമുണ്ടാകാം. ഇത് എളുപ്പം ശരിയാക്കാവുന്നതുമാണ്.

മിസ്സ്. പി. വി.—തലശ്ശേരി

ചോദ്യം:

എന്റെ ഭർത്താവ് വാസക്ടമി ഓപ്പറേഷൻ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. എത്ര മാസം കഴിഞ്ഞാൽ ഞങ്ങൾക്കു ലൈംഗികമായി ബന്ധപ്പെടാം?

ഉത്തരം:

വാസക്ടമി ഓപ്പറേഷനുശേഷം ഒരാഴ്ച കഴിഞ്ഞാൽ ലൈംഗികബന്ധത്തിൽ ഏർപ്പെടാവുന്നതാണ്. എന്നാൽ ഓപ്പറേഷൻ കഴിഞ്ഞാലും ഒന്നു രണ്ടു മാസത്തേക്കു ചിലക്ക് സന്താനോല്പാദനശേഷി തുടർന്നുണ്ടായിരിക്കും. അപൂർവ്വം ചിലക്ക് ഓപ്പറേഷൻ പരാജയപ്പെട്ടു കാണുന്നുണ്ട്. അതിനാൽ ഓപ്പറേഷനുശേഷം ശുക്ലം പരിശോധിച്ചു ബീജം ഇല്ലെന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്തിയിട്ടു വീണ്ടും സംയോഗത്തിലേർപ്പെടുന്നതാണ് നല്ലത്. അതല്ലെങ്കിൽ അതുവരെ മറ്റു ഗർഭനീരോധന മാർഗ്ഗങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കണം.

Published by M. S. Sreenivasan on behalf of Laisa Publications Private Ltd. Trivandrum-695024 and printed by him at Ravi Printers & Publishers Pvt. Ltd. KAUMUDI BUILDINGS, Trivandrum-695024. Editor: M. S. MANI.

Business Executives

BOMBAY—Mrs. Minnam Hegde
Phone: Office 230313 Res. 816622

NEW DELHI—Mrs. Deepak Dawar
Phone: Office 385311 Res. 618000

CALCUTTA—Mrs. Aloka Guha
Phone: 456750

BANGALORE—Mrs. Mini Jayaprakash
Phone: Office 576808 Res. 55169

MADRAS—Mrs. Nirmala Menon
Phone: Office 86649 Res. 81407

COCHIN—Mrs. Mangala Nayak
Phone: Office 37228 Res. 37234